

การศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการ
นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การค้ำของคุรุสภา

14 ส.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์
ของ
หัตถ์นันท์ เทศสอาด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการ
นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การค้ำของคุรุสภา

บทคัดย่อ
ของ
หัตถ์ที่ เทศสอาด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
พฤษภาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา 3 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหาหลักสูตร 2) ด้านวิธีการฝึกงาน 3) ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน

กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภาในกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพัฒนกรรม ปีการศึกษา 2538 และ 2539 จำนวน 324 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา และคำถามปลายเปิดเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะในการฝึกงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการศึกษาพบดังต่อไปนี้

1. ผู้เข้ารับการฝึกงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภาโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก แต่ให้ความสำคัญในด้านเนื้อหาหลักสูตร สูงกว่าด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา เมื่อจำแนกตามเพศ ประเภทของงานที่ฝึก พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับตัวแปรด้านกลุ่มวิชาชีพเลือก พบความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีเพศต่างกัน ผู้เข้ารับการฝึกงานที่เป็นเพศชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภาสูงกว่าเพศหญิง ทั้ง 3 ด้าน
4. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีกลุ่มวิชาชีพเลือกต่างกัน ผู้เข้ารับการฝึกงานที่อยู่ในกลุ่มวิชาการบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภาสูงกว่ากลุ่มวิชาการขายในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน

5. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของการฝึกงานต่างกัน ผู้เข้ารับการฝึกงานที่เป็นกลุ่มประเภทงานธุรการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การค้ำคຸຣຸສາສູງກວ່າ​ລຸ່ມ​ປະ​ເພດ​ງານ​ຂາຍ​ และ​ผู้​เข้า​รับ​การ​ฝึก​งาน​ที่​เป็น​กลุ่ม​ประเภท​งาน​คลัง​สิน​ค้า​มี​ความ​คิด​เห็น​เกี่ยวกับ​โครงการ​นักเรียน/นักศึกษา​ฝึก​งาน​ของ​องค์​การ​ค้ำ​ของ​คຸຣຸສາ​ສູງ​ກວ່າ​ລຸ່ມ​ປະ​ເພດ​ງານ​ຂາຍ​ใน​ด้าน​สภาพ​แวดล้อม​ของ​การ​ฝึก​งาน​และ​รวม​ทุก​ด้าน

6. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับคะแนนชั้นปีที่ 2 ต่างกัน ผู้เข้ารับการฝึกงานที่อยู่ในกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การค้ำของคຸຣຸສາສູງກວ່າ​ລຸ່ມ​ระดับ​ผล​การ​เรียน 3.6 ขึ้น​ไป​ใน​ด้าน​สภาพ​แวดล้อม​ของ​การ​ฝึก​งาน​ และ​รวม​ทุก​ด้าน

7. ใน​ด้าน​ปัญหา​ของ​ผู้​เข้า​รับ​การ​ฝึก​งาน​เกี่ยวกับ​โครงการ​นักเรียน/นักศึกษา​ฝึก​งาน​ของ​องค์​การ​ค้ำ​ของ​คຸຣຸສາ​ จาก​ข้อ​คิด​เห็น​แสดง​ให้​เห็น​ว่า​มี​ความ​เหมาะสม​มาก​ใน​ด้าน​เนื้อหา​หลักสูตร​ แต่​มี​ปัญหา​ใน​ข้อ​ที่​ว่า​นักเรียน/นักศึกษา​ไม่​ได้​ฝึก​งาน​ตาม​สาขา​วิชา​ที่​เรียน​มา​ มี​ความ​เหมาะสม​ปาน​กลาง​ใน​ด้าน​วิธีการ​ฝึก​งาน​ แต่​มี​ปัญหา​ใน​ข้อ​ที่​ว่า​เจ้าหน้าที่​ไม่​แนะนำ​งาน​ก่อน​ให้​นักเรียน/นักศึกษา​ลง​มือ​ปฏิบัติ​ใน​ระยะ​แรก​ที่​เข้า​ฝึก​งาน​ ทำให้​ไม่​เข้าใจ​รายละเอียด​ของ​งาน​ที่​ให้​ทำ​ และ​มี​ความ​เหมาะสม​ปาน​กลาง​ใน​ด้าน​สภาพ​แวดล้อม​ของ​การ​ฝึก​งาน​ แต่​มี​ปัญหา​ใน​ข้อ​ที่​ว่า​สถานที่​ทำงาน​กับ​บ้าน​อยู่​ไกล​ มา​ทำงาน​สาย​ ไม่มี​เวลา​พักผ่อน

8. ข้อเสนอแนะ​ของ​ผู้​เข้า​รับ​การ​ฝึก​งาน​เกี่ยวกับ​โครงการ​นักเรียน/นักศึกษา​ฝึก​งาน​ของ​องค์​การ​ค้ำ​คຸຣຸສາ​ ซึ่งมี​ผู้​ให้​ข้อ​เสนอ​แนะ​มา​เป็น​จำนวน​น้อย​ จาก​ข้อ​เสนอ​แนะ​มี​ข้อ​เสนอ​ว่า​ควร​จัด​การ​ฝึก​งาน​ให้​ได้​ฝึก​งาน​ตรง​กับ​สาขา​ที่​เรียน​มา​ ควร​มี​การ​สอน​งาน​ด้วย​การ​อธิบาย​ให้​ละเอียด​กว่า​ที่​เป็น​อยู่​ก่อน​เข้า​ฝึก​งาน​ควร​มี​การ​อบรม​ให้​เข้าใจ​งาน​ของ​แต่ละ​แผนก​ที่​นักเรียน/​นักศึกษา​เข้าไป​ฝึก​ และ​ควร​ให้​นักเรียน/​นักศึกษา​ได้​ฝึก​งาน​ใกล้​บ้าน

A STUDY ON THE TRAINEES' OPINIONS TOWARDS THE STUDENT'S WORK
EXPERIENCE PROGRAM UNDER THE KURUSAPA
BUSINESS ORGANIZATION

AN ABSTRACT
OF
HASNAN TEDSA-ARD

Presented in Partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Adult Education
at Srinakarinwirot University

May 1997

The purposes of this study were to find out and compare the opinions of the trainees towards the student's work experience program operated by the Kurusapa Business Organization in three areas : content of the program, training activity and training surrounding.

The subjects of this study were 324 students, who had entered the student's work experience program of the 1996 and 1997 academic year, in the major field in Business Administration and Commercial. The subjects were drawn for the study by Simple Random technique.

Data were collected for the study by means of the questionnaire which were divided into three parts Data were treated by various statistical techniques : frequency, percentage, means, standard deviation, t-test and F-test.

Research results came out as follows :

1. Trainees has high scores of opinions towards the student's work experience program, as a whole and as parts. The highest score was on training content.

2. Comparing trainees' opinions towards the student's work experience program by sex and type of work experience, statistically different were found at .01 level. Comparing level of G.P.A. in the second year, statistically different at .05 level was found comparing the major field of study, these was no any statistically significant difference.

3. In terms of sex difference, it was found that male trainees has higher scores of opinions in three areas than female trainees.

4. As for the major field of study, it was found that the Accounting Group had higher scores of opinions on training surrounding than the Sale Group.

5. In terms of Differences in work experience, it was found that the trainees in documentation work had higher scores of opinions than the ones in Sale work and the trainees of warehouse work had higher scores of opinions than the ones in sale work.

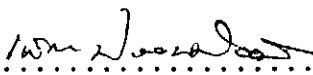
6. As for G.P.A. in second year, it was found that ones with grade level lower than 3.0 has higher scores of opinions on training surrounding than ones with of grade level over 3.6.

7. As for the problems concerning the training program, The trainees stated that the student's work experience program was appropriated at high level in the content of the program, excepted that the trainees were not been orientated for the work, which caused learning problems late on. Also the long distance from home and work caused problem.

8. As for the suggestions concerning the training program, few suggestions were made. However, these were suggestions suggested that trainees should be trained according to the major field of study. Work orientation should be made, and trainees should be trained at the places closed to home.'

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน

(ดร. เพ็ญแข ประจันปัจจนิก)

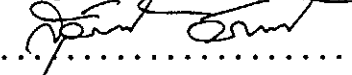
..........กรรมการ

(รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(ดร. เพ็ญแข ประจันปัจจนิก)

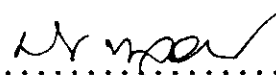
..........กรรมการ

(รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร. พิตร ทองชั้น)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจวบจันทน์ รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ดร. พิศร ทองชั้น ซึ่งได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า และให้คำแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการองค์การการค้าของคุรุสภา นายสมมาตร มีศิลป์ ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การค้าของคุรุสภา อันเป็นงานพัฒนาการศึกษาที่สำคัญขององค์การค้าของคุรุสภา

ขอขอบคุณน้องนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจาก วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนการเซดุน วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย และวิทยาลัยพัฒนการบางนา ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยอย่างดียิ่ง

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่ บิดา มารดา อาจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจวบจันทน์ คณาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และนายเรืองศักดิ์ กาชร มหาบัณฑิตภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มิตรแท้ผู้เปิดประตูให้ผู้วิจัยได้เข้ามาศึกษา ณ มหาวิทยาลัยอันทรงเกียรติแห่งนี้

หัตถ์สนั่น เทศสอาด

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	ความมุ่งหมายของการค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการฝึกงาน	9
	วิธีการสอนวิชาชีพ	16
	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538	
	ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	18
	องค์การค้ำของครูสภา	19
	โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน	23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
	สมมติฐานการวิจัย	33
3	วิธีดำเนินการวิจัย	35
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	36
	การสร้างเครื่องมือ	37
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	37
	เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนแบบสอบถาม	38

การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	44
ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/ นักศึกษาฝึกงาน	45
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยครั้งนี้ ศึกษา ตามตัวแปรด้านเพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงาน ที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อโครงการ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน	57
ตอนที่ 4 ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการฝึกงานใน โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน	67
4.1 ปัญหาของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน	67
4.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/ นักศึกษาฝึกงาน	73
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุป	79
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	79
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	79

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	80
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	81
สมมติฐานการวิจัย	82
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนแบบสอบถาม	84
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
อภิปรายผล	92
ข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติ	104
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	105
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	112
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม	113
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการวิจัย	118
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	130
ประวัติย่อของผู้วิจัย	132

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้เข้ารับการฝึกงานใน โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การค้ำของ ครูสภา ปีการศึกษา 2538 - 2539 จำแนกตามรุ่นที่เข้า รับการฝึกงาน	35
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/ นักศึกษาฝึกงานขององค์การค้ำของครูสภา ปีการศึกษา 2538 - 2539 จำแนกตามวิทยาลัยที่ศึกษา	36
3	ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก ระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2	44
4	ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน	46
5	ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้าน เนื้อหาหลักสูตร	47
6	ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้าน วิธีการฝึกงาน	50
7	ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้าน สภาพแวดล้อมของการฝึกงาน	54
8	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีเพศ ต่างกัน	57
9	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงาน จำแนกตามกลุ่มวิชาชีพเลือก	58

10	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้าน สภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ด้วยวิธีของเซฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีกลุ่มวิชาเลือกต่างกัน	60
11	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้เข้ารับการ ฝึกงาน จำแนกตามประเภทของงานที่ฝึก	61
12	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้านวิธีการ ฝึกงาน ด้วยวิธีของเซฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มี กลุ่มวิชาเลือกต่างกัน	62
13	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้านสภาพ แวดล้อมของการฝึกงาน ด้วยวิธีของเซฟเฟ สำหรับผู้เข้า รับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน	63
14	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่รวมทุกด้าน ด้วยวิธีของเซฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภท ของงานที่ฝึกต่างกัน	64
15	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้เข้ารับการ ฝึกงาน จำแนกตามระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2	65
16	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้าน สภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ด้วยวิธีของเซฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผลการเรียนชั้น ปีที่ 2 ต่างกัน	66
17	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่รวมทุกด้าน ด้วยวิธีของเซฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผล การเรียนชั้นปีที่ 2 ต่างกัน	67
18	ปัญหาของการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน	68
19	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษา ฝึกงาน	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงการฝึกหัดงานจริง	11
2 แผนภูมิแสดงระบบช่างฝึกหัด	12
3 แผนภูมิแสดงการ เรียบระบบช่างฝึกหัด	14

ภูมิหลัง

ปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีการขยายกิจการทางภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจบริการ การเกษตรที่ทันสมัยประกอบกับเป็นนโยบายของรัฐที่เน้นการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศเข้าสู่การผลิตที่มีภาคอุตสาหกรรมเป็นฐานหลัก สังคมไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงจากเกษตรสังคมชนบทมาสู่ความเป็นสังคมเมืองมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในประเทศไทย เนื่องจากการดำเนินนโยบายลดอัตราเพิ่มของประชากรไทยตั้งแต่ปี 2513 เป็นต้นมา ทำให้อัตราเพิ่มของประชากรมีแนวโน้มลดลงมาเป็นลำดับ ซึ่งได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกลุ่มอายุของประชากรในลักษณะที่มีแนวโน้มว่าประชากร "วัยหนุ่มสาวและวัยกลางคน" จะเพิ่มสูงขึ้น พร้อมทั้งประชากร "วัยสูงอายุ" ก็มีแนวโน้มสูงขึ้นตามด้วย นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตเนื่องจากประชากรได้หันมาสู่โครงสร้างการผลิตอุตสาหกรรม ธุรกิจบริการมากยิ่งขึ้น ส่วนที่อยู่ในสาขาเกษตรลดลงเนื่องจากการย้ายถิ่น และการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของการเกิดการตาย ทำให้โครงสร้างอาชีพของคนเปลี่ยนไปด้วย

จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในประเทศ โครงสร้างการผลิต และโครงสร้างอาชีพ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นไม่จำกัดเฉพาะในชั้นเรียนเท่านั้น ควรมีนอกชั้นเรียน (Class Without Room) ดังนั้นสถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบการ ทั้งนี้เพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฉบับปัจจุบัน (รวิวรรณ ชินะตระกูล. 2535 : 24 - 25)

นั่นคือการจัดการศึกษาในโรงเรียนในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนในการสนับสนุนการศึกษาในโรงเรียน ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning System) เขียวศรี วิวิธสิริ (2535 : 16 - 17) ได้กล่าวถึงหลักการของการศึกษานอกโรงเรียนไว้ดังนี้

1. ให้บริการความรู้ที่อยู่นอกขอบข่ายของการศึกษาในระบบโรงเรียน
2. ให้การศึกษาทดแทนสิ่งที่ไม่ได้รับในโรงเรียนภาคปกติ
3. ให้ความรู้เพิ่มเติมจากที่ได้รับในโรงเรียนภาคปกติ ก่อให้เกิดระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องขึ้นภายในสังคม
4. ช่วยสนับสนุนเพิ่มเติมการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ส่งเสริมแนวทางการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้สมบูรณ์ บุคคลใดที่เรียนจบในระบบโรงเรียนไปแล้ว ถ้าได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมในรูปแบบการศึกษาผู้ใหญ่ หรือการศึกษานอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ก็จะทำให้บุคคลนั้นเป็นคนทันสมัย ก้าวทันความเจริญของโลก

สุนทร สุนันท์ชัย (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2535 : 151) ได้กล่าวถึงหน่วยงานของสังคมที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาตลอดชีวิตว่า ได้แก่ บ้าน โรงเรียน และชุมชน ซึ่งชุมชนนั้นหมายรวมถึงองค์กรทุกประเภทที่จัดกิจกรรม อันมีผลต่อการเรียนรู้ เช่น กิจการธุรกิจ กิจการอุตสาหกรรม

รุ่ง แก้วแดง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 110) กล่าวถึง การศึกษาตลอดชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ว่า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ทุกคนต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อปรับตัวให้ทันในยุคโลกาภิวัตน์ และทุกหน่วยงานในสังคมจะเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา อาทิ สถานประกอบการและที่ทำงาน

กรมอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการจัดเตรียมกำลังคนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะ เพื่อเข้าสู่ตลาดอาชีพได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ได้กำหนดให้นักเรียน/นักศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ต้องฝึกงานในสถานประกอบการเป็นเวลา 1 ภาคเรียน ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 เป็นต้นมา โดยมีมุ่งหวังให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานจริงในสถานประกอบการ เพื่อให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสภาพการทำงานจริง

องค์การค้ำของคุรุสภาก็เป็นอีกหน่วยงานหนึ่ง ที่ได้ให้การสนับสนุนการศึกษาของเยาวชนของชาติ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียน/นักศึกษา เข้ารับการฝึกงานในหน่วยงานขององค์การค้ำคุรุสภา โดยที่องค์การค้ำของคุรุสภาได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องจัดระบบการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียน/นักศึกษาอย่างแท้จริง

จึงได้ให้ความร่วมมือกรมอาชีวศึกษาจัดทำโครงการต้นแบบการฝึกงานนักเรียน/นักศึกษาขึ้น โดยจัดการฝึกงานอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับหลักการและเนื้อหาของหลักสูตรของ กรมอาชีวศึกษา ทั้งนี้เพื่อศึกษาความเหมาะสมและประโยชน์ที่ได้รับ และนำผลการดำเนินงาน มาปรับปรุงและขยายความร่วมมือไปสู่สถานประกอบการและหน่วยงานอื่น ๆ อย่างกว้างขวางต่อไป

องค์การค้ำของคุรุสภาได้เริ่มโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในปีการศึกษา 2531 โดยรับนักเรียน/นักศึกษาจากสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียงเข้ารับการฝึกงานในสาขาวิชาพาณิชยกรรม การพิมพ์ การผลิตอุปกรณ์การศึกษา การตัดเย็บเสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์หนัง ปีละประมาณ 1,400 คน รวมทั้งสิ้น 4,410 คน (องค์การค้ำของคุรุสภา. 2531 : 5 - 6) และเมื่อดำเนินโครงการได้ 3 ปีแล้ว กรมอาชีวศึกษาได้ทำการประเมินผลโครงการนี้ในปี 2534 และพบว่า แผนการรับนักเรียน/นักศึกษาโครงการต้นแบบการฝึกงานนี้บรรลุเป้าหมายของโครงการอยู่ในระดับที่น่าพอใจ (กรมอาชีวศึกษา. 2534 : 7 - 8) องค์การค้ำของคุรุสภาและกรมอาชีวศึกษาจึงมีความเห็นชอบร่วมกันให้ดำเนินการโครงการนี้เป็นโครงการปกติต่อไป (องค์การค้ำของคุรุสภา. 2535 : ไม่มีเลขหน้า)

โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานนับเป็นโครงการที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนของนักเรียน/นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในแต่ละปีจะมีนักเรียน/นักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานจากองค์การค้ำของคุรุสภาประมาณ 3,000 คน ดังตัวอย่างจำนวนนักเรียน/นักศึกษา ฝึกงานในปีการศึกษา 2538 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,271 คน และปี 2539 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,527 คน (องค์การค้ำของคุรุสภา. 2538 : 1 - 6) ซึ่งในจำนวนนี้จะมีกลุ่มงานบริหาร ธุรกิจและพาณิชยกรรมเข้ามารับการฝึกงานมากที่สุด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน โดยศึกษากับกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียน/นักศึกษากลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรมมีจำนวนผู้เข้ารับการ ฝึกงานมากที่สุด มีการเข้ารับการฝึกงานอย่างต่อเนื่อง และเป็นกลุ่มงานที่เข้าฝึกงานใน หน่วยงานทุกหน่วยงานขององค์การค้ำของคุรุสภาอีกด้วย ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็น ประโยชน์แก่องค์การค้ำของคุรุสภาในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการนักเรียน/นักศึกษา

ฝึกงานให้มีความเหมาะสมและมีคุณภาพยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของนักเรียน/นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานสามารถนำไปปรับปรุงโครงการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ซึ่งทำให้สามารถจัดการฝึกงานได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป
3. ทำให้ได้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกงานได้มากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตของการศึกษาค้นคว้านี้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกงาน คือนักเรียน/นักศึกษาระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชา พณิชยการ จากวิทยาลัยพาณิชยการสังกัดกรมอาชีวศึกษาที่ผ่านการฝึกงานโครงการนักเรียน/ นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา ในกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม ปีการศึกษา 2538 และปีการศึกษา 2539 จำนวน 1,626 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สุ่มจากประชากร โดยวิธีการ สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ร้อยละ 20 จากจำนวนประชากรข้างต้น ได้จำนวน 324 คน

2. ตัวแปร

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศ แบ่งเป็น

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

2.1.2 กลุ่มวิชาชีพเลือก

- 1) กลุ่มวิชาการบัญชี
- 2) กลุ่มวิชาการขาย
- 3) กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)
- 4) กลุ่มวิชาการเลขานุการ
- 5) กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์
- 6) กลุ่มวิชาการธุรกิจสถานพยาบาล
- 7) กลุ่มวิชาการธุรกิจโรงแรม

2.1.3 ประเภทของงานที่ฝึก

- 1) งานขาย
- 2) งานธุรการ
- 3) งานบัญชี
- 4) งานคลังสินค้า

2.1.4 ระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2

- 1) ต่ำกว่า 3.0
- 2) 3.0 - 3.5
- 3) 3.6 ขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา จำนวน 3 ด้าน

- 3.2.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร ✓
- 3.2.2 ด้านวิธีการฝึกงาน ✓
- 3.2.3 ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ✓

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การค้าของคุรุสภา หมายถึง หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาผลประโยชน์ให้แก่คุรุสภาและอำนวยความสะดวกให้แก่การศึกษาของชาติ ในส่วนของคุรุสภา องค์การค้าของคุรุสภาได้ให้ความช่วยเหลือในด้านทุนแก่คุรุสภาเป็นประจำทุกปีรวมทั้งการขยายกิจการต่าง ๆ ของคุรุสภา และในส่วนของ การอำนวยความสะดวกให้แก่การศึกษาของชาติ ได้ผลิตจำหน่าย หนังสือเรียน อุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ ให้มีเพียงพอในราคาย่อมเยา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดนักเรียนนักศึกษาเข้าฝึกงานกับองค์การค้าของคุรุสภามาโดยตลอด

2. โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน หมายถึง โครงการความร่วมมือระหว่าง องค์การค้าของคุรุสภากับกรมอาชีวศึกษา ในการรับนักเรียน/นักศึกษาจากเข้าฝึกการทำงาน (On The Job Training) อย่างมีระเบียบแบบแผนตามหลักสูตรการฝึกงาน ในระดับ ปวช. โดยหลักสูตรการฝึกงานจะสอดคล้องกับลักษณะของงาน การเรียนการสอน หลักเกณฑ์การฝึกงาน

และการประเมินผลการฝึกงาน ซึ่งระยะเวลาการฝึกแต่ละรุ่นประมาณ 3 - 4 เดือน ในหน่วยงานขององค์การการค้าของคุรุสภา เช่น สำนักงานใหญ่ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว โรงงานผลิตอุปกรณ์การศึกษา ร้านศึกษภัณฑ์พาณิชย์ เป็นต้น

3. ผู้เข้ารับการฝึกงาน หมายถึง นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชา พาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม ที่เข้ารับการฝึกงานในกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 4 รุ่น และปีการศึกษา 2538 จำนวน 2 รุ่น โดยผู้เข้ารับการฝึกงาน ในปีการศึกษา 2538 นั้น เป็นผู้ที่จะนํากำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1 ในสถาบันการศึกษาเดิม

4. ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ในที่นี้หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ดังนี้

4.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาหลักสูตรที่กรมอาชีวศึกษาร่วมกับ องค์การการค้าของคุรุสภาได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นต้นแบบในการปฏิบัติในการฝึกงานระหว่างสถาบัน การศึกษากับสถานประกอบการ

4.2 ด้านวิธีการฝึกงาน หมายถึง วิธีการฝึกอบรมที่จัดให้แก่ผู้เข้ารับการ ฝึกงานเพื่อให้สามารถเกิดการเรียนรู้และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสาธิต การบรรยาย การศึกษาด้วยตนเอง เป็นต้น

4.3 ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน หมายถึง การจัดสถานที่ฝึกงานใน สภาพที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เช่น มีการใช้เทคโนโลยีที่มีความทันสมัย มีการบริหารงานเป็นระบบ

5. วิทยาลัยที่ศึกษา หมายถึง วิทยาลัยพาณิชยกรรมสังกัดกรมอาชีวศึกษาที่นักเรียน/ นักศึกษาฝึกงานศึกษาอยู่รวม 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพาณิชยกรรมธนบุรี วิทยาลัยพาณิชยกรรมเขตพุน วิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา และวิทยาลัยพาณิชยกรรมอินทราชัย

6. กลุ่มวิชาชีพเลือก หมายถึง กลุ่มวิชาชีพที่อยู่ในหมวดวิชาชีพโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม แบ่งเป็น 7 กลุ่ม วิชาชีพเลือก ดังนี้

6.1 กลุ่มวิชาการบัญชี

6.2 กลุ่มวิชาการขาย

6.3 กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

6.4 กลุ่มวิชาการเลขานุการ

6.5 กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์

6.6 กลุ่มวิชาบริการธุรกิจสถานพยาบาล

6.7 กลุ่มวิชาบริการธุรกิจโรงแรม

7. กลุ่มงานที่ฝึก หมายถึง กลุ่มงานในหลักสูตรกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพัฒนกรรม
ในหลักสูตรนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานระดับอาชีวศึกษา พ.ศ. 2535 ในหน่วยงานองค์การการค้าของ
คุรุสภา แบ่งได้เป็น 4 กลุ่มงาน คือ

7.1 กลุ่มงานที่ 1 งานขาย หมายถึง การฝึกงานด้านงานขายปลีก เช่น
จัดเตรียมสินค้า ประชาสัมพันธ์ เขียนใบเสร็จรับเงิน และงานขายส่ง เช่น พิมพ์ใบเสนอราคา
ออกใบส่งของ เป็นต้น

7.2 กลุ่มงานที่ 2 งานธุรการ หมายถึง การฝึกงานด้านงานธุรการ เช่น
ลงทะเบียนรับ - ส่งเอกสาร เติบสาร พิมพ์ดีด โรเนียว ถ่ายเอกสาร โทรศัพท์ เป็นต้น

7.3 กลุ่มงานที่ 3 งานบัญชี หมายถึง การฝึกงานด้านบัญชี เช่น รับ ตรวจ
และแยกเอกสารทางการบัญชี และจัดเตรียมการลงบัญชีแยกตามแผนกบัญชีประเภทต่าง ๆ
 เป็นต้น

7.4 กลุ่มงานที่ 4 กลุ่มงานคลังสินค้า หมายถึง การฝึกงานด้านงานรับสินค้า
งานจ่ายสินค้า งานจัดส่งสินค้า เป็นต้น

8. ระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 หมายถึง ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมในชั้นปีที่ 2
ของการศึกษาแบ่งออกมาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

8.1 ต่ำกว่า 3.0

8.2 3.0 - 3.5

8.3 3.6 ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ นำเสนอตามหัวข้อแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการฝึกงาน วิธีการสอนวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม องค์การค้ำคຸຣຸສາ ໂຄຣງການນັກຮຽນ/ນັກສຶກສາຟຶກງານອຳນວຍການຂອງຄຸຣຸສາ ແລະງານວິຊາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດັ່ງມີຮາຍລະອຽດຕໍ່ໄປນີ້

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการฝึกงาน (On The Job Training)

1. ความหมายของการฝึกงาน

วิรัช กุพทะมาศ (2529 : 47 - 48) ได้กล่าวถึง ความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนเพื่อพัฒนาอาชีพศึกษาในประเทศที่มีความเจริญในด้านอุตสาหกรรมทั้งประเทศ NICS (New Industrialized Country) เช่น สิงคโปร์ และเกาหลีใต้ และประเทศที่มีความเจริญในด้านอุตสาหกรรมมาเป็นเวลานาน คือ ญี่ปุ่น และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน โดยภาคเอกชนได้จัดความร่วมมือ 2 ลักษณะ คือ

1. In - Plant Training หรือ On - the - Job training คือ การส่งนักเรียน/นักศึกษาไปฝึกงานในสถานประกอบการ

2. Apprenticeship Training คือการช่างฝึกหัดในระบบทวิภาคี หรือ Dual System ซึ่งเป็นระบบความร่วมมือระหว่างโรงงานอุตสาหกรรมกับสถานศึกษา

ธรรมรส โชติคุณุชร์ ประยูร ศรีประสาธน์ และกว้าง รอบคอบ (2533 : 669 - 670) ได้อธิบายความหมายของการฝึกงานไว้ต่าง ๆ ดังนี้

ความหมายของ การฝึกงานตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 หมายถึง ฝึกให้ทำงานจนเป็นและหัดให้ทำงานจนดี

ความหมายของ การฝึกงานในภาษาอังกฤษ คำว่า Apprentice และ Apprenticeship หมายถึง การเรียนรู้งานจากผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ มีประสบการณ์ หรือประกอบอาชีพด้วยความสำเร็จอยู่แล้ว

เฟรดเดริก เอ ฮาร์บิสัน และชาลส์ เอ เมเยอร์ (Frederick A. Harbison and Charles A. Myers) ได้ให้ความหมายการฝึกงานว่า การฝึกงานคือ กระบวนการที่จะเพิ่มพูนความรู้ ฝึกฝีมือในการทำงาน และสมรรถนะ ของบุคคลในสังคมใดสังคมหนึ่ง

และได้สรุปความหมายของการฝึกงานว่า การฝึกงาน จึงมีลักษณะของการปฏิบัติ ที่มีใช้การฝึกอบรม (Training) เสียทีเดียว แต่การฝึกอบรมเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการฝึกงาน หรือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติโดยที่การเรียนรู้จะต้องอาศัยวิธีการหลาย ๆ วิธีและการฝึกอบรม ก็สามารถจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีเท่ากับการเรียนหรือการศึกษาเลย

พิชัย สิริทศนกุล (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2535 : 223) ได้อธิบายความหมายของ การฝึกช่างฝึกหัด (Apprenticeship) ว่าหมายถึง การฝึกวิชาชีพที่มีสัญญาอันระหว่างนายช่างผู้ชำนาญงาน (Master Craftsman หรือ Master of the Trade) หรือนายจ้าง (Employer) กับช่างฝึกหัด ซึ่งได้แก่เยาวชนที่ต้องการฝึกทักษะทางด้านศิลปะ งานช่าง งานหัตถกรรม และงานอาชีพอื่น ๆ จนสามารถประกอบอาชีพได้ การช่างฝึกหัดนี้แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือแบบเก่าซึ่งเป็นการฝึกที่มุ่งทักษะเพียงอย่างเดียว ไม่มีการสอนวิชาสัมพันธ์ช่าง (Related Subjects) หรืออาจกล่าวได้ว่า รู้ปฏิบัติอย่างเดียว ไม่รู้ทางทฤษฎี ส่วนแบบใหม่เป็นการฝึกที่นายจ้างหรือเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมเป็นผู้จัด โดยให้ช่างฝึกหัดรู้ทั้งด้านปฏิบัติและทฤษฎี

2. ประเภทของการฝึกงาน

ธวัช วงษ์สุวรรณ (2535 : 177 - 180) แยกประเภทของการฝึกอบรม (Training) เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

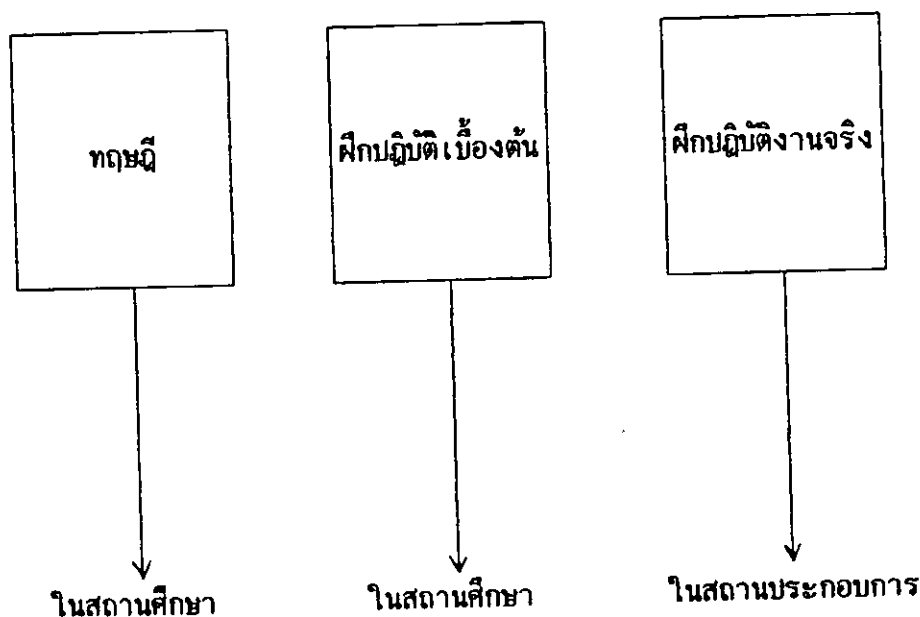
1. การฝึกอบรมพร้อมไปกับการปฏิบัติหน้าที่หรือการผลิตจริงในสถานที่ทำงาน (On - the - Job Training) หมายถึง การฝึกอบรมพนักงานผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ๆ ไปพร้อมกับการปฏิบัติงานจริงในองค์กรนั่นเอง โดยผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องละทิ้งหน้าที่การงานไป การฝึกอบรมตามวิธีการนี้ โดยให้หัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาที่มีความชำนาญงานมาแล้วเป็นผู้ทำหน้าที่ฝึกอบรมหรือฝึกสอน (Trainer) การฝึกอบรมประเภทนี้ จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม (Trainee) เป็นงานเร็วขึ้น เพราะเป็นวิธีทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคุ้นเคยกับ

สภาพที่แท้จริงของงาน คือการเรียนท่างจริง ๆ ในที่ทำงานจริง โดยไม่ต้องอาศัยโรงเรียนฝึกหัด และสามารถเรียนรู้ (Learning) วิธีที่ถูกต้องทันที จึงทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากเรียนรู้ ยิ่งกว่าวิธีฝึกอบรมนอกสถานที่ทำงาน (Off - the - Job Training)

2. การฝึกอบรมนอกสถานที่ทำงานหรือการผลิต (Off - the - Job Training) หมายถึง การฝึกอบรมที่ต้องหยุดทำงาน หรือละการปฏิบัติหน้าที่การงานไว้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง เพื่ออุทิศเวลาทั้งหมดให้แก่การฝึกอบรมภายนอกสถานที่ทำงานหรือการผลิตของตน เพียงอย่างเดียว

วิรัช กุมพมาศ (2529 : 48 - 52) ได้กล่าวถึง รูปแบบความร่วมมือของภาคเอกชนกับการพัฒนาอาชีวศึกษาใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การฝึกหัดงานจริง (In - Plant Training or On - the - Job Training) การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรอาชีวศึกษาโดยทั่วไปว่าจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ซึ่งแสดงไว้ดังภาพ

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงการฝึกหัดงานจริง (In-Plant Training or On-the-Job Training)

ที่มา : (วิรัช กุมพมาศ. 2529 : 48)

กล่าวคือ การเรียนการสอนในสองส่วนแรก คือภาคทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติเบื้องต้น สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ดี มีการจัดอุปกรณ์ครุภัณฑ์จำลองสภาพงานจริงให้แก่ักเรียนนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติเบื้องต้นอย่างเต็มที่ ตามที่กำหนดตามหลักสูตร แต่การดำเนินงานในส่วนที่สามคือการฝึกหัดงานจริง ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้คือ

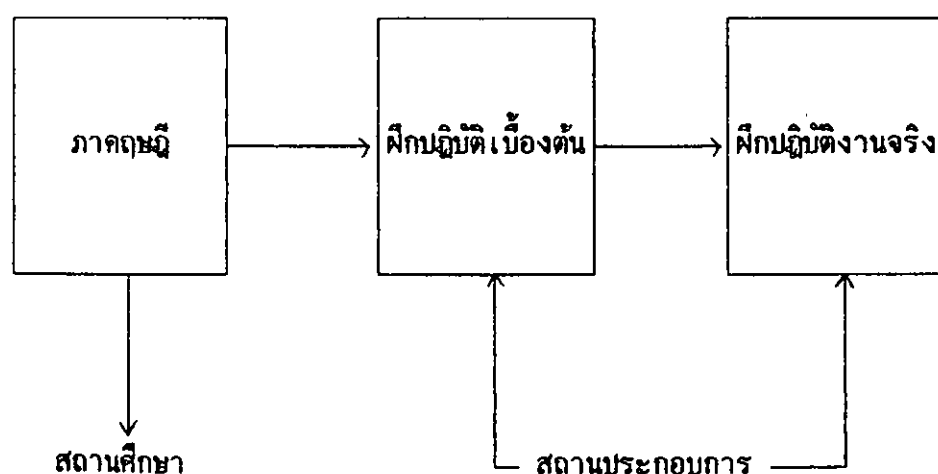
1. เพื่อเสริมสร้างทักษะและเจตคติในการทำงาน
2. เพื่อให้มีการเรียนรู้โลกของงานและปรับปรุงบุคลิกภาพ
3. เพื่อสร้างสัมพันธ์กับนายจ้างสำหรับการทำงานและหาข่าวสารข้อมูลอื่น ๆ

ในอนาคต

4. เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้ประยุกต์วิชาชีพที่เรียนมาใช้อยู่ประกอบการปฏิบัติงานจริง

2. การจัดระบบช่างฝึกหัด (Apprenticeship Training) เป็นอีกรูปแบบในการร่วมมือกับภาคเอกชน ซึ่งประสบความสำเร็จในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน หรือเรียกว่าการฝึกระบบทวิภาคี (Dual System) ซึ่งแสดงไว้ดังภาพ

ระบบช่างฝึกหัด

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงระบบช่างฝึกหัด

ที่มา : (วิรัช กุฑมาศ. 2529 : 51)

ในรูปแบบของระบบช่างฝึกหัด ฝ่ายรัฐบาล/สถานศึกษา จะรับผิดชอบในด้านภาคทฤษฎี สำหรับภาคปฏิบัติทั้งหมดเป็นหน้าที่ของสถานประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรม โดยเยาวชนที่จบมัธยมศึกษา 5 ปี หรือ 6 ปี อายุ 15 - 16 ปี จะต้องไปขอสมัครเป็นช่างฝึกหัดในธุรกิจอุตสาหกรรม เมื่อผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติต่าง ๆ แล้ว และได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นช่างฝึกหัดแล้ว ธุรกิจอุตสาหกรรมนั้น ๆ จะติดต่อกับสถาบันอาชีวศึกษาในเขตใกล้เคียง เพื่อวางแผนร่วมกันในการส่งช่างฝึกหัดไปรับการเรียนทฤษฎีตามช่วงเวลาที่เหมาะสมกัน จำนวนสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมที่รับช่างฝึกหัดมี 2 ประเภท คือ

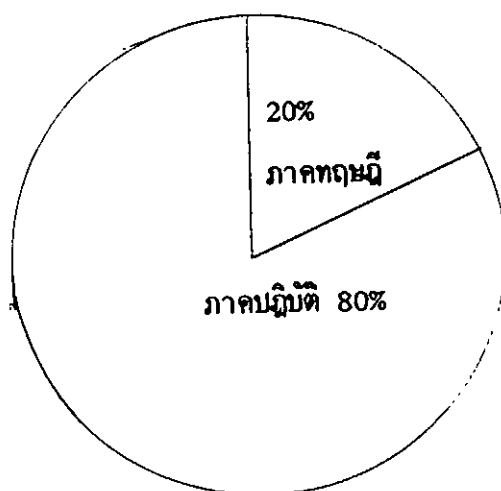
1. ธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ อยู่ในความดูแลของหอการค้าอุตสาหกรรม รับช่างฝึกหัดประมาณร้อยละ 10 ของสถานประกอบการทั้งหมด

2. ธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดเล็กอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของหออุตสาหกรรม มีสถานประกอบการที่รับช่างฝึกหัดประมาณร้อยละ 40 ของสถานประกอบการทั้งหมด

การเรียนการฝึกโดยทั่วไปจะใช้เวลา 3 - 3 ปีครึ่ง โดยใช้เวลาเรียนภาคทฤษฎี 1 ส่วนในสถาบันการศึกษา และฝึกภาคปฏิบัติ 4 ส่วนในสถานประกอบการ

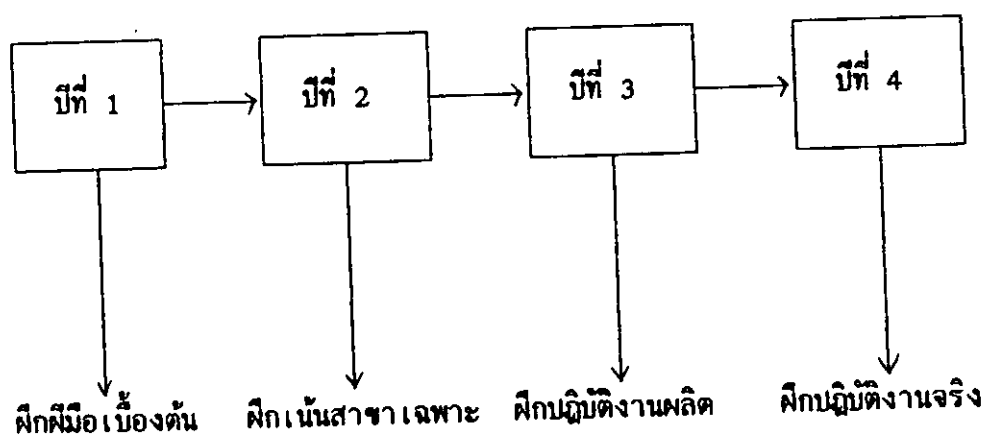
ในปีที่ 1 จะเน้นการฝึกฝีมือเบื้องต้น เริ่มแยกและเน้นการฝึกเฉพาะสาขาเฉพาะในปีที่ 2 เริ่มฝึกปฏิบัติงานผลิตในปีที่ 3 และฝึกปฏิบัติงานจริงในปีสุดท้าย และมีการสอบ 2 ครั้ง คือในปลายปีที่ 2 และการสอบขั้นสุดท้ายเมื่อสิ้นสุดการฝึกเพื่อรับประกาศนียบัตร ซึ่งแสดงได้ดังภาพประกอบ

การเรียนระบบช่างฝึกหัด

ทดสอบครั้งที่ 1

ทดสอบครั้งสุดท้าย

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงการเรียนระบบช่างฝึกหัด (วิรัช กฤษฎาฯ. 2529 : 52)

ที่มา : (วิรัช กฤษฎาฯ. 2529 : 52)

การฝึกงานอาจจำแนกได้ตามเวลาที่ใช้ในการฝึกงานเป็น 2 ประเภท คือ การฝึกงานในเวลาราชการ และการฝึกงานนอกเวลาราชการ (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2536 : 2) ดังนี้

1. ในเวลาราชการ (Full Time Course) เป็นหลักสูตรที่เรียนตามปกติในโรงเรียนหรือวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งจัดการฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นแบบ In - Plant Training or On - the - Job Training คือเป็นกระบวนการเรียนรู้หรือหาประสบการณ์จากการทำงานจริง จากคนงาน หัวหน้างาน ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายอบรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำการทำงานให้กับผู้เรียนทางช่างเทคนิค เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญ และความสามารถในการทำงานมากขึ้น วิธีการจัดการฝึกงานอาจจัดตามช่วงเวลา ดังนี้

1.1 การจัดฝึกงานในช่วงปิดเทอมหรือปิดภาคเรียน โดยใช้ช่วงระยะเวลาสั้น ๆ วิธีนี้เป็นที่นิยมกันมากของสถานอาชีวศึกษาทั้งหลาย

1.2 จัดการฝึกงานควบคู่กันไปกับการเรียน อาจจะเป็นบางเดือนหรือตลอดภาคเรียนอาจฝึกงานในช่วงเช้าแล้วกลับมาเรียนในตอนเย็นก็ได้ วิธีนี้จะจัดก่อนการเรียนปีสุดท้ายของการศึกษา หลักสูตรนี้เรียกว่า Sandwich Course

2. นอกเวลาราชการ (Part Time Course) เป็นหลักสูตรที่เรียนนอกเวลาปกติในโรงเรียนเทคนิค ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

2.1 หลักสูตรเรียนในวันหยุด (Day - Release - Course) ส่วนใหญ่จะจัดสำหรับผู้ที่ต้องทำงานเต็มเวลาในวันธรรมดา ผู้เรียนจะเรียนในวันหยุดงานประจำสัปดาห์ และในตอนเย็นหลังจากเลิกงานอีกหนึ่งหรือสองครั้งต่อสัปดาห์ หลักสูตรนี้จัดขึ้นในประเทศสิงคโปร์

2.2 หลักสูตรแบบ Block - Release Course จัดการฝึกเป็นช่วง ๆ เมื่อผู้ฝึกไม่มีภาระในการทำงาน แบบนี้เป็นที่นิยมมาก และนำมาใช้สำหรับการฝึกงานภาคเต็มเวลาด้วย คือในบางสถานศึกษาจัดให้เรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษา 2 วัน และเรียนภาคปฏิบัติในโรงงานอุตสาหกรรม 3 วัน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การฝึกงาน (On - the - Job Training) คือการส่งนักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อให้ นักเรียน/นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และหาประสบการณ์ในการทำงานจริงด้วยการปฏิบัติจากผู้ที่มีความรู้ความชำนาญหรือมีประสบการณ์ในเรื่องนั้น โดยจัดหลังจากการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติพื้นฐานแล้ว จึงเป็นการช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้านทักษะการทำงานและได้ประยุกต์วิชาชีพที่เรียน มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง

ส่วนการช่างฝึกหัด (Apprenticeship) เป็นอาชีพศึกษาอย่างหนึ่งที่มีมาตั้งแต่สมัย 4,000 ปีก่อนคริสต์กาล และพัฒนามาเป็นระบบการศึกษาแบบระบบทวิภาคี (Dual System) หรือการศึกษาแบบโรงเรียน-โรงงาน เป็นการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการโดยช่างฝึกหัดจะได้รับความรู้ทั่วไปและการฝึกอาชีพเบื้องต้นในสถานศึกษาไปพร้อม ๆ กับการฝึกงานตามเทคโนโลยีในสภาพการทำงานที่แท้จริงในสถานประกอบการ

วิธีการสอนวิชาชีพ

ปัจจัยในการเลือกวิธีการสอน (สุชาติ ศิริสุขไพฑูรย์. 2527 : 53 - 73)

1. ลักษณะเนื้อหา

สิ่งที่ผู้สอนจะสอนให้แก่ผู้เรียนนั้นจำแนกได้ 3 ลักษณะ คือความรู้ ทักษะ และเจตคติ ได้แก่ การสอนความรู้เป็นการสอนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมทางสมองที่จะได้รับ เนื้อหา ความรู้ ทฤษฎี หลักการ ข้อเท็จจริง การสอนทักษะเป็นการส่งเสริมผู้เรียนดำเนินกิจกรรมด้านกล้ามเนื้อ ส่วนการสอนเจตคติเป็นการส่งเสริมผู้เรียนได้มีค่านิยม ลักษณะนิสัยที่ดี ซึ่งต้องใช้วิธีการสอนแตกต่างกัน แต่ในบทเรียนทั่วไปมักจะไม่มีเนื้อหาวิชาลักษณะใดลักษณะหนึ่งโดยเฉพาะ ผู้สอนจึงไม่ควรจะเลือกวิธีสอนเพียงวิธีเดียว ผู้สอนควรเลือกวิธีสอนแต่ละวิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการสอนในแต่ละส่วนของบทเรียน

2. ผู้สอน

ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้สอน ได้แก่ เทคนิคหรือลีลาในการสอนของผู้สอนแต่ละคน เช่น สามารถใช้คำพูดอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน การใช้วิธีการแสดงให้เห็นจริง การใช้สื่อช่วยสอนต่าง ๆ ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ

3. ทฤษฎีการ

เวลาที่จำกัดและทรัพยากรที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ทำให้ต้องเลือกวิธีการสอนแบบอื่น ๆ มาใช้เพื่อแก้ปัญหา

4. หลักการเรียนรู้

บุคคลจะเรียนรู้ได้ด้วยการรับสิ่งเร้าโดยผ่านทางประสาทรับรู้ในส่วนต่าง ๆ ยิ่งประสาทรับรู้มากส่วนเพียงใด ก็จะยิ่งช่วยการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ง่ายและรวดเร็ว รวมทั้งหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล บรรยากาศของสิ่งแวดล้อม ความพร้อมของผู้เรียน ช่วยให้ผู้สอนตัดสินใจเลือกวิธีการวิธีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

รูปแบบวิธีการสอนวิชาชีพ

1. วิธีบรรยาย (Lecturing Method) ผู้สอนจะเป็นผู้บอก อธิบาย แสดง สาธิต หรือให้เนื้อหาความรู้แก่ผู้เรียน วิธีการสอนแบบบรรยาย ได้แก่

1.1 วิธีสาธิต (Demonstration) เป็นการสอนที่ผู้สอนมักใช้ในการ แสดงขั้นตอนในการสอนภาคปฏิบัติและใช้สอนหลักการของการทำงานของเครื่องมือหรือ เครื่องจักรต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นถึงกระบวนการต่าง ๆ ของการทำงาน

1.2 วิธีบรรยาย (Lecture) ลักษณะเป็นการบอก อธิบาย หรือบอกรายละเอียด เนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามได้ช่วงท้ายของการบรรยาย อาจกล่าวได้ว่าเป็นการสอนที่ให้ผลการเรียนต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ ของเนื้อหาความรู้ทางวิชาชีพ เพราะเนื้อหาความรู้ทางวิชาชีพนั้น เป็นเนื้อหาความรู้ที่ต้องการ เห็นจริง ต้องการปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

2. วิธีถามตอบ (Questioning Method) เป็นการสอนที่จำเป็นอย่างมาก ต่อการสื่อสารแบบสองทางระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน คำถามที่ใช้ในการสอน แบ่งเป็น

2.1 คำถามความจริงหรือคำถามพินิจ เพื่อใช้ในการพินิจความจำใน เนื้อหาความรู้ที่เรียนรู้ไปแล้ว

2.2 คำถามความคิดและฝึกแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ความรู้ใน การคิดหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหา คิดอย่างมีเหตุผล รู้จักเปรียบเทียบวิเคราะห์และตัดสินใจ

3. วิธีศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Directed Study Method) เป็นวิธีการสอนที่ดี วิธีหนึ่งในการสอนเนื้อหาความรู้ทางวิชาชีพ โดยให้ผู้เรียนศึกษาจากเอกสารและวัสดุศึกษา

ที่จัดเตรียมไว้ให้ และอาจมีการควบคุมดูแลจากผู้สอนด้วย วิธีการศึกษาดังนี้อาจเรียนด้วย ชุดการเรียนการสอน (Instructional Package) บทเรียนโมดูล (Instructional Module) การสอนแบบอภิปราย (Discussion) บทเรียนโปรแกรม (Programmed Instruction) การสอนแบบโครงงาน (Project Method) และการศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ เป็นต้น

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้กำหนดให้นักเรียนได้เลือกเรียนสาขาวิชาชีพ ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละคนในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง โดยในแต่ละสาขาวิชาได้กำหนดให้มีรายวิชาหนึ่งสำหรับการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานฝึกงานอาชีพ เรียกว่า วิชาการฝึกงาน กำหนดระยะเวลาให้นักเรียนเข้ารับการฝึกงานได้ดังต่อไปนี้

1. สาขาวิชาพาณิชยกรรม	จำนวน 360 คาบ
2. สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	จำนวน 360 คาบ
3. สาขาการประชาสัมพันธ์	จำนวน 360 คาบ
4. สาขารัฐกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์	จำนวน 360 คาบ
- โดยสาขาวิชาพาณิชยกรรม แยกเป็นกลุ่มวิชาชีพเลือก 7 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มวิชาการบัญชี
2. กลุ่มวิชาการขาย
3. กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)
4. กลุ่มวิชาการเลขานุการ
5. กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์
6. กลุ่มวิชาบริการธุรกิจสถานพยาบาล
7. กลุ่มวิชาบริการธุรกิจโรงแรม

สำหรับการจัดนักเรียนไปฝึกงานในสถานฝึกงานอาชีพนั้น ให้แต่ละสถานศึกษาพิจารณาจัดนักเรียนลงทะเบียนเรียน ตามความเหมาะสมกับสภาพของสถานฝึกงานอาชีพในแต่ละท้องถิ่น

การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ให้นักเรียนทุกคนฝึกงานหรือฝึกภาคสนามในแหล่ง วิทยาการ หรือสถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 360 คาบเรียน ในภาคเรียนที่ 5 หรือ 6 มีค่า 4 หน่วยกิต ตามที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภท วิชาและสาขาวิชา การตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ รายวิชาอื่น ภาคเรียนที่มีการฝึกงานให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เรียนเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

จุดประสงค์ของสาขาวิชาพัฒนการ

1. เพื่อให้มีความสามารถ ประสบการณ์ทางธุรกิจ และความรู้ในการประกอบอาชีพ การบัญชี การขาย การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ บริการธุรกิจสถานพยาบาล บริการธุรกิจ โรงแรม ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้มีความสามารถ ประสบการณ์และความรู้ในการประกอบอาชีพส่วนตัวแต่ละ กลุ่มวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้มีโอกาสเลือกงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ เจตคติ และความรู้ ของตนเอง
4. เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ กิจนิสัยการทำงานที่ดี มีความคิด สร้างสรรค์ สามารถสร้างงาน และพัฒนางานอาชีพธุรกิจและอาชีพส่วนตัวได้เสมอ
5. เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจ
6. ให้เกิดความเข้าใจในปัญหา เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศและ โลกปัจจุบัน มีความสนใจในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 1 - 12)

องค์การคำของครุสภา

ประวัติความเป็นมา

จากพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 กำหนดให้มีการจัดตั้งสภาครูขึ้นในกระทรวงศึกษา ธิการ เรียกว่า ครุสภา เพื่อเป็นหน่วยงานที่คอยสนับสนุนช่วยเหลือครู ทั้งในด้านสวัสดิการ วิทยาการ และเพื่อให้ภาระกิจหน้าที่ดังกล่าวของครุสภาดำเนินการไปได้ พระราชบัญญัติครู 2488 มาตรา 5(3) กำหนดให้ครุสภาสามารถจัดตั้งหน่วยงานหาผลประโยชน์ขึ้นได้

องค์การคำของคุรุสภา จึงได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2493 โดยมี
วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อจัดหาผลประโยชน์ให้แก่คุรุสภา
2. เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่การศึกษาของชาติ ในการผลิต จัดหา พัฒนา และจำหน่ายหนังสือ ตำรา สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การศึกษาทุกประเภท และทำหน้าที่
รักษาระดับราคาอุปกรณ์เหล่านั้นให้เป็นธรรมแก่นักเรียนและผู้ปกครอง

การดำเนินการในระยะแรก องค์การคำของคุรุสภา ยังไม่มีเงินทุน จึงต้องกู้ยืมจาก
กระทรวงศึกษาธิการ กรมการศาสนา และคณะลูกเสือแห่งชาติ เป็นเงินรวมหนึ่งล้านบาท
และได้ทะยอยชำระคืนหมดในปี พ.ศ. 2511 การดำเนินการขององค์การคำในปัจจุบันมิได้รับ
เงินอุดหนุนช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือหน่วยงานใด และมีได้นำเงินค่าบำรุงสมาชิกคุรุสภามาใช้
ลงทุน ในทางตรงกันข้าม ตั้งแต่ 2 ปี ของการดำเนินการได้จัดสรรเงินจากกำไรสุทธิประมาณ
ร้อยละ 20 ต่อปี ช่วยเหลือคุรุสภามาโดยตลอด ปีละหลายสิบล้านบาท เพื่อให้คุรุสภานำไปใช้
ในกิจการของคุรุสภาทุกอย่าง รวมทั้งคุรุสภาจังหวัดและคุรุสภาอำเภอทั่วประเทศ ซึ่งคุรุสภา
จะนำเงินส่วนนี้ไปช่วยเหลือสมาชิกคุรุสภาโดยตรง ในการทำหน้าที่ส่งเสริมวิชาชีพครู
จัดสวัสดิการแก่ครู นอกจากนี้องค์การคำของคุรุสหายังได้สนับสนุนเงินอุดหนุนแก่ส่วนราชการ
ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการซึ่งนับถึงปี 2539 ได้ช่วยเหลือไปแล้วเป็นเงินกว่าพันล้านบาท

คณะผู้บริหาร

ระบบการบริหารงานมี คณะกรรมการบริหาร 2 คณะ คือ

คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย จำนวน 26 ท่าน โดย
มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็น
รองประธานกรรมการ อธิบดีและตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีจากทุกกรมในกระทรวงศึกษาธิการ
และผู้แทนครูทุกท่านเป็นกรรมการ เลขาธิการคุรุสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการองค์การคำของคุรุสภา มีหน้าที่ดูแลการดำเนินงาน จำนวน 13 ท่าน
โดยมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีและตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีใน
กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 5 ท่าน ผู้แทนครู จำนวน 5 ท่าน และเลขาธิการคุรุสภาเป็น
กรรมการ ผู้อำนวยการองค์การคำของคุรุสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ

ผู้อำนวยการองค์การการค้าของคุรุสภา มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารงานองค์การการค้าของคุรุสภาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนด โดยมีรองผู้อำนวยการ 2 ท่าน และผู้ช่วยผู้อำนวยการภาคต่าง ๆ 5 ท่าน เป็นผู้ช่วย ได้แก่ ภาคบริหาร ภาคการเงินและบัญชี ภาคการค้า ภาคการผลิต และภาคบรรณาธิการกิจ ส่วนงานแบ่งออกเป็น ฝ่าย ส่วนหรือศูนย์ แผนก และหมวดตามลำดับ

ลักษณะการดำเนินงานธุรกิจ

การดำเนินงานธุรกิจขององค์การการค้าของคุรุสภา เพื่อส่งเสริมอำนวยความสะดวกให้แก่การศึกษาของชาติจึงมุ่งเป้าหมาย จัดผลิต จัดหา พัฒนา และจำหน่ายอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกประเภท โดยเน้น Full Scale Service (ขายทุกอย่างครบวงจร) ในราคายุติธรรม เป็นการกระจายความรู้สู่คนทุกระดับเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในสถานศึกษา และหน่วยงานที่จัดกิจกรรมทางการศึกษาของภาครัฐและเอกชน

โดยจำแนกกลุ่มของสินค้า ผลิตภัณฑ์ และการบริการดังนี้

1. หนังสือแบบเรียนและแบบพิมพ์
2. อุปกรณ์และครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์
3. สื่อโฆษณาและเผยแพร่ (โสตทัศนูปกรณ์)
4. สินค้าอุปกรณ์สำนักงานอัตโนมัติ (OA)
5. สมุด กระดาษ
6. เครื่องแบบนักเรียน ลูกเสือ งานเครื่องหนัง
7. เครื่องหมายลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด
8. สื่ออนุบาล และปฐมวัย
9. หมึกพิมพ์ อุปกรณ์การพิมพ์
10. เครื่องดนตรีไทยและสากล เครื่องกีฬา
11. สินค้าอุปโภคบริโภค ครุภัณฑ์งานบ้าน
12. หลอดไฟหอมตราศึกษาภัณฑ์
13. รับจ้างงานพิมพ์ทุกชนิด
14. บริการสินค้าสวัสดิการสมาชิกคุรุสภา (รถยนต์, รถจักรยานยนต์, เครื่องใช้ไฟฟ้า สิ่งอำนวยความสะดวกในบ้าน จานดาวเทียม โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ)

15. งานเคหะบริการและที่ดิน จัดทัศนศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ
16. สถานีบริการน้ำมันลาดพร้าว และอุดรดิตถ์
17. งานจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการ และบริการห้องประชุม ณ ศูนย์กิจกรรมการศึกษากิ่งเพชร

องค์การการค้าของคุรุสภามีร้านค้าขนาดใหญ่ในนามร้านศึกษากันท์พาณิชย์และร้านสาขาในเขตกรุงเทพมหานคร ประมาณ 10 แห่ง และมีร้านขายส่งสินค้าขององค์การการค้าของคุรุสภา ซึ่งเป็นร้านค้าเอกชนในทุกภูมิภาคทั่วประเทศประมาณ 250 แห่ง คลังสินค้า 3 แห่ง มีศูนย์กิจกรรมการศึกษากิ่งเพชร ซึ่งเป็นศูนย์แสดงและจัดฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษาในระบบมัลติมีเดีย ศูนย์ดนตรีไทยและสากล ศูนย์นาฏศิลป์ ศูนย์สอนภาษา ศูนย์สอนเสริม เป็นต้น รวมมีเจ้าหน้าที่ประมาณ 2,500 คน มีทรัพย์สินตามมูลค่าทางบัญชีกว่า 4,000 ล้านบาท มียอดขายในปีที่ผ่านมาเป็นเงินประมาณ 2,600 ล้านบาท

คืบหน้าโครงการศึกษา

นอกเหนือจากการจัดสรรเงินช่วยเหลือคุรุสภาเป็นหลักแล้ว องค์การการค้าของคุรุสภายังได้จัดกิจกรรมและดำเนินการที่เป็นการคืบหน้าไว้ให้แก่สังคม ส่งเสริมการศึกษาให้แก่นักเรียน ครู อาจารย์ สถานศึกษา และหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

1. การจัดอบรมคอมพิวเตอร์ให้แก่คณาจารย์ของกระทรวงศึกษาธิการหลายแห่ง อบรมการจัดทำวิดิทัศน์ ให้แก่ อาจารย์ สปช. อบรมการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ในปี 2538 - 2539 รวมการอบรมประมาณ 30 ครั้ง
2. จัดทำโครงการความร่วมมือผลิตช่างระดับเทคนิค แผนกการพิมพ์ และแผนกเทคนิคคอมพิวเตอร์ระบบโรงเรียน - โรงงาน ร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ
3. จัดทำโครงการช่างฝีมือระบบทวิภาคีร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม วิทยาลัยเทคนิคมันบุรี และวิทยาลัยการอาชีพนครปฐม (วัดไร่ขิง)
4. ให้การสนับสนุนรับนักเรียน/นักศึกษา เข้าฝึกงานในองค์การการค้าของคุรุสภา ตลอดทั้งปีประมาณปีละ 3,000 คน (องค์การการค้าของคุรุสภา. 2539 : 1 - 14)

โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน (On the Job Training)

หลักการและเหตุผล

องค์การค้ำของคุรุสภาเป็นหน่วยงานธุรกิจสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีภาระหน้าที่ในด้านการผลิตจำหน่าย หนังสือและอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ และให้บริการด้านการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่ การศึกษาของชาติ จึงได้ให้ความร่วมมือแก่กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขึ้น เพื่อให้เป็นโครงการที่เป็นแบบอย่างแก่สถานศึกษาและสถานประกอบการในการฝึกงานที่เป็นระบบ สามารถประยุกต์การจัดการเรียนการสอน ให้เข้ากับลักษณะของงาน และสภาพการณ์ในสังคมในขณะนั้น ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการฝึกงานจะได้มีการพัฒนาทักษะ จริยธรรม คุณธรรม มีความอดทนและมีวินัยในการทำงาน

วัตถุประสงค์

โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อให้ นักเรียน/นักศึกษาได้เพิ่มพูนทักษะในงานอาชีพ โดยเข้ารับปฏิบัติงานตามสภาพความเป็นจริงในหน่วยงานขององค์การค้ำของคุรุสภา
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน/นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงาน และการจัดการด้านธุรกิจ
3. เพื่อให้ นักเรียน/นักศึกษามีความพร้อมที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพการทำงานในสถานประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระเบียบวินัย และกิจนิสัยที่สถานประกอบการต้องการ
4. เพื่อความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับองค์การค้ำของคุรุสภาในการพัฒนา งานอาชีพและธุรกิจขององค์การค้ำของคุรุสภา
5. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการฝึกงาน มาพัฒนาการเรียนการสอนวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ
6. เพื่อพัฒนางานอาชีพให้ครบวงจร และบรรลุจุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตร

หลักสูตรนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานระดับอาชีวศึกษา พ.ศ. 2535 ในหน่วยงาน
องค์การการค้าของครูสภา แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มงาน ได้แก่

1. กลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชย์กรรม
2. กลุ่มงานพิมพ์
3. กลุ่มงานช่างอุตสาหกรรม
4. กลุ่มงานตัดเย็บเสื้อผ้าอุตสาหกรรม
5. กลุ่มงานเครื่องหนังและพลาสติก

หลักสูตรกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชย์กรรม

แบ่งเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ งานขาย งานธุรการ งานบัญชี และงานคลังสินค้า
รายละเอียดเนื้อหากิจกรรมมีดังนี้

1. การปฐมนิเทศ จัดให้กับทุกกลุ่มงาน มีวัตถุประสงค์คือ
 - 1.1 เพื่อให้ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้รู้ถึงประวัติความเป็นมาและ
การดำเนินงานขององค์การการค้าของครูสภา
 - 1.2 เพื่อให้ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้รู้จัก ระเบียบ ข้อบังคับ
ต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกงาน
 - 1.3 เพื่อให้ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้เข้าใจข้อตกลงเกี่ยวกับ
การฝึกงานระหว่างองค์การการค้าของครูสภา สถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน/นักศึกษา
ฝึกงาน
 - 1.4 เพื่อให้ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้รู้จักหน่วยงานที่จะรับ
การฝึกงาน
 - 1.5 เพื่อให้ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้รู้จักลักษณะของงานที่ฝึก
เนื้อหา แบ่งเป็น
 1. การเตรียมคนเพื่อสร้างงานอย่างมีคุณค่า ระยะเวลา 3 ชั่วโมง
 2. ประวัติองค์การการค้าของครูสภา ระเบียบองค์การการค้าของครูสภา
ว่าด้วยการฝึกงาน การประกันภัยอุบัติเหตุ ระยะเวลา 1.30 ชั่วโมง

3. ข้อตกลงการฝึกงาน การประเมินผลการฝึกงาน การรายงานตัว
เข้าฝึกงาน ระยะเวลา 1.30 ชั่วโมง

4. การจัดส่งนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานให้กับหน่วยงานต้นสังกัด
ระยะเวลา 1.30 ชั่วโมง

5. ลักษณะงานของหน่วยงานต้นสังกัดและงานที่นักเรียน/นักศึกษา
ฝึกงานพึงปฏิบัติ ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

2. กลุ่มงานที่ฝึกแยกฝึก 4 กลุ่มงาน ดังนี้

2.1 งานขาย แบ่งเป็น

1. งานขายปลีก มีลักษณะการฝึกดังนี้

- 1) จัดเตรียมสินค้า อุปกรณ์เครื่องใช้พร้อมที่จะขายแต่ละวัน
เช่น ปิดป้ายราคา ทาความสะอาด จัดสินค้า ฯลฯ
- 2) ประชาสัมพันธ์ แนะนำ ชี้แจง ตอบปัญหา สาริตสินค้า
- 3) เขียนใบเสร็จรับเงิน และนำเงินสดพร้อมสินค้าส่งเจ้าหน้าที่
เก็บเงิน
- 4) บรรจุหีบห่อโดยให้ลูกค้าได้มีส่วนตรวจสอบความถูกต้อง
- 5) บริการยกสินค้าให้ลูกค้า
- 6) สํารวจสินค้าเมื่อพบว่าสินค้าเหลือน้อย ให้แจ้งหัวหน้าหมวด
หรือเจ้าหน้าที่โดยเร็วเพื่อจัดสินค้าเพิ่มให้เต็มตามกำหนด
- 7) เขียนใบเบิกสินค้า เพื่อให้เจ้าหน้าที่เซ็น แล้วนำไปรับสินค้า
มาเพิ่มเติม ในกรณีที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เบิก

8) ควบคุมดูแลรักษาป้องกันสินค้าไม่ให้เสียหายและสูญหาย

9) งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

2. งานขายส่ง มีลักษณะการฝึกดังนี้

1) พิมพ์ใบเสนอราคา

2) รับใบสั่งซื้อจากลูกค้าหรือจากแผนกสารบรรณ

3) ออกใบส่งของตามใบสั่งซื้อแล้วแยกตามประเภทของสินค้า

ส่งให้ผู้ตรวจสอบใบส่งของ

- 4) เดินเรื่องไปยังแผนกคลังสินค้าให้จ่ายสินค้าไปยังลูกค้าโดยตรง
- 5) งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

2.2 งานธุรการ มีลักษณะการฝึกดังนี้

1. ลงทะเบียนรับ - ส่งเอกสาร
2. เดินสาร
3. จัดเก็บเอกสาร
4. ตรวจสอบค้นหาเอกสาร
5. พิมพ์ดีด
6. ถ่ายเอกสาร
7. โรเนียว
8. รับโทรศัพท์
9. งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

2.3 งานบัญชี มีลักษณะการฝึกดังนี้

1. รับ ตรวจ และแยกเอกสารทางการบัญชี
2. ลงทะเบียนรับเอกสาร
3. จัดเตรียมการลงบัญชี แยกตามแผนกบัญชี 1 - 5

แผนกบัญชี 1 บัญชีประเภททรัพย์สิน มีลักษณะการฝึกดังนี้

1. รับเอกสารการจัดซื้อทรัพย์สินทั้งหมด และให้รหัสบัญชีนั้น ๆ
2. จัดทะเบียนทรัพย์สิน
3. ช่วยสำรวจทรัพย์สินเป็นครั้งคราว

แผนกบัญชี 2 บัญชีประเภทลูกค้าเจ้าหนี้รายตัว มีลักษณะการฝึกดังนี้

1. รับเอกสารขายเชื่อ ซื้อเชื่อ และให้รหัสบัญชีนั้น ๆ
2. จัดหาบัญชีลูกหนี้ เจ้าหนี้รายตัว ให้ตรงกับเอกสารซื้อเชื่อขายเชื่อ

แผนกบัญชี 3 บัญชีประเภทคงคลัง มีลักษณะการฝึกดังนี้

1. รับเอกสารการรับจ่ายของต่าง ๆ จากหน่วยงานทุกหน่วย
2. แยกเอกสารเพื่อลงบัญชี ตามหน่วยงานที่จัดเก็บรักษาของนั้น ๆ

ได้แก่ คลังสินค้า 1 - 6 หัตถุโรงงาน และหน่วยจำหน่าย

3. ลงทะเบียนคุมใบสำคัญ

แผนกบัญชี 4 บัญชีประเภทรายได้ ค่าใช้จ่ายสวัสดิการและแยกประเภท
ทั่วไป มีลักษณะการฝึกดังนี้

1. รับเอกสารเกี่ยวกับชื่อ - ขายสด ใบสำคัญการจ่ายเงินให้รหัสบัญชี
2. จัดทำบัญชีให้ตรงกับเอกสาร

แผนกบัญชี 5 บัญชีประเภทต้นทุน มีลักษณะการฝึกดังนี้

1. รับ - ส่งและจัดแฟ้มเอกสาร
2. จัดทำบัญชีต้นทุนของสินค้า
3. บันทึกข้อมูลสินค้าที่ผลิตเสร็จโอนเข้าคลังสินค้า
4. จัดทำทะเบียนควบคุมวัตถุดิบ
5. บันทึกโอนข้อมูลสินค้าคงเหลือเข้าคอมพิวเตอร์

2.4 งานคลังสินค้า แบ่งเป็น

1. งานรับสินค้า มีลักษณะการฝึกดังนี้

1) ตรวจรับสินค้า รับสินค้าที่องค์การของครูสภาเป็นผู้ผลิตเอง
โดยวิธีการตรวจนับสินค้า รับสินค้าจากภายนอก โดยวิธีการนับสินค้ากับใบกำกับสินค้า และ
ทำใบรับของเข้า

2) ลงทะเบียนรับสินค้าประจำวัน กรณีรับสินค้าที่องค์การค้า
ของครูสภาผลิตเองได้ตรวจสอบจำนวนสินค้าตามทะเบียนรับสินค้าประจำวันกับใบโอนพัสดุ

- 3) จัดเก็บและเรียงพัสดุ ตามกลุ่มสินค้าที่ขาย

2. จ่ายสินค้า มีลักษณะการฝึกดังนี้

1) จ่ายสินค้าภายในองค์การการค้าของครูสภา โดยใช้ใบโอนพัสดุ
ที่คลังสินค้า เป็นผู้จัดทำขึ้น

- 2) จ่ายให้บุคคลภายนอก โดยเอกสารทางการค้าต่าง ๆ

3. งานจัดส่งสินค้า มีลักษณะการฝึกดังนี้

1) รับและแยกเอกสารทางการค้าที่ต้องส่งสินค้าให้กับลูกค้า
และงานจ่ายสินค้า

- 2) ตรวจนับสินค้าที่รับจากคลังสินค้าให้ตรงกับเอกสาร

3) บรรจุหีบห่อ และจำหน่ายถึงผู้รับ บันทึกรายละเอียดในใบ
จัดของเพื่อส่งไปพร้อมกับหีบห่อ

4) ดำเนินการส่งสินค้า และบันทึกการจัดส่งในทะเบียน

4. งานอื่น ๆ มีลักษณะการฝึกดังนี้

1) รวบรวมเอกสารรับ - จ่าย จัดส่งสินค้าทั้งหมดลงทะเบียน

ส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

การประเมินผล

การประเมินผลการฝึกงานแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ประเมินผลการฝึกงานด้วยแบบประเมินผลการฝึกงานคะแนนเต็ม 80 คะแนน เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงานนักเรียน/นักศึกษา เป็นผู้ประเมินกล่าวคือ เมื่อใกล้ครบกำหนดระยะเวลาการฝึกงาน แผนกประสานงานการศึกษาและการฝึกงาน ส่วนการศึกษาและฝึกอบรมจะแจกใบประเมินผลไปให้หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ประเมินผล นักเรียน/นักศึกษาที่ฝึกงานในหน่วยงานนั้น โดยพิจารณาจากหัวข้อประเมินทางด้านระเบียบวินัย พฤติกรรมในงาน วิธีการปฏิบัติงาน ผลงาน และมนุษยสัมพันธ์ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงานประเมินผลฯ แล้ว ก็จะส่งคืนมาให้แผนกประสานงานฯ เพื่อกวักคะแนนลงในแบบรายงานผลการฝึกงาน กรณีส่วนที่ 1 มีหลายชุด เนื่องจากนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานหลายแห่ง หลายงาน แผนกประสานงานฯ จะเฉลี่ยคะแนนนั้นเสียก่อน แจกจึงนำคะแนนที่เฉลี่ยแล้วมากรอกลงในแบบรายงานผลการฝึกงาน และส่งแบบรายงานผลการฝึกงานพร้อมกับสำเนาแบบประเมินผลการฝึกงานส่วนที่ 1 ให้กับอาจารย์นิเทศก์ของแต่ละสถานศึกษาดำเนินการต่อไป

ส่วนที่ 2 ประเมินผลสมุดบันทึกการฝึกงานด้วยแบบประเมินผล สมุดบันทึก

การฝึกงานคะแนนเต็ม 20 คะแนน อาจารย์นิเทศก์การฝึกงานของแต่ละสถานศึกษาเป็นผู้ประเมิน โดยประเมินผลจากสมุดบันทึกการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน กล่าวคือนักเรียน/นักศึกษา ที่ฝึกงานกับองค์การค้าฯ ตามโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจะต้องมีสมุดบันทึก การฝึกงานตามแบบของโครงการฯ คนละ 1 เล่ม โดยจะซื้อจากสถานศึกษาหรือจากองค์การการค้าฯ ก็ได้ แล้วนำมาบันทึกการฝึกงานในแต่ละวันว่า ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไรกับใคร หรือใครใช้ให้ทำ ใช้เวลาในการทำเท่าไร ได้ปริมาณงานเท่าไร และเกิดคุณค่าหรือประโยชน์จากการฝึกงานนั้นอย่างไรบ้าง การเขียนสมุดบันทึกการฝึกงานนี้ควร

นำกลับไปเขียนที่บ้านเมื่อเลิกงานแล้วเป็นเหมือนการบ้าน และนำเสนอให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงานในตอนเช้าของวันรุ่งขึ้น ปฏิบัติอย่างนี้ทุกวัน เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงานจะเป็นผู้ตีค่าการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษา ออกมาเป็นคะแนนว่าเท่าไร ถ้าวันไหนได้คะแนนต่ำ นักเรียน/นักศึกษาก็จะต้องปรับปรุงตัวเองในวันรุ่งขึ้น เพื่อให้ได้คะแนนสูงขึ้น เมื่อสิ้นสุดการฝึกงานแล้วนักเรียน/นักศึกษาจะต้องนำสมุดบันทึกการฝึกงานนี้ไปส่งอาจารย์นิเทศก์การฝึกงาน ซึ่งอาจารย์นิเทศก์จะเป็นผู้ตรวจสอบสมุดบันทึกฝึกงานนี้ แล้วกรอกคะแนนลงในแบบประเมินผล ส่วนที่ 2 ซึ่งมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน

เมื่ออาจารย์นิเทศก์การฝึกงาน ประเมินผลส่วนที่ 2 แล้ว ก็จะนำคะแนนไปกรอกใส่ลงในแบบรายการผลการฝึกงาน และรวมคะแนนส่วนที่ 1 กับส่วนที่ 2 พร้อมกับตัดเกรดและลงชื่ออาจารย์นิเทศก์ที่กรอกคะแนน การตัดเกรด อาจารย์นิเทศก์จะเป็นผู้นำคะแนนส่วนที่ 1 กับส่วนที่ 2 มารวมกันแล้วตัดเกรดดังนี้

- คะแนนรวมตั้งแต่ 80 คะแนนขึ้นไป ได้ระดับคะแนน 4
- คะแนนรวมตั้งแต่ 70 - 79 คะแนน ได้ระดับคะแนน 3
- คะแนนรวมตั้งแต่ 60 - 69 คะแนน ได้ระดับคะแนน 2
- คะแนนรวมตั้งแต่ 50 - 59 คะแนน ได้ระดับคะแนน 1
- คะแนนรวมตั้งแต่ 50 คะแนน ได้ระดับคะแนน 0

สำหรับการประเมินผลที่ยึดเกณฑ์ผ่าน (ได้) หรือไม่ผ่าน (ตก) ให้ถือระดับคะแนนตั้งแต่ 2 ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน ถ้าต่ำกว่า 2 ถือว่า ไม่ผ่าน

การออกใบรับรอง

เมื่ออาจารย์นิเทศก์ตัดเกรดและกรอกลงในแบบรายงานผลการฝึกงานแล้วก็จะส่งแบบรายงานผลการฝึกงานมาให้แผนประสานงานฯ องค์การค้ำฯ แผนกประสานฯ จะดำเนินการออกใบรับรองให้ดังนี้

1. ใบรับรองที่เป็นแบบฟอร์มของโครงการ มีลักษณะเป็นกระดาษแข็งเช่นเดียวกับใบประกาศนียบัตร จะออกให้กับนักเรียน/นักศึกษาที่ฝึกงานได้เกรด 3 หรือเกรด 4
2. ใบรับรองที่เป็นแบบฟอร์มทั่วไป มีลักษณะเป็นกระดาษอ่อน แบบหนังสือออกขององค์การค้ำฯ จะออกให้กับนักเรียน/นักศึกษาที่ฝึกงานได้เกรด 2

3. สำหรับนักเรียน/นักศึกษา ที่ฝึกงานไม่ผ่าน องค์กรต่างๆ จะไม่ออกไปรับรองให้ (องค์การค่าของครูสภา. 2535 : 23 - 41)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรพงศ์ รัตนโกศา (2531) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการส่ง นักศึกษาสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยเทคโนโลยี อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ออกฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า ปัญหาหลักก็คือนักศึกษาที่ส่งไปฝึกงานมีความรู้ไม่เพียงพอและขาดความคิดริเริ่มในการ ปฏิบัติงาน ในการจัดระบบการส่งนักศึกษาออกฝึกงานอย่างมีประสิทธิภาพควรให้อาจารย์ใน สถานศึกษาติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการ นักศึกษาที่ออกฝึกงานควรเป็นนักศึกษาระดับ ปวส. ปีที่ 2 ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกงานควรเป็นช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อน ควรฝึกงาน ต่อเนื่องทุกวันเช่นเดียวกับพนักงานของสถานประกอบการและควรมีสิ่งตอบแทนเป็นเงินเหมาจ่าย รายวัน สำหรับแนวทางในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการนั้น สถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการ โดยการร่วมมือจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการ ส่งนักศึกษาออกฝึกงานอย่างจริงจัง เพื่อให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาตัวเองได้ดียิ่งขึ้น

สุรีย์ ผลฉาย (2532) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของการจัด นวัตกรรมการฝึกงานให้นักเรียนนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี พบว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานว่า ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการ ฝึกงานอยู่ในระดับมาก การฝึกงานทำให้รู้จักนิสัยใจคอ ความซื่อสัตย์ ความจริงใจของเพื่อน ทำให้เกิดความรักชอบในการทำกิจการงาน รู้จักสร้างระบบการลำดับขั้นการทำงาน รู้จักวิถี การทำงาน และการตัดสินใจ

อุษา เหมะศิลป์ (2533) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงานในการส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานอาชีพนอกสถานที่ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้นพุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 3 พบว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพการดำเนินการ ใช้สถานฝึกงานอาชีพในสถานประกอบอาชีพอิสระไม่มีปริมาณงานพอที่จะส่งนักเรียนไปฝึกงาน จังหวัดไม่ประกาศรายชื่อแหล่งวิทยาการและสถานประกอบการ สถานฝึกอาชีพอยู่ห่างไกลจาก โรงเรียน มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายของครูผู้ฝึก และขาดกำลังครูผู้จะออกไปนิเทศ

จากการศึกษาของฝ่ายส่งเสริมการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2533) ซึ่งได้ประเมินผลการฝึกงานในสถานประกอบการ ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ได้ผลดังนี้คือ

ในส่วนของการประเมินเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน พบว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกงานมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 และการจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน พบว่า ผู้มีตำแหน่งดำเนินงานบริหารในสถานศึกษา และนักเรียนทุกประเภทวิชา ส่วนใหญ่บุคคลดังกล่าวมีความคิดเห็นว่าการจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง

ในส่วนของการประเมินเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นในการฝึกงาน พบว่า ผู้มีตำแหน่งดำเนินงานบริหารในสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัจจัยเบื้องต้นในการฝึกงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง อาจารย์นิเทศก์ทุกประเภทวิชา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรปรับปรุงเรื่องงบประมาณที่ใช้ในการฝึกงาน นอกจากนั้นอาจารย์นิเทศก์ประเภทวิชา เกษตรกรรมและช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่า ควรปรับปรุงเรื่องเอกสารการฝึกงานด้วยอีกเรื่องหนึ่ง นักเรียนทุกประเภทวิชา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยเบื้องต้นของการฝึกงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง

ประทีป พรหมทอง (2534) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สถานฝึกงานอาชีพ นอกสถานศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ในเขตการศึกษา 8 พบว่า มีสภาพการจัดส่งนักศึกษาไปฝึกงานในสถานฝึกงาน นอกสถานศึกษาประเภทสถานประกอบการเพียงอย่างเดียว สถานศึกษาทุกแห่งได้จัดส่งนักศึกษา สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง และผู้สอนวิชาชีพจะเป็นผู้ไปสำรวจสถานฝึกอาชีพมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาออกไปฝึกงานตามสถานประกอบการที่สถานศึกษาตั้งอยู่กับสถานฝึกอาชีพที่ให้ความรู้ทางวิชาการตรงกับสาขาวิชาชีพของนักศึกษามากกว่าหลักเกณฑ์อื่น และพบว่า สถานฝึกอาชีพมีปัญหาในการรับนักศึกษาฝึกงานได้จำนวนจำกัด เป็นปัญหามากที่สุด อีกทั้งเห็นว่า นักศึกษาขาดความรับผิดชอบต่องานที่มากที่สุด และสถานประกอบการไม่มีเวลาพอในการให้คำแนะนำถ่ายทอดการทำงานให้นักศึกษา พร้อมทั้งต้องการให้ผู้ควบคุมไปติดตามผลการฝึกงานของนักศึกษาลดลง และให้สถานศึกษาส่งนักศึกษาฝึกงานตลอดไป

มานพ ทองใบ และคนอื่น ๆ (2535) ได้ศึกษาความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษา พบว่า เหตุผลที่สถานประกอบการรับนักศึกษาไว้ฝึกงาน อันดับแรก เพราะสถานศึกษาทำเรื่องติดต่อขออนุญาตส่งนักศึกษาเข้าฝึกงาน อันดับสอง เพราะนักศึกษาดำเนินการติดต่อขอฝึกงานเอง และอันดับสุดท้าย เพราะเป็นความต้องการของสถานประกอบการ วิธีการที่สถานประกอบการต้องการให้ติดต่อเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน อันดับแรก คือใช้หนังสือติดต่อเป็นทางการ อันดับสอง คือให้นักศึกษาไปติดต่อด้วยตนเอง อันดับสุดท้ายคือให้อาจารย์จากสถานศึกษาไปติดต่อ ระดับการศึกษาที่สถานประกอบการต้องการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน อันดับแรก คือ ระดับ ปวส. 2 อันดับสอง คือ ระดับ ปวช. 3 อันดับสุดท้าย คือระดับ ปวท. 2

เจลิยว นาคเหล็ก (2536) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งนักศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 7 ออกไปฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า ผู้ประสานงานเป็นหัวหน้าแผนกมากที่สุด ส่วนอาจารย์นิเทศก์เป็นอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด นักศึกษาสาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ออกฝึกงานมากที่สุด และตำแหน่งหัวหน้างานในสถานประกอบการเป็นหัวหน้างานมากที่สุด สภาพการดำเนินงานส่งนักศึกษาออกฝึกงานที่สถานศึกษาเคยดำเนินการเป็นหน้าที่ของหัวหน้าแผนกวิชามากที่สุด มีการใช้หนังสือราชการติดต่อหัวหน้าแผนกวิชาเป็นผู้คัดเลือกสถานประกอบการ การไปนิเทศใช้รถประจำวิทยาลัย ไม่มีการจัดให้นักศึกษาไปเยี่ยมสถานประกอบการก่อนการฝึกงาน อาจารย์ไปนิเทศการฝึกงานเดือนละ 1 ครั้ง อาจารย์นิเทศก์และหัวหน้าของสถานประกอบการ เป็นผู้ประเมินผลการฝึกงานร่วมกัน และมีการประเมินผลเหมือนกับรายวิชาอื่น ๆ ก่อนการออกฝึกงานมีปฐมนิเทศและหลังฝึกงานมีการสัมมนาเพื่อสรุปผลปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานส่งนักศึกษาออกไปฝึกงาน ในสถานประกอบการ ในเรื่องปัญหามีปัญหาเรื่องยานพาหนะในการออกนิเทศการฝึกงาน การฝึกงานของนักศึกษาไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษา รูปแบบการดำเนินงานส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานที่สถานศึกษาควรดำเนินการเป็นหน้าที่ของแผนกวิชาต่าง ๆ ควรมีการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการด้วยหนังสือราชการ คณะกรรมการที่สถานศึกษาควรเป็นผู้คัดเลือกสถานประกอบการ การเดินทางไปนิเทศควรใช้รถประจำวิทยาลัย นักศึกษาทุกคนควรได้เยี่ยมชมสถานประกอบการก่อนการเข้าฝึกงาน ควรมีการนิเทศเดือนละ 1 ครั้ง การประเมินควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ และหัวหน้างานของสถานประกอบการ และควรมีการประเมินเหมือนรายวิชาอื่น ๆ ควรมีการปฐมนิเทศก่อนการฝึกงาน และหลังการฝึกงานควรมีการสัมมนาเพื่อสรุปผล

พวัฒน์ บุญฉาลัย และสุริยะ เจริมประชาชนรากร ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษาสาขาพาณิชยกรรมให้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และจรรยา ทัพพะกุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ ได้ศึกษาการส่งเสริมการค้าเน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการจัด อาชีวและเทคนิคศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538 : 174) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นไปในรูปแบบของการให้นักศึกษาออกไปฝึกงานในสถานประกอบการ แต่ยังมีปัญหา อุปสรรคอันเนื่องจากสถานประกอบการบางแห่งไม่ค่อยให้ความร่วมมือ นักศึกษาไม่ได้ฝึกงาน ตามสาขาที่เรียน สถานประกอบการบางแห่งยังมีน้อยและขาดมาตรฐาน ขาดแคลนบุคลากร และงบประมาณดำเนินงาน ผู้วิจัยได้เสนอให้รัฐออกกฎหมายเพื่อส่งเสริมให้สถานประกอบการ ให้ความสำคัญและร่วมมือในการช่วยเหลือรับนักศึกษาฝึกงาน สถานศึกษาควรมีโครงการ ร่วมกับสถานประกอบการให้มากขึ้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อเนื่อง ตลอดจนจัดสรร งบประมาณในการดำเนินโครงการเพิ่มมากขึ้น

สรุปได้ว่า จากเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าการฝึกงาน ให้แก่นักเรียน/นักศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาอาชีวศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น ของผู้เข้ารับการฝึกงาน ได้แก่ เพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผล การเรียนชั้นปีที่ 2 จึงควรมีการศึกษาผลการฝึกงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำมาใช้ ในการปรับปรุงการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้บริหารจะได้นำไป ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการฝึกงานต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของ การฝึกงานแตกต่างกัน
2. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีกลุ่มวิชาชีพเลือกต่างกัน มีความคิดเห็นในการฝึกงาน โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพ แวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน

3. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน มีความคิดเห็นในการฝึกงาน โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน

4. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ต่างกัน มีความคิดเห็นในการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียน/นักศึกษาระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ จากวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2538 และปีการศึกษา 2539 ที่เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภาในกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม จำนวน 1,626 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภาในกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling) ร้อยละ 20 จากจำนวนประชากรข้างต้น ได้จำนวน 324 คน จากวิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี จำนวน 80 คน วิทยาลัยพาณิชยการเซดุน จำนวน 80 คน วิทยาลัยพาณิชยการบางนา จำนวน 82 คน และวิทยาลัยพาณิชยการอินทราชัย จำนวน 82 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา ปีการศึกษา 2538 - 2539 จำนวนตามรุ่นที่เข้ารับการฝึกงาน

รุ่นที่ฝึกงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
รุ่นที่ 1/2538	260	52
รุ่นที่ 2/2538	273	54
รุ่นที่ 3/2538	263	52
รุ่นที่ 4/2538	280	56
รุ่นที่ 1/2539	260	52
รุ่นที่ 2/2539	290	58
รวม	1,626	324

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษา
ฝึกงานขององค์การของคุรุสภา ปีการศึกษา 2538 - 2539 จำแนกตามวิทยาลัยที่ศึกษา

รุ่นที่ฝึก	กลุ่มตัวอย่าง	วิทยาลัยที่ศึกษา			
		ธนบุรี	เซตุน	บางนา	อินทราชัย
รุ่นที่ 1/2538	52	13	13	13	13
รุ่นที่ 2/2538	54	13	13	14	14
รุ่นที่ 3/2538	52	13	13	13	13
รุ่นที่ 4/2538	56	14	14	14	14
รุ่นที่ 1/2539	52	13	13	13	13
รุ่นที่ 2/2539	58	14	14	15	15
รวม	324	80	80	82	82

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับ
สอบถามผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ
มี 4 ข้อ ได้แก่ เพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2
ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับการฝึกงาน
โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี
5 ช่วงคะแนน คำถามแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และ
ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน มีคำถามทั้งหมด 45 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงานนักเรียนและนักศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษา และเอกสารโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของครูสภา ตลอดจนสัมภาษณ์คณะผู้บริหารโครงการเพื่อให้ได้กรอบแนวคิด และเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือ

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบของการศึกษาค้นคว้าและการสัมภาษณ์ตามข้อ 1

ข้างต้น

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานคณะกรรมการ และกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเพื่อพิจารณาแก้ไขด้านภาษา และด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามฉบับที่แก้ไขแล้ว เสนอให้หัวหน้าแผนกประสานงานการศึกษาและการฝึกงาน องค์การการค้าของครูสภาเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) ของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อการทดลองใช้ต่อไป

5. นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว ไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทบทวนถึงผู้อำนวยการองค์การการค้าของครูสภาขออนุญาตทำการศึกษาค้นคว้าโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของครูสภา

2. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลธนบุรี วิทยาลัยพยาบาลเซตุน วิทยาลัยพยาบาลบางนา และ วิทยาลัยพยาบาลอินทราชัย ที่อยู่ในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ติดต่อนัดหมายอาจารย์หัวหน้าโครงการแนะแนวหรือหัวหน้าโครงการทวิภาคีของสถาบันการศึกษาที่อยู่ในโครงการเป็นผู้ประสานงานเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
4. อาจารย์หัวหน้าโครงการแนะแนวหรือหัวหน้าโครงการทวิภาคีได้ดำเนินการเก็บข้อมูลให้ภายในเวลา 2 สัปดาห์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามกลับคืนมา
5. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนในรอบแรกจำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 62.5 ของแบบสอบถามทั้งหมด
6. ผู้วิจัยได้ติดต่อไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอแบบสอบถามที่เหลือคืนภายใน 2 สัปดาห์
7. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนทั้งหมดรวม 324 ฉบับ คิดเป็น 100% ของแบบสอบถามทั้งหมด
8. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) ได้กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้คือ

คะแนน 1	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อย
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมาก
คะแนน 5	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมากที่สุด

เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติความต่อเนื่องของคะแนนเป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยกำหนดคะแนนต่ำสุดให้มีค่าไม่ต่ำกว่า 1.00 และคะแนนสูงสุดให้มีค่าไม่เกิน 5.00 ดังรายละเอียด ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานการณ์ภาพของกลุ่มตัวอย่างด้านข้อมูลพื้นฐานส่วนตัว วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน โดยคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน และเฉลี่ยรวมทุกด้าน
- ✓ 3. การทดสอบสมมติฐานตามที่ได้วางไว้ในแต่ละข้อตามตัวแปรในแต่ละด้าน คือ เพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 โดยใช้สถิติค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม (t-test) สถิติค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่ม (F-test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's test)
4. สำหรับข้อคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาคฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ของคำตอบ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้คือ

- ✓ 1. สถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องมือ การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธี
การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach.
1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด

k แทน จำนวนของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

- ✓ 2. สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังนี้คือ

2.1 คะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2525 : 32)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

✓ 2.2 การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

✓ 2.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 85 - 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบ t-distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

s_1^2, s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1, n_2 แทน กลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

✓ 2.4 ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้ F-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจง

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.5 ใช้วิธี Scheffe's Test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 119)

$$S = \sqrt{(K - 1)F(a:df_1, df_2)} \sqrt{MS_E \sum_{j=1}^K \frac{(c_j)^2}{n_j}}$$

เมื่อ S แทน ค่าวิกฤตของ Scheffe's

K แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน

$F(a:df_1, df_2)$ แทน เปิดค่า F ในตารางแจกแจงค่า F ที่ α มีค่า 0.5 หรือที่ .01 และ df_1 คือ df_u ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทิศทางในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน ส่วน df_2 คือ df_w หรือ df_E ค่าใดค่าหนึ่งนั่นเอง

MS_E แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

C_j แทน สัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งจะมีค่าเป็น 1, -1

n_j แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้มีขั้นตอนของการนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้คือ

ตอนที่ 1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในสื่อความหมายดังต่อไปนี้ คือ

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่า t ที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับขั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้คือ

- ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน
- ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน
- ตอนที่ 4 ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลของผู้เข้ารับการฝึกงานด้านเพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน นำเสนอในตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ตอบทั้งหมด	324	100.0
1. <u>เพศ</u>		
ชาย	48	14.8
หญิง	276	85.2
2. <u>กลุ่มวิชาชีพเลือก</u>		
กลุ่มวิชาการบัญชี	161	49.7
กลุ่มวิชาการขาย	126	38.9
กลุ่มวิชาการเลขานุการ	37	11.4
3. <u>ประเภทของงานที่ฝึก</u>		
งานขาย	159	49.1
งานธุรการ	110	34.0
งานบัญชี	14	4.3
งานคลังสินค้า	41	12.7
4. <u>ระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2</u>		
ต่ำกว่า 3.0	151	46.6
3.0 – 3.5	143	44.1
3.6 ขึ้นไป	30	9.3

จากตาราง 3 ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 324 คน แยกเป็นหญิง จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 85.2 เป็นชาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ด้านกลุ่มวิชาชีพเลือก ผู้ตอบส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มวิชาการบัญชี ซึ่งมีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 49.7 รองลงมาอยู่ในกลุ่มวิชาการขาย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 และที่เหลืออยู่ในกลุ่มวิชาการเลขานุการ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ด้านประเภทของงานที่ฝึก ผู้ตอบส่วนใหญ่ฝึกงานประเภทงานขาย ซึ่งมีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาฝึกงานประเภทงานธุรการ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมาอีกฝึกงานประเภทงานคลังสินค้า จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 และที่เหลือฝึกงานประเภทงานบัญชี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 และด้านระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 มีระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมา มีระดับผลการเรียน 3.0 – 3.5 จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 และที่เหลือมีระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3

ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน

2.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน
นำเสนอเป็นภาพรวมและเป็นรายด้าน ตามตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน

ข้อความ	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านเนื้อหาหลักสูตร	3.67	0.59	มาก
2. ด้านวิธีการฝึกงาน	3.46	0.75	ปานกลาง
3. ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน	3.50	0.72	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	3.54	0.60	มาก

จากตาราง 4 ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน รวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มี 1 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.67$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 2 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ($\bar{X} = 3.50$) และด้านวิธีการฝึกงาน ($\bar{X} = 3.46$)

สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในแต่ละด้านนั้นนำเสนอตามตาราง 5 - 7 สำหรับความคิดเห็นด้านเนื้อหาหลักสูตรนำเสนอตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร

ข้อความ	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
<u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>			
1) การจัดปฐมนิเทศก่อนเข้าฝึกงานจัดได้อย่างเหมาะสม	3.75	.86	มาก
2) เนื้อหาหลักสูตรการปฏิบัติงานในกลุ่มงานที่นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมครอบคลุมช่วยให้การฝึกงานมีประสิทธิภาพ	3.54	.83	มาก
3) ระยะเวลาการฝึกงานตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม	3.56	.95	มาก
4) เกณฑ์การให้คะแนน โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการฝึกงานและจากสมุดบันทึกการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษามีความเหมาะสม	3.81	.88	มาก
5) การให้คะแนนจากการประเมินผลของเจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานเป็นไปอย่างเหมาะสมยุติธรรม	3.80	.98	มาก
6) เนื้อหาหลักสูตรของกลุ่มงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีการจัดอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มวิชาชีพเลือกของนักเรียน/นักศึกษา	3.39	1.11	ปานกลาง
7) เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการทำงาน	3.69	.92	มาก
8) เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และกิจนิสัยการทำงานที่ดีให้แก่เรียน/นักศึกษา	3.66	.97	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
9) เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้เข้าใจระบบการบริหารงานขององค์การคำของคุรุสภาอย่างเหมาะสม	3.71	.80	มาก
10) เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้เข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศในโลกปัจจุบันอย่างเหมาะสม	3.30	.94	ปานกลาง
11) เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้รู้จักกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ในการทำงานอย่างเหมาะสม	3.77	.93	มาก
12) เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้รู้จักองค์การคำของคุรุสภาในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ทาประโยชน์ให้แก่การศึกษาของชาติอย่างเหมาะสม	3.88	.92	มาก
13) เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้สามารถเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตอย่างเหมาะสม	3.84	.92	มาก
14) เนื้อหาหลักสูตรในภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรการฝึกปฏิบัติ	3.55	.94	มาก
15) การจัดหลักสูตรการฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการฝึกงานจริงของนักเรียน/นักศึกษา	3.75	.98	มาก

จากตาราง 5 ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 13 ข้อ คือ ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้รู้จักองค์การค้ำของครูสภาในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ทําประโยชน์ให้แก่การศึกษาของชาติอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.88$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้สามารถเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.84$) ข้อที่ว่า เกณฑ์การให้คะแนน โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการฝึกงาน และจากสมุดบันทึกการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.81$) ข้อที่ว่า การให้คะแนนจากการประเมินผลของเจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานเป็นไปอย่างเหมาะสมยุติธรรม ($\bar{X} = 3.80$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้รู้จักกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ในการทำงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.77$) ข้อที่ว่า การจัดปฐมนิเทศก่อนเข้าฝึกงานจัดได้อย่างเหมาะสม และข้อที่ว่า การจัดหลักสูตรการฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการฝึกงานจริงของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.75$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้เข้าใจระบบการบริหารงานขององค์การค้ำของครูสภาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.71$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ($\bar{X} = 3.69$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และกิจนิสัยการทำงานที่ดีให้แก่เรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) ข้อที่ว่า ระยะเวลาการฝึกงานตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.56$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรในภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรการฝึกปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.55$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการปฏิบัติงานในกลุ่มงานที่นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมครอบคลุมช่วยให้การฝึกงานมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.54$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 2 ข้อ คือ ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรของกลุ่มงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีการจัดอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มวิชาชีพเลือกของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.39$) และข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้เข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศในโลกปัจจุบันอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.30$)

สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านวิธีการฝึกงานนำเสนอตาราง 6 ต่อไปนี้

ตาราง 6 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านวิธีการฝึกงาน

ข้อความ	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
<u>ด้านวิธีการฝึกงาน</u>			
16) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมอบหมายให้นักเรียน/นักศึกษาทำอย่างเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน	3.65	1.03	มาก
17) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจัดงานให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกตรงกับกลุ่มวิชาชีพเลือกที่ศึกษาอยู่	3.23	1.06	ปานกลาง
18) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการสาธิตอย่างเหมาะสม	3.62	1.09	มาก
19) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการอธิบายอย่างเหมาะสม	3.53	1.16	มาก
20) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการซักถามความเข้าใจของนักเรียน/นักศึกษาอย่างเหมาะสม	3.46	1.06	ปานกลาง
21) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีให้ศึกษาด้วยตนเองอย่างเหมาะสม	3.33	1.03	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
22) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานดำเนินการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน/นักศึกษาก่อนที่จะเริ่มฝึกงานอย่างเหมาะสม	2.93	1.04	ปานกลาง
23) ปริมาณความยากน้อยของงานที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำในแต่ละวันเป็นไปอย่างเหมาะสม	3.44	1.17	ปานกลาง
24) ความง่ายของงานที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำในแต่ละวันเป็นไปอย่างเหมาะสม	3.56	1.06	มาก
25) วิธีการฝึกงานให้กับนักเรียน/นักศึกษาของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเป็นไปอย่างเหมาะสม	3.43	1.06	ปานกลาง
26) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมอบหมายงานที่ นอกเหนือจากงานที่นักเรียน/นักศึกษาต้องรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	3.35	.99	ปานกลาง
27) เจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานดูแลเอาใจใส่ความเป็นอยู่ และแก้ไขปัญหาของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานอย่างถูกต้องเหมาะสม	3.54	1.10	มาก
28) หน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจัดวิธีให้นักเรียน/นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.22	1.14	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
29) หน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้แก่ นักเรียน/นักศึกษาในการทำงาน	3.81	1.10	มาก
30) หน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีวิธีการฝึกงานที่ช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานอย่างเต็มที่	3.69	1.00	มาก

จากตาราง 6 ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านวิธีการฝึกงาน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 7 ข้อ คือ ข้อที่ว่า หน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้แก่ นักเรียน/นักศึกษาในการทำงาน ($\bar{X} = 3.81$) ข้อที่ว่า หน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีวิธีการฝึกงานที่ช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.69$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมอบหมายให้นักเรียน/นักศึกษาทำอย่างเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน ($\bar{X} = 3.65$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการสาธิตอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.62$) ข้อที่ว่า ความยากง่ายของงานที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำในแต่ละวันเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.56$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานดูแลเอาใจใส่ความเป็นอยู่ และแก้ไขปัญหาของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานอย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.54$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการอธิบายอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.53$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 8 ข้อ คือ ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการซักถามความเข้าใจของนักเรียน/นักศึกษา

อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.46$) ข้อที่ว่า ปริมาณความมากน้อยของงานที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับ มอบหมายให้ทำในแต่ละวันเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.44$) ข้อที่ว่า วิธีการฝึกงานให้กับ นักเรียน/นักศึกษาของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.43$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมอบหมายงานที่ นอกเหนือจากงานที่นักเรียน/ นักศึกษาต้องรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.35$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีให้ศึกษาด้วยตนเองอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.33$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจัดงานให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกตรงกับกลุ่มวิชาชีพเลือกที่ศึกษาอยู่ ($\bar{X} = 3.23$) ข้อที่ว่า หน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจัด วิธีให้นักเรียน/นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.22$) และข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานดำเนินการทดสอบ ความรู้พื้นฐานของนักเรียน/นักศึกษาก่อนที่จะเริ่มฝึกงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.93$)

สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้าน สภาพแวดล้อมของการฝึกงานนำเสนอด้งตาราง 7 ต่อไปนี้

ตาราง 7 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านสภาพแวดล้อมของ
การฝึกงาน

ข้อความ	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
<u>ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน</u>			
31) สถานที่ทำงานที่องค์การค้าฯ จัดให้นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ฝึก	3.49	1.10	ปานกลาง
32) เครื่องมือเครื่องจักรที่นักเรียน/นักศึกษาใช้ในการฝึกงานมีความทันสมัย สะดวก ช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.33	1.06	ปานกลาง
33) หน่วยที่องค์การค้าฯ จัดให้นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมต่อการเดินทางของนักเรียน/นักศึกษา	3.12	1.16	ปานกลาง
34) กฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์การค้าฯ เกี่ยวกับนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน/นักศึกษา	3.49	1.00	ปานกลาง
35) สภาพการบริหารงานขององค์การค้าฯ มีการจัดอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดแรงจูงใจการเรียนรู้	3.40	.89	ปานกลาง
36) ระเบียบการเข้า-ออก การลา ขาด สาย ของนักเรียน/นักศึกษามีความเหมาะสม	3.66	1.02	มาก
37) เงินรางวัลที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้รับมีความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ	3.07	1.19	ปานกลาง
38) การจัดรถรับส่งให้นักเรียน/นักศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอ	3.02	1.27	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
39) การให้ส่วนลดในการซื้อสินค้าจากร้านศึกษาภัณฑ์ มีความเหมาะสม	3.40	1.20	ปานกลาง
40) การให้บริการด้านการรักษาพยาบาลเป็นไป อย่างเหมาะสม	3.74	1.13	มาก
41) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษา ฝึกงานมีความรู้ความเข้าใจในงาน และให้ คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดี	3.63	1.07	มาก
42) เจ้าหน้าที่องค์การคำของคุรุสภาส่วนใหญ่มี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน	3.62	1.16	มาก
43) องค์การคำของคุรุสภามีกิจกรรมที่แสดงให้เห็น ถึงการให้ความร่วมมือในการฝึกงานของ นักเรียน/นักศึกษา	3.48	1.09	ปานกลาง
44) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การคำของคุรุสภามี การแสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถานศึกษา และอาจารย์นี้เทศก์ของนักเรียน/นักศึกษา	3.89	.95	มาก
45) ลักษณะธุรกิจการค้าเน้นงานและชื่อเสียงของ องค์การคำของคุรุสภา มีความเหมาะสมต่อการ จัดการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน	3.96	.91	มาก

จากตาราง 7 ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อดังนี้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 6 ข้อ คือ ข้อที่ว่า ลักษณะธุรกิจการค้าเนินงานและชื่อเสียงขององค์การค้าของคุรุสภา มีความเหมาะสมต่อการจัดการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ($\bar{X} = 3.96$) ข้อที่ว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การการค้าของคุรุสภา มีการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.89$) ข้อที่ว่า การให้บริการด้านการรักษาพยาบาลเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.74$) ข้อที่ว่า ระเบียบการเข้า-ออก การลา ขาด สาย ของนักเรียน/นักศึกษา มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.66$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีความรู้ความเข้าใจในงาน และให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดี ($\bar{X} = 3.63$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่องค์การการค้าของคุรุสภาส่วนใหญ่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ($\bar{X} = 3.62$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี ๑ ข้อ คือ ข้อที่ว่า สถานที่ทำงานที่องค์การการค้าฯ จัดให้นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ฝึก ข้อที่ว่า กฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์การการค้าฯ เกี่ยวกับนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.49$) ข้อที่ว่า องค์การการค้าของคุรุสภามีกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความร่วมมือในการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.48$) ข้อที่ว่า สภาพการบริหารงานขององค์การการค้าฯ มีการจัดอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดแรงจูงใจการเรียนรู้ และข้อที่ว่า การให้ส่วนลดในการซื้อสินค้าจากร้านศึกษภัณฑ์ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.40$) ข้อที่ว่า เครื่องมือเครื่องจักรที่นักเรียน/นักศึกษานำใช้ในการฝึกงานมีความทันสมัย สะดวก ช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.33$) ข้อที่ว่า หน่วยที่องค์การการค้าฯ จัดให้นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมต่อการเดินทางของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.12$) ข้อที่ว่า เงินรางวัลที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้รับมีความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.07$) และข้อที่ว่า การจัดรถรับส่งให้นักเรียน/นักศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอ ($\bar{X} = 3.02$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ ตามตัวแปรด้านเพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก
เลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการฝึกงานในโครงการ
นักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน

ผลของการทดสอบสมมติฐานตามตัวแปรแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีเพศต่างกัน มีความ
คิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึก
งาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน" ผลการทดสอบความแตกต่างปรากฏ
ดังตาราง 8 ต่อไปนี้

ตาราง 8 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/
นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีเพศต่างกัน

ความคิดเห็น	เพศ						t
	ชาย			หญิง			
	n	$\bar{X}$	S.D.	n	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านเนื้อหาหลักสูตร	48	3.96	0.48	276	3.61	0.58	4.52**
2. ด้านวิธีการฝึกงาน	48	3.88	0.57	276	3.37	0.75	5.36**
3. ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน	48	3.58	0.65	276	3.47	0.73	1.12
รวมทุกด้าน	48	3.81	0.40	276	3.48	0.61	4.72**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีเพศต่างกัน โดยเพศชายมีความคิดเห็นสูงกว่าเพศหญิงโดยรวม และทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้โดยพบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านวิธีการฝึกงาน

3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า "ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีกลุ่มวิชาชีพเลือกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน" ผลการทดสอบความแตกต่างปรากฏดังตาราง 9 ต่อไปนี้

ตาราง 9 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงาน จำแนกตามกลุ่มวิชาชีพเลือก

ด้าน/กลุ่มวิชาชีพเลือก	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. <u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>	ระหว่างกลุ่ม	2	1.0963	.5481	1.5939
	ภายในกลุ่ม	321	110.3920	.3439	
	รวม	323	111.4882		
2. <u>ด้านวิธีการฝึกงาน</u>	ระหว่างกลุ่ม	2	.8945	.4472	.7917
	ภายในกลุ่ม	321	181.3488	.5649	
	รวม	323	182.2433		

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน/กลุ่มวิชาชีพเลือก	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
3. <u>ด้านสภาพแวดล้อม ของการฝึกงาน</u>	ระหว่างกลุ่ม	2	5.1042	2.5521	5.0571**
	ภายในกลุ่ม	321	161.9942	.5047	
	รวม	323	167.0984		
<u>รวมทุกด้าน</u>	ระหว่างกลุ่ม	2	1.2798	.6399	1.7820
	ภายในกลุ่ม	321	115.2600	.3591	
	รวม	323	116.5458		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีกลุ่มวิชาชีพเลือกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบหาความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) ผลปรากฏตามตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีกลุ่มวิชาชีพเลือกต่างกัน

กลุ่มวิชาชีพเลือก	วิชาการขาย วิชาเลขานุการ วิชาการบัญชี			
	ค่าเฉลี่ย	3.33	3.52	3.59
3. ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน				
วิชาการขาย	3.33	-	0.91	0.26*
วิชาเลขานุการ	3.52		-	0.07
วิชาการบัญชี	3.59			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มวิชาการบัญชีกับกลุ่มวิชาการขาย โดยในกลุ่มวิชาการบัญชีมีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X} = 3.59$ และ $\bar{X} = 3.33$)

3.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า "ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตรด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน" ผลการทดสอบความแตกต่างปรากฏดังตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงาน จำแนกตามประเภทของงานที่ฝึก

ด้าน/ประเภทของงานที่ฝึก	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. <u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>	ระหว่างกลุ่ม	3	1.2773	.4258	1.2363
	ภายในกลุ่ม	320	110.2109	.3444	
	รวม	323	111.4882		
2. <u>ด้านวิธีการฝึกงาน</u>	ระหว่างกลุ่ม	3	14.7412	4.9137	9.3873**
	ภายในกลุ่ม	320	167.5021	.5234	
	รวม	323	182.2433		
3. <u>ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน</u>	ระหว่างกลุ่ม	3	13.2303	4.4101	9.1717**
	ภายในกลุ่ม	320	153.8681	.4808	
	รวม	323	167.0984		
<u>รวมทุกด้าน</u>	ระหว่างกลุ่ม	3	8.1519	2.7173	8.0220**
	ภายในกลุ่ม	320	108.3939	.3387	
	รวม	323	116.5458		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้โดยพบความแตกต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานในด้านวิธีการฝึกงาน ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน และรวมทุกด้าน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบหาความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) ผลปรากฏตามตาราง 12 - 13 ต่อไปนี้

ตาราง 12 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้านวิธีการสอนฝึกงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน

กลุ่มวิชาชีพเลือก	งานขาย งานบัญชี งานธุรการ งานคลังสินค้า				
	ค่าเฉลี่ย	3.28	3.28	3.55	3.90
2. ด้านวิธีการฝึกงาน					
งานขาย	3.28	-	-	0.27*	0.62*
งานบัญชี	3.28		-	0.27	0.62
งานธุรการ	3.55			-	0.35
งานคลังสินค้า	3.90				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานธุรการกับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานธุรการมีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.55$ และ $\bar{X} = 3.28$) และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ากับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในประเภทกลุ่มงานคลังสินค้า มีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.90$ และ $\bar{X} = 3.28$)

ตาราง 13 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน

ประเภทของงานที่ฝึก	งานบัญชี งานขาย งานธุรการ งานคลังสินค้า				
	ค่าเฉลี่ย	3.25	3.31	3.61	3.87
3. ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน					
งานบัญชี	3.25	-	0.06	0.3	0.62
งานขาย	3.31		-	0.3*	0.56**
งานธุรการ	3.61			-	0.26
งานคลังสินค้า	3.87				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานธุรการกับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานธุรการมีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.61$ และ $\bar{X} = 3.31$) และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ากับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานคลังสินค้า มีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.87$ และ $\bar{X} = 3.31$)

ตาราง 14 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่รวมทุกด้าน ด้วยวิธีการของ
เชฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน

ประเภทของงานที่ฝึก	งานบัญชี งานขาย งานธุรการ งานคลังสินค้า				
	ค่าเฉลี่ย	3.36	3.40	3.61	3.86
<u>รวมทุกด้าน</u>					
งานบัญชี	3.36	-	0.04	0.25	0.50
งานขาย	3.40		-	0.21*	0.46*
งานธุรการ	3.61			-	0.25
งานคลังสินค้า	3.86				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานธุรการกับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานธุรการมีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.61$ และ $\bar{X} = 3.40$) และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ากับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานคลังสินค้า มีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.86$ และ $\bar{X} = 3.40$)

3.4 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า "ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน" ผลการทดสอบความแตกต่างปรากฏดังตาราง 15 ต่อไปนี้

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงาน จำแนกตามระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2

ด้าน/ประเภทของงานที่ฝึก	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. <u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>	ระหว่างกลุ่ม	2	1.2458	.6229	1.81
	ภายในกลุ่ม	321	110.2424	.3434	
	รวม	323	111.4882		
2. <u>ด้านวิธีการฝึกงาน</u>	ระหว่างกลุ่ม	2	3.1979	1.5989	2.86
	ภายในกลุ่ม	321	179.0454		
	รวม	323	182.2433		
3. <u>ด้านสภาพแวดล้อม ของการฝึกงาน</u>	ระหว่างกลุ่ม	2	4.6453	2.3227	4.58*
	ภายในกลุ่ม	321	162.4530	.5061	
	รวม	323	167.0984		
<u>รวมทุกด้าน</u>	ระหว่างกลุ่ม	2	2.5763	1.2882	3.62*
	ภายในกลุ่ม	321	113.9695	.3550	
	รวม	323	116.5458		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบ

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงาน
โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน และรวมทุกด้าน ผู้วิจัย
จึงทำการทดสอบหาความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ
(Scheffe's Test) ผลปรากฏตามตาราง 16 - 17 ต่อไปนี้

ตาราง 16 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้านสภาพแวดล้อมของการ
ฝึกงาน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2
ต่างกัน

ระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2	3.6 ขึ้นไป 3.0 - 3.5 ต่ำกว่า 3.0			
	ค่าเฉลี่ย	3.22	3.42	3.60
3. ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน				
3.6 ขึ้นไป	3.22	-	0.2	0.38*
3.0 - 3.5	3.42		-	0.18
ต่ำกว่า 3.0	3.60			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของ
ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 กับกลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป
โดยในกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 มีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/
นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.61$ และ $\bar{X} = 3.31$)

ตาราง 17 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่รวมทุกด้าน ด้วยวิธีการของ
เชฟเฟ สำหรับผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ต่างกัน

ระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2	3.6 ขึ้นไป 3.0 - 3.5 ต่ำกว่า 3.0			
	ค่าเฉลี่ย	3.30	3.50	3.60
<u>รวมทุกด้าน</u>				
3.6 ขึ้นไป	3.30	-	0.20	0.30*
3.0 - 3.5	3.50		-	0.10
ต่ำกว่า 3.0	3.60			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางข้างต้น พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของ
ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 กับกลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป
โดยในกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 มีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/
นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.60$ และ $\bar{X} = 3.30$)

ตอนที่ 4 ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกงานนั้น นำเสนอตามตาราง 18 -
19 ต่อไปนี้

4.1 ปัญหาของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ซึ่งมีผู้ให้
ความคิดเห็นมาเป็นจำนวนน้อย ผลปรากฏดังตาราง 17 ต่อไปนี้

ตาราง 18 ปัญหาของการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
	<u>1. ปัญหาด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>	
1	ฝึกงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา	81
2	เนื้อหาหลักสูตรของการฝึกงานต่างจากหลักสูตรที่เรียนในสถานศึกษา	10
3	ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำซ้ำๆ เจ้าซ้ำๆ เหมือนกันทุกวัน	9
4	เนื้อหาหลักสูตรน้อยเกินไป และไม่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคต	5
5	การจัดประเภทงานที่ฝึกด้านงานบัญชีมีน้อยเกินไป	5
6	หลักสูตรไม่มีการเตรียมความเข้าใจ และความพร้อมให้นักเรียน/นักศึกษา ก่อนเข้าฝึกงาน	4
7	หลักสูตรการฝึกงานไม่เหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน/นักศึกษา	3
8	ระยะเวลาการฝึกงานน้อยเกินไป	1
	<u>2. ปัญหาด้านวิธีการฝึกงาน</u>	
1	เจ้าหน้าที่ไม่แนะนำงานก่อนให้นักเรียน/นักศึกษาลงมือปฏิบัติในระยะแรกที่เข้าฝึกงาน ทำให้ไม่เข้าใจรายละเอียดของงานที่ให้ทำ	38
2	เวลาในการปฏิบัติงาน และปริมาณงานมากเกินไป	22
3	เจ้าหน้าที่ใช้วิธีการสอนงานอย่างไม่เหมาะสม เช่น การใช้อารมณ์ดูว่านักเรียน/นักศึกษา และดูว่าด้วยถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ	20
4	เจ้าหน้าที่อธิบายงานให้นักเรียน/นักศึกษาไม่ละเอียด ทำให้งานเกิดความผิดพลาดเสียหาย	20
5	เจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ดูแล และให้คำแนะนำในการฝึกงานเท่าที่ควร	18
6	เจ้าหน้าที่ใช้อารมณ์กับนักเรียน/นักศึกษาอย่างไม่มีเหตุผล และไม่สามารถโต้เถียงได้	17
7	เจ้าหน้าที่เข้มงวดกับนักเรียน/นักศึกษามากเกินไป คอยจับผิด ทำให้รู้สึกอึดอัด ไม่มีความสุข	11

ตาราง 18 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
8	นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีน้อยเกินไป ไม่เหมาะสมกับงานที่ปริมาณมาก ทำให้ทำงานล่าช้า	7
9	เจ้าหน้าที่บางคนไม่ทำงาน มักใช้แต่นักเรียน/นักศึกษา	6
10	นักเรียน/นักศึกษาไม่เข้าใจงาน แต่กลัวเจ้าหน้าที่ไม่กล้าถาม	5
11	เจ้าหน้าที่ให้นักเรียน/นักศึกษาดูปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่การทำงาน	4
12	งานที่ให้นักเรียน/นักศึกษาดูปฏิบัติไม่เหมาะสมกับการฝึกงาน เช่น การแบกขนของ และงานหนักที่ควรเป็นงานของผู้ชาย	4
13	จัดงานให้นักเรียน/นักศึกษาไม่เท่าเทียมกัน บางหน่วยงานมีงานมาก บางหน่วยงานมีงานน้อย	4
3. ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน		
1	สถานที่ฝึกงานกับบ้านอยู่ไกล มาทำงานสาย ไม่มีเวลาพักผ่อน	54
2	สถานที่ทำงานคับแคบ ไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ ทางเดินคับแคบ	33
3	ห้องน้ำและถังขยะในห้องน้ำมีไม่เพียงพอ แสงสว่างไม่เพียงพอ และสกปรก	29
4	เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ฝึก และแต่ละหน่วยงานขาดมนุษยสัมพันธ์ต่อกัน	14
5	โรงอาหารอยู่ไกลจากหน่วยงานที่ฝึกมาก มีที่นั่งรับประทานน้อย อาหารหมดเร็ว อาหารบางอย่างราคาแพง ห้างร้านอาหารรับประทานยาก	14
6	เงินรางวัลที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับน้อยเกินไป และการจ่ายเงินมีการผิดพลาดบ่อย โดยเฉพาะเงินล่วงเวลา และมักตามเรื่องไม่ค่อยได้	12
7	รถบริการรับส่งไปไม่ถึงจุดที่อยู่ใกล้บ้านของนักเรียน/นักศึกษา มีรถบริการรับส่งไม่ทั่วถึงทุกหน่วยงานในองค์การค้าฯ และมีไม่เพียงพอ	11
8	สินค้าจัดวางไม่เป็นระเบียบ ทำให้หยิบสินค้ายาก และทำความสะอาดได้ยาก	10

ตาราง 18 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
9	เจ้าหน้าที่ขายบางคนประพฤติตนไม่เหมาะสมต่อนักเรียน/นักศึกษาในลักษณะชู้สาว	10
10	เครื่องใช้ในสำนักงานไม่ทันสมัย และมีจำนวนน้อย	8
11	สถานที่ฝึกงานมีเสียงดัง	7
12	น้ำดื่มสกปรก	5
13	ถนนราชดำเนินกลางมีการปิดถนนบ่อย และไม่มีที่จอดรถบริการลูกค้า	5
14	เครื่องตอกบัตรมีน้อย ทำให้ต้องแย่งกันไปขึ้นรถรับส่งไม่ทัน และเจ้าหน้าที่มักจะยืนแฉ่ง	5
15	กฎระเบียบในการฝึกงานมากเกินไป	5
16	ฝุ่นละอองมาก อากาศไม่บริสุทธิ์ เหม็นหมึกในโรงพิมพ์ และเหม็นอาหารจากศูนย์อาหาร	4
17	ลูกค้ามีความแตกต่างกันมาก เอาใจไม่ถูก	4
18	การให้บริการรักษาพยาบาลไม่เหมาะสมเท่าที่ควร	3
19	ไม่คุ้นเคยกับเครื่องมือเครื่องใช้ในสถานที่ฝึกงาน และหน่วยงานต่าง ๆ ในสถานที่ฝึกงาน	3
20	หน่วยงานแต่ละแห่งอยู่ใกล้กันมาก ต้องเดินขึ้นบันได และคอยหลบรถในโรงพิมพ์	3
21	นักเรียน/นักศึกษาแบ่งพรรคแบ่งพวกระหว่างสถาบัน	3
22	ระเบียบการเจ้าหน้าที่งานโดยการตอกบัตรเข้มงวดเกินไป	3
23	เงินรางวัลต้องเสียภาษี	2
24	ทำงานวันเสาร์ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ และต้องซักชุดเสื้อผ้า 2 ครั้ง ใน 1 อาทิตย์	1
25	ระเบียบเรื่องการแต่งกาย ไม่เหมาะสมกับสภาพการทำงาน เช่น งานที่ต้องเป็นหยิบของบ่อย ๆ ไม่อนุโลมให้สวมรองเท้าแตะ	1

ตาราง 18 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
26	สิทธิ์เสียบ่อย	1
27	พนักงานขับรถบริการรับส่งไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่มีวินัยในการขับรถ	1
28	ร้านศึกษาภัณฑ์เปิดเพลงซ้ำซากน่าเบื่อ	1

จากตารางข้างต้น พบว่า ปัญหาของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ได้แสดงความคิดเห็นไว้เป็นรายด้าน มีดังต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านเนื้อหาหลักสูตร

ความคิดเห็นด้านเนื้อหาหลักสูตร เรียงตามลำดับจากข้อที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้คือ ข้อที่ว่า ฝึกงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา (81) เนื้อหาหลักสูตรของการฝึกงานต่างจากหลักสูตรที่เรียนในสถานศึกษา (10) ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำจำเจซ้ำซากเหมือนกันทุกวัน (9) เนื้อหาหลักสูตรน้อยเกินไป และไม่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคต (5) การจัดประเภทงานที่ฝึกด้านงานบัญชีมีน้อยเกินไป (5) หลักสูตรไม่มีการเตรียมความเข้าใจ และความพร้อมให้นักเรียน/นักศึกษา ก่อนเข้าฝึกงาน (4) หลักสูตรการฝึกงานไม่เหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน/นักศึกษา (3) และระยะเวลาการฝึกงานน้อยเกินไป (1)

2. ปัญหาด้านวิธีการฝึกงาน

ความคิดเห็นด้านวิธีการฝึกงาน เรียงตามลำดับจากข้อที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้คือ ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ไม่แนะนำงานก่อนให้นักเรียน/นักศึกษาลงมือปฏิบัติในระยะแรกที่เข้าฝึกงาน ทำให้ไม่เข้าใจรายละเอียดของงานที่ให้ทำ (38) เวลาในการปฏิบัติงาน และปริมาณงานมากเกินไป (22) เจ้าหน้าที่ใช้วิธีการสอนงานอย่างไม่เหมาะสม เช่น การใช้อารมณ์ดุว่า

นักเรียน/นักศึกษา และคิดว่าด้วยข้อที่ไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ (20) เจ้าหน้าที่อธิบายงานให้นักเรียน/นักศึกษาไม่ละเอียด ทำให้งานเกิดความผิดพลาดเสียหาย (20) เจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ดูแล และให้คำแนะนำในการฝึกงานเท่าที่ควร (18) เจ้าหน้าที่ใช้อารมณ์กับนักเรียน/นักศึกษาอย่างไม่มีเหตุผล และไม่สามารถโต้เถียงได้ (17) เจ้าหน้าที่เข้มงวดกับนักเรียน/นักศึกษามากเกินไป คอยจับผิด ทำให้รู้สึกอึดอัด ไม่มีความสุข (11) นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีน้อยเกินไป ไม่เหมาะสมกับงานที่ปริมาณมาก ทำให้ทำงานล่าช้า (7) เจ้าหน้าที่บางคนไม่ทำงาน มักใช้แต่นักเรียน/นักศึกษา (6) นักเรียน/นักศึกษาไม่เข้าใจงาน แต่กลัวเจ้าหน้าที่ไม่กล้าถาม (5) เจ้าหน้าที่ให้นักเรียน/นักศึกษาดูงานนอกเหนือหน้าที่การทำงาน (4) งานที่ให้นักเรียน/นักศึกษาดูงานไม่เหมาะสมกับการฝึกงาน เช่น การแบกขนของ และงานหนักที่ควรเป็นงานของผู้ชาย (4) และจัดงานให้นักเรียน/นักศึกษาไม่เท่าเทียมกัน บางหน่วยงานมีงานมาก บางหน่วยงานมีงานน้อย (4)

3. ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน

ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน เรียงตามลำดับจากข้อที่มีความดีสูงสุดถึงต่ำสุดดังนี้คือ ข้อที่ว่า สถานที่ฝึกงานกับบ้านอยู่ไกล มาทำงานสาย ไม่มีเวลาพักผ่อน (54) สถานที่ทำงานคับแคบ ไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ ทางเดินคับแคบ (33) ห้องน้ำและถังขยะในห้องน้ำมีไม่เพียงพอ แสงสว่างไม่เพียงพอ และสกปรก (29) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่ฝึก และแต่ละหน่วยงานขาดมนุษยสัมพันธ์ต่อกัน (14) โรงอาหารอยู่ไกลจากหน่วยงานที่ฝึกมาก มีที่นั่งรับประทานน้อย อาหารหมดเร็ว อาหารบางอย่างราคาแพง หาด้านอาหารรับประทานยาก (14) เงินรางวัลที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับน้อยเกินไป และการจ่ายเงินมีการผิดพลาดบ่อย โดยเฉพาะเงินล่วงเวลา และมักตามเรื่องไม่ค่อยได้ (12) รถบริการรับส่งไปไม่ถึงจุดที่อยู่ใกล้บ้านของนักเรียน/นักศึกษา มีรถบริการรับส่งไม่ทั่วถึงทุกหน่วยงานในองค์การ คำฯ และมีไม่เพียงพอ (11) สินค้าจัดวางไม่เป็นระเบียบ ทำให้หยิบสินค้ายาก และทำความสะอาดได้ยาก (10) เจ้าหน้าที่ชายบางคนประพฤติตนไม่เหมาะสมต่อนักเรียน/นักศึกษาในลักษณะชู้สาว (10) เครื่องใช้ในสำนักงานไม่ทันสมัย และมีจำนวนน้อย (8) สถานที่ฝึกงานมีเสียงดัง (7) น้ำดื่มสกปรก (5) ถนนราชดำเนินกลางมีการปิดถนนบ่อย และไม่มีที่จอดรถบริการลูกค้า (5) เครื่องตอกบัตรมีน้อย ทำให้ต้องแย่งกันไปขึ้นรถรับส่งไม่ทัน และเจ้าหน้าที่

มักจะยืนแซง (5) กฎระเบียบในการฝึกงานมากเกินไป (5) ฝุ่นละอองมาก อากาศไม่บริสุทธิ์
 เหม็นหมึกในโรงพิมพ์ และเหม็นอาหารจากศูนย์อาหาร (4) ลูกคามีความแตกต่างกันมาก
 เอาใจไม่ถูก (4) การให้บริการรักษาพยาบาลไม่เหมาะสมเท่าที่ควร (3) ไม่คุ้นเคยกับ
 เครื่องมือเครื่องใช้ในสถานที่ฝึกงาน และหน่วยงานต่าง ๆ ในสถานที่ฝึกงาน (3) หน่วยงาน
 แต่ละแห่งอยู่ไกลกันมาก ต้องเดินขึ้นบันได และคอยหลบรถในโรงพิมพ์ (3) นักเรียน/นักศึกษา
 แบ่งพรรคแบ่งพวกระหว่างสถาบัน (3) ระเบียบการเจ้าพนักงานโดยการตอกบัตรเข้มงวดเกินไป
 (3) เงินรางวัลต้องเสียภาษี (2) ทำงานวันเสาร์ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ และต้องซักชุด
 เสื้อผ้า 2 ครั้งใน 1 อาทิตย์ (1) ระเบียบเรื่องการแต่งกาย ไม่เหมาะสมกับสภาพการ
 ทำงาน เช่น งานที่ต้องเป็นหยีบของบ่อย ๆ ไม่อนุโลมให้สวมรองเท้าแตะ (1) สัพดีเสียบ่อย
 (1) พนักงานขับรถบริการรับส่งไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่มีวินัยในการขับรถ (1) และร้านศึกษาค้นคว้า
 เปิดเพลงซ้ำซากน่าเบื่อ (1)

4.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ซึ่งมีผู้
 ให้ข้อเสนอแนะมาเป็นจำนวนน้อย ผลปรากฏดังตาราง 19 ต่อไปนี้

ตาราง 19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
<u>1. ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>		
1	ควรจัดให้ได้ฝึกงานตรงกับสาขาที่เรียนมา	77
2	ควรมีการจัดหมุนเวียนงานเพื่อให้ได้เรียนรู้งานมากขึ้น ไม่ซ้ำซาก	12
3	ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมกับระดับความรู้ และ ได้แสดงความสามารถมากกว่านี้	10
4	การจัดปฐมนิเทศก่อนเข้าฝึกงานควรมีการอธิบายลักษณะงานที่นักเรียน /นักศึกษาจะเข้าฝึกในแต่ละประเภทของงาน	5
5	เจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานควรให้คำแนะนำอย่างสมเหตุสมผลกับการ ปฏิบัติงานของนักเรียน/นักศึกษา	1

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
	2. <u>ข้อเสนอแนะด้านวิธีการฝึกงาน</u>	
1	ควรมีการสอนงานด้วยการอธิบายให้ละเอียดกว่านี้ และก่อนเข้าฝึกงานควรมีการอบรมให้เข้าใจงานของแต่ละแผนกที่นักเรียน/นักศึกษาเข้าไปฝึก	44
2	เจ้าหน้าที่ควรสอนงานนักเรียน/นักศึกษาด้วยความรักความเข้าใจ และเห็นใจนักเรียน/นักศึกษา รวมทั้งให้คำปรึกษาที่ดีแก่นักเรียน/นักศึกษา	25
3	ควรจัดงานให้นักเรียน/นักศึกษาจัดให้เหมาะสมกับระดับความสามารถทั้งปริมาณงานและความยากง่าย และแบ่งงานให้นักเรียน/นักศึกษาเท่าเทียมกัน	9
4	กรณีนักเรียน/นักศึกษาทำผิดร้ายแรงเจ้าหน้าที่ควรตักเตือนในที่ที่เหมาะสมโดยใช้คำพูดที่เหมาะสม และควรจัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่พูดจาหยาบคาย	6
5	เจ้าหน้าที่ควรควบคุมอารมณ์ในการทำงาน ไม่ควรใส่อารมณ์กับนักเรียน/นักศึกษา	5
6	ควรจัดให้มีนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในสาขาวิชาชีพเพิ่มขึ้น	5
7	ควรลดเวลาปฏิบัติงานให้น้อยลง และควรมีเวลาว่างให้นักเรียน/นักศึกษาผ่อนคลายจากการทำงานบ้าง	4
8	ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน	4
9	ควรเพิ่มจำนวนนักเรียน/นักศึกษายายเพื่อช่วยงานยกของ	3
10	ควรเปิดโอกาสให้นักเรียน/นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานมากกว่านี้	1
11	เจ้าหน้าที่ควรทำงานมากกว่านักเรียน/นักศึกษา	1

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
	3. <u>ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน</u>	
1	ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานใกล้บ้าน	38
2	ควรจัดรถบริการรับส่งให้ถึงสถานที่ใกล้บ้าน และให้มีเพียงพอ	17
3	ควรปรับปรุงสถานที่ฝึกงานให้สวยงามน่าอยู่ เดินได้สะดวก และรักษาความสะอาดมากกว่านี้	15
4	ควรรักษาความสะอาดของห้องน้ำและเพิ่มจำนวนให้เพียงพอ	15
5	ควรปรับปรุงการใช้เครื่องใช้สำนักงานที่ทันสมัยกว่านี้ และมากกว่านี้	10
6	ควรให้เงินรางวัลเท่ากับค่าแรงขั้นต่ำ และยกเลิกการเก็บภาษี	10
7	ควรปรับปรุงร้านศึกษาภัณฑ์ให้ทันสมัยกว่านี้ และจัดหน้าร้านให้สะดวกต่อการบริการลูกค้า	7
8	ควรจัดระบบการทำงานให้ดีกว่านี้	6
9	เจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติต่อนักเรียน/นักศึกษาอย่างถ่อมหน้าใจ	6
10	ควรปรับปรุงเครื่องปรับอากาศ และเครื่องตอกบัตร	6
11	ควรมีมุขยสัมพันธ์ในสถานที่ทำงานมากกว่านี้	5
12	ควรมีการจ่ายเงินรางวัลให้นักเรียน/นักศึกษาในวันเสาร์ด้วย	5
13	ควรขยายโรงอาหาร จัดให้มีอาหารขายมากกว่านี้ และปรับปรุงเรื่องความสะอาด	5
14	ควรจัดสถานที่ทำงานให้ปราศจากเสียงรบกวน	4
15	ควรจัดคลังสินค้าให้เป็นระเบียบ เพื่อสะดวกแก่การหาสินค้า	4
16	ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานกับหน่วยงานที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐบ้าง	4
17	เจ้าหน้าที่ควรมีความเป็นกันเองกับนักเรียน/ศึกษามากกว่านี้	3
18	ควรเลิกงานให้เร็วขึ้น	3

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
19	ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้เรียนรู้และคุ้นเคยกับหน่วยงานต่าง ๆ ในสถานที่ทำงาน	2
20	ควรปรับปรุงระเบียบการเข้าทำงานให้เหมาะสม	2
21	ควรจัดให้หน่วยงานที่สัมพันธ์กันในโรงพิมพ์อยู่ใกล้กันเพื่อสะดวกในการส่งเอกสาร	1
22	ควรอบรมวินัยในการขับรถให้แก่พนักงานขับรถรับส่งเจ้าหน้าที่	1
23	ร้านศึกษภัณฑ์ราคาต่ำเกินไปควรมีที่จอดรถให้เหมาะสมกว่านี้	1
24	ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้รู้จักกันก่อนทำงานร่วมกันเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน	1

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้เสนอแนะไว้เป็นรายด้าน มีดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาหลักสูตร

ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาหลักสูตร เรียงตามลำดับจากข้อที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้คือ ข้อที่ว่า ควรจัดให้ได้ฝึกงานตรงกับสาขาที่เรียนมา (77) ควรมีการจัดหมุนเวียนงานเพื่อให้ได้เรียนรู้งานมากขึ้น ไม่ซ้ำซาก (12) ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานที่เหมาะสมกับระดับความรู้ และได้แสดงความสามารถมากกว่านี้ (10) การจัดปฐมนิเทศก่อนเข้าฝึกงาน ควรมีการอธิบายลักษณะงานที่นักเรียน/นักศึกษาจะเข้าฝึกในแต่ละประเภทของงาน (5) และข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานควรให้คำแนะนำอย่างสมเหตุสมผลกับการปฏิบัติงานของนักเรียน/นักศึกษา (1)

2. ข้อเสนอแนะด้านวิธีการฝึกงาน

ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาหลักสูตร เรียงตามลำดับจากข้อที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้คือ ข้อที่ว่า ควรมีการสอนงานด้วยการอธิบายให้ละเอียดกว่านี้ และก่อนเข้าฝึกงานควรมีการอบรมให้เข้าใจงานของแต่ละแผนกที่นักเรียน/นักศึกษาเข้าไปฝึก (44) เจ้าหน้าที่ควรสอนงานนักเรียน/นักศึกษาด้วยความรักความเข้าใจ และเห็นใจนักเรียน/นักศึกษา รวมทั้งให้คำปรึกษาที่ดีแก่นักเรียน/นักศึกษา (25) ควรจัดงานให้นักเรียน/นักศึกษาควรจัดให้เหมาะสมกับระดับความสามารถทั้งปริมาณงานและความยากง่าย และแบ่งงานให้นักเรียน/นักศึกษาเท่าเทียมกัน (9) กรณีนักเรียน/นักศึกษาท้อใจหรือเหนื่อยเจ้าหน้าที่ควรพักเตือนในที่ที่เหมาะสม โดยใช้คำพูดที่เหมาะสม และควรจัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่พูดจาหยาบคาย (6) เจ้าหน้าที่ควรควบคุมอารมณ์ในการทำงาน ไม่ควรใส่อารมณ์กับนักเรียน/นักศึกษา (5) ควรจัดให้มีนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในสาขาวิชาชีพเพิ่มขึ้น (5) ควรลดเวลาปฏิบัติงานให้น้อยลง และควรมีเวลาว่างให้นักเรียน/นักศึกษาผ่อนคลายจากการทำงานบ้าง (4) ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน (4) ควรเพิ่มจำนวนนักเรียน/นักศึกษาชายเพื่อช่วยงานยกของ (3) ควรเปิดโอกาสให้นักเรียน/นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานมากกว่านี้ (1) และข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ควรทำงานมากกว่านักเรียน/นักศึกษา (1)

3. ข้อเสนอแนะด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน

ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาหลักสูตร เรียงตามลำดับจากข้อที่มีความถี่สูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้คือ ข้อที่ว่า ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานใกล้บ้าน (38) ควรจัดรถบริการรับส่งให้ถึงสถานที่ใกล้บ้าน และให้มีเพียงพอ (17) ควรปรับปรุงสถานที่ฝึกงานให้สวยงามน่าอยู่ เดินได้สะดวก และรักษาความสะอาดมากกว่านี้ (15) ควรรักษาความสะอาดของห้องน้ำและเพิ่มจำนวนให้เพียงพอ (15) ควรปรับปรุงการใช้เครื่องใช้สำนักงานที่ทันสมัยกว่านี้ และมากกว่านี้ (10) ควรให้เงินรางวัลเท่ากับค่าแรงขั้นต่ำ และยกเลิกการเก็บภาษี (10) ควรปรับปรุงร้านศึกษาภัณฑ์ให้ทันสมัยกว่านี้ และจัดหน้าร้านให้สะดวกต่อการบริการลูกค้า (7) ควรจัดระบบการทำงานให้ดีกว่านี้ (6) เจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติต่อนักเรียน/นักศึกษอย่างถ่อมตนใจ (6) ควรปรับปรุงเครื่องปรับอากาศ และเครื่องตอกบัตร (6) ควรมีมินุขยสัมพันธ์ในสถานที่ทำงานมากกว่านี้ (5) ควรมีการจ่ายเงินรางวัลให้นักเรียน/นักศึกษาในวันเสาร์ด้วย (5) ควรขยายโรงอาหาร จัดให้มีอาหารขายมากกว่านี้ และปรับปรุงเรื่องความสะอาด (5) ควรจัดสถานที่

ทางการเงินให้ปราศจากเสียงรบกวน (4) ควรจัดคลังสินค้าให้เป็นระเบียบเพื่อสะดวกแก่การหา
 สินค้า (4) ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานกับหน่วยงานที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐบ้าง (4)
 เจ้าหน้าที่ควรมีความเป็นกันเองกับนักเรียน/นักศึกษามากกว่านี้ (3) ควรเลิกงานให้เร็วขึ้น
 (3) ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้เรียนรู้และคุ้นเคยกับหน่วยงานต่าง ๆ ในสถานที่ทำงาน (2)
 ควรปรับปรุงระเบียบการเข้าทำงานให้เหมาะสม (2) ควรจัดให้หน่วยงานที่สัมพันธ์กันใน
 โรงพิมพ์อยู่ใกล้กันเพื่อสะดวกในการส่งเอกสาร (1) ควรอบรมวินัยในการขับรถให้แก่พนักงาน
 ขับรถรับส่งเจ้าหน้าที่ (1) ร้านศึกษาภัณฑ์ราชดำเนินควรมีที่จอดรถที่เหมาะสมกว่านี้ (1)
 และขอที่ว่า ควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้รู้จักกันก่อนทำงานร่วมกันเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการ
 ทำงาน (1)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา" เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา จำนวน 324 คน ซึ่งมีรายละเอียดของการศึกษาดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยนี้ ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน จำแนกตามตัวแปร ด้านเพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานสามารถนำไปปรับปรุงโครงการฝึกงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ทำให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ซึ่งทำให้สามารถจัดการฝึกงานได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

3. ทำให้ได้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกงานได้มากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตของการศึกษาค้นคว่าดังนี้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เข้ารับการฝึกงาน คือ นักเรียน/นักศึกษาระดับปวช. ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม จากวิทยาลัยพาณิชยกรรมสังกัดกรมอาชีวศึกษาที่ผ่านการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาขององค์การค้าของคุรุสภา ในกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม ปีการศึกษา 2538 และปีการศึกษา 2539 จำนวน 1,626 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สุ่มจากประชากร โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ร้อยละ 20 จากจำนวนประชากรขั้นต้น ได้จำนวน 324 คน

2. ตัวแปร

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศ แบ่งเป็น

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

2.1.2 กลุ่มวิชาชีพเลือก

- 1) กลุ่มวิชาการบัญชี
- 2) กลุ่มวิชาการขาย
- 3) กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบวิภาติ)
- 4) กลุ่มวิชาเลขานุการ
- 5) กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์

6) กลุ่มวิชาการธุรกิจสถานพยาบาล

7) กลุ่มวิชาการธุรกิจโรงแรม

2.1.3 ประเภทของงานที่ฝึก

1) งานขาย

2) งานธุรการ

3) งานบัญชี

4) งานคลังสินค้า

2.1.4 ระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2

1) ต่ำกว่า 3.0

2) 3.0 – 3.5

3) 3.6 ขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการ

นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา จำนวน 3 ด้าน

2.2.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร

2.2.2 ด้านวิธีการฝึกงาน

2.2.3 ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียน/นักศึกษาระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม จากวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2538 และปีการศึกษา 2539 ที่เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าคุรุสภาในกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม จำนวน 1,626 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าคุรุสภาในกลุ่มงานบริหารธุรกิจและพาณิชยกรรม ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ร้อยละ 20 จากจำนวนประชากรข้างต้น ได้จำนวน 324 คน แบ่งเป็นผู้เรียนจากวิทยาลัยพาณิชยกรรมบุรีรัมย์ จำนวน 80 คน

วิทยาลัยพัฒนการเชตุน จํานวน 80 วิทยาลัยพัฒนการบางนา จํานวน 82 คน และวิทยาลัย
พัฒนการอินทราชัย จํานวน 82 คน

2. ตัวแปรสำหรับการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระที่นำมาตรวจสอบในงานวิจัยนี้ มี 4 ตัวแปร
ดังนี้

- 1) เพศแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือเพศชายและเพศหญิง
- 2) กลุ่มวิชาชีพเลือก แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชา
การขาย กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก(ระบบทวิภาคี) กลุ่มวิชาเลขานุการ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์
กลุ่มวิชาบริการธุรกิจสถานพยาบาล และกลุ่มวิชาบริการธุรกิจโรงแรม
- 3) ประเภทของงานที่ฝึก แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ งานขาย งานธุรการ
งานบัญชี และงานคลังสินค้า

4) ระดับผลการเรียนปีที่ 2 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ต่ำกว่า 3.0
3.0 – 3.5 และ 3.6 ขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานในโครงการ
นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา จํานวน 3 ด้าน

- 1) ด้านเนื้อหาหลักสูตร
- 2) ด้านวิธีการฝึกงาน
- 3) ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการ
นักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของ
การฝึกงานแตกต่างกัน

2. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีกลุ่มวิชาชีพเลือกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงาน
โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพ
แวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน

3. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงาน โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน

4. ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงาน โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับสอบถามผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ มี 4 ข้อ ได้แก่ เพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับการฝึกงาน โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ช่วงคะแนน คำถามแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน มีคำถามทั้งหมด 45 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทราบันท์ถึงผู้อำนวยการองค์การการค้าของคุรุสภาขออนุญาตทำการศึกษาค้นคว้า โครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา
2. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการจํานวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี วิทยาลัยพัฒนการเชตพน วิทยาลัยพัฒนการบางนา และ วิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย ที่อยู่ในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง

3. ติดต่อแนะนำอาจารย์หัวหน้าโครงการแนะแนวหรือหัวหน้าโครงการทวิภาคีของสถาบันการศึกษาที่อยู่ในโครงการเป็นผู้ประสานงานเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
4. อาจารย์หัวหน้าโครงการแนะแนวหรือหัวหน้าโครงการทวิภาคีได้ดำเนินการเก็บข้อมูลให้ภายในเวลา 2 สัปดาห์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามกลับคืนมา
5. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนในรอบแรกจำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 62.5 ของแบบสอบถามทั้งหมด
6. ผู้วิจัยได้ติดต่อไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอแบบสอบถามที่เหลือคืนภายใน 2 สัปดาห์
7. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนทั้งหมดรวม 324 ฉบับ คิดเป็น 100% ของแบบสอบถามทั้งหมด
8. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณ (Rating Scale) ได้กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้คือ

คะแนน 1	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด
คะแนน 2	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อย
คะแนน 3	หมายถึง	มีความเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 4	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมาก
คะแนน 5	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมากที่สุด

เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติความต่อเนื่องของคะแนนเป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยโดยกำหนดคะแนนต่ำสุดให้มีค่าไม่ต่ำกว่า 1.00 และคะแนนสูงสุดให้มีค่าไม่เกิน 5.00 ดังรายละเอียด ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มตัวอย่างด้านข้อมูลพื้นฐานส่วนตัว วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน โดยคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเฉลี่ยรวมทุกด้าน
3. การทดสอบสมมติฐานตามที่ได้วางไว้แต่ละข้อตามตัวแปรในแต่ละด้าน คือ เพศ กลุ่มวิชาชีพเลือก ประเภทของงานที่ฝึก และระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 โดยใช้สถิติค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม (t - test) สถิติค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่ม (F - test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's test)
4. สำหรับข้อคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ของคำตอบ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 324 คน แยกเป็นหญิง จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 85.2 เป็นชายจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ด้านกลุ่มวิชาชีพเลือก ผู้ตอบส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มวิชาการบัญชี ซึ่งมีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 49.7 รองลงมาอยู่ในกลุ่มวิชาการขาย จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 และที่เหลืออยู่ในกลุ่มวิชาการเลขานุการจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ด้านประเภทของงานที่ฝึก ผู้ตอบส่วนใหญ่ฝึกงานประเภทงานขาย ซึ่งมีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาฝึกงานประเภทงานธุรการ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมาอีกฝึกงานประเภทงานคลังสินค้าจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 และที่เหลือฝึกงานประเภทงานบัญชี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3

และด้านระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 มีระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมา มีระดับผลการเรียน 3.0 – 3.5 จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 และที่เหลือมีระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3

ด้านความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน

ความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน รวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มี 1 ด้านคือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.67$) และความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในระดับปานกลางมี 2 ด้านคือ ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ($\bar{X} = 3.50$) และด้านวิธีการฝึกงาน ($\bar{X} = 3.46$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในระดับมาก เมื่อจำแนกตามด้าน ดังนี้คือ

1) ด้านเนื้อหาหลักสูตร ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้รู้จักองค์การการค้าของครุสภาในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่หาประโยชน์ให้แก่การศึกษาของชาติอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.88$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้สามารถเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.84$) ข้อที่ว่า เกณฑ์การให้คะแนนโดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการฝึกงานและจากสมุดบันทึกการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.81$) ข้อที่ว่า การให้คะแนนจากการประเมินผลของเจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานเป็นไปอย่างเหมาะสมยุติธรรม ($\bar{X} = 3.80$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้รู้จัก ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ในการทำงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.77$) ข้อที่ว่า การจัดปฐมนิเทศก่อนเข้าฝึกงานจัดได้อย่างเหมาะสมและข้อที่ว่า การจัดหลักสูตรการฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการฝึกงานจริงของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.75$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้เข้าใจระบบการบริหารงานขององค์การการค้าของครุสภาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.71$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ($\bar{X} = 3.69$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และกิจนิสัยการทำงานที่ดีให้แก่ นักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) ข้อที่ว่า ระยะ

เวลาการฝึกงานตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.56$) ข้อที่ว่าเนื้อหาหลักสูตรในภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรการฝึกปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.55$) และข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการปฏิบัติงานในกลุ่มงานที่นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมครอบคลุมช่วยให้การฝึกงานมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.54$)

2. ด้านวิธีการฝึกงาน ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ว่าหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้แก่ นักเรียน/นักศึกษาในการทำงาน ($\bar{X} = 3.81$) ข้อที่ว่าหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีวิธีการฝึกงานที่ช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.69$) ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมอบหมายให้นักเรียน/นักศึกษาทำอย่างเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน ($\bar{X} = 3.65$) ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยวิธีการสาธิตอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.62$) ข้อที่ว่าความยากง่ายของงานที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำ ในแต่ละวันเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.56$) ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงานดูแลเอาใจใส่ความเป็นอยู่และแก้ไขปัญหาของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานอย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 3.54$) และข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการอธิบายอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.53$)

3. ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อที่ว่าลักษณะธุรกิจการดำเนินงานและชื่อเสียงขององค์กรค้าของครูสุภามีความเหมาะสมต่อการจัดการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ($\bar{X} = 3.96$) ข้อที่ว่าผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การค้าของครูสุภา มีการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถานศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.89$) ข้อที่ว่า การให้บริการด้านการรักษาพยาบาลเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.74$) ข้อที่ว่า ระเบียบเข้า - ออก การลา ขาดสาย ของนักเรียน/นักศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.66$) ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีความรู้ความเข้าใจในงานและให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดี ($\bar{X} = 3.63$) และข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่องค์การค้าของครูสุภาส่วนใหญ่มีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ($\bar{X} = 3.62$)

3. เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามด้าน ดังนี้คือ

1) ด้านเนื้อหาหลักสูตร ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ว่าเนื้อหาหลักสูตรของกลุ่มงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีการจัดอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มวิชาชีพเลือกของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.39$) และข้อที่ว่าเนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้เข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศในโลกปัจจุบันอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.30$)

2) ด้านวิธีการฝึกงาน ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการซักถามความเข้าใจของนักเรียน/นักศึกษาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.46$) ข้อที่ว่าปริมาณความมากน้อยของงานที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำในแต่ละวันเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.44$) ข้อที่ว่าวิธีการฝึกงานให้กับนักเรียน/นักศึกษาของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเป็นไปอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.43$) ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมอบหมายงานที่นอกเหนือจากงานที่นักเรียน/นักศึกษาต้องรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.35$) ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีให้ศึกษาด้วยตนเองอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.33$) ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจัดงานให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกตรงกับกลุ่มวิชาชีพเลือกที่ศึกษาอยู่ ($\bar{X} = 3.23$) ข้อที่ว่าหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจัดวิธีให้นักเรียน/นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.22$) ละข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานดำเนินการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน/นักศึกษาก่อนที่จะเริ่มฝึกงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.93$)

3) ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อที่ว่าสถานที่ทำงานที่องค์กรค้าฯ จัดให้นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ฝึก และข้อที่ว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรค้าฯ เกี่ยวกับนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.49$) ข้อที่ว่าองค์กรด้านของครูสภามิกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความร่วมมือในการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.48$) ข้อที่ว่าสภาพการบริหารงานขององค์กรค้าฯ มีการจัดอย่างเป็นระบบทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.40$) ข้อที่ว่าทำให้ส่วนลดในการซื้อสินค้าจากร้านศึกษาภัณฑ์มีความเหมาะสมข้อที่ว่าเครื่องมือเครื่องจักรที่นักเรียน/นักศึกษาใช้ในการฝึกงานมีความทันสมัย สะดวก ช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.33$) ข้อที่ว่าหน่วยงาน

ท้องถิ่นการค้าฯ จัดให้นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมต่อการเดินทางของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.12$) ข้อที่ว่าเงินรางวัลที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้รับมีความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.07$) และข้อที่ว่าการจัดรถรับส่งให้นักเรียน/นักศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอ ($\bar{X} = 3.02$)

การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ ตามสมมติฐานที่วางไว้

1) การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน" พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีเพศต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านเนื้อหาหลักสูตรรวมทุกด้าน ด้านวิธีการฝึกงาน

2) การทดสอบการทดลองสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า "ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีกลุ่มวิชาชีพเลือกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน" พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีกลุ่มวิชาชีพเลือกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานในโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มวิชาการบัญชีกับกลุ่มวิชาการขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในกลุ่มวิชาการบัญชีมีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มวิชาการขาย ($\bar{X} = 3.59$ และ $\bar{X} = 3.33$)

3) การทดสอบการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า "ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน" พบความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีประเภทของงานที่ฝึกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานในด้านวิธีการฝึกงาน ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานและรวมทุกด้าน โดยในด้านวิธีการฝึกงาน เมื่อทดสอบรายคู่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานธุรการกับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานธุรการมีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.55$ และ $\bar{X} = 3.28$) และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ากับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ามีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.90$ และ $\bar{X} = 3.28$) ในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน เมื่อทดสอบรายคู่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานธุรการกับกลุ่มประเภทงานขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในกลุ่มประเภทงานธุรการมีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.61$ และ $\bar{X} = 3.31$) และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ากับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ามีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.87$ และ $\bar{X} = 3.31$) และในรวมทุกด้าน เมื่อทดสอบรายคู่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานธุรการกับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานธุรการมีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่าประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.86$ และ $\bar{X} = 3.40$) และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ากับกลุ่มประเภทงานขาย โดยในกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ามีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ($\bar{X} = 3.86$ และ $\bar{X} = 3.40$)

4) การทดสอบการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า "ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน

ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการฝึกงาน และด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานแตกต่างกัน" พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานและรวมทุกด้าน ในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน เมื่อทดสอบรายคู่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 กับกลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป โดยในกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 มีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.61$ และ $\bar{X} = 3.31$) และในรวมทุกด้าน เมื่อทดสอบรายคู่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 กับกลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป โดยในกลุ่มประเภทกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 มีความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสูงกว่ากลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.60$ และ $\bar{X} = 3.30$)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาของผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ปัญหาที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ข้อที่ว่าฝึกงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา (81) ข้อที่ว่าเนื้อหาหลักสูตรของการฝึกงานต่างจากหลักสูตรที่เรียนในสถานศึกษา (10) ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ไม่แนะนำงานก่อนให้นักเรียน/นักศึกษาลงมือปฏิบัติในระยะแรกที่เข้าฝึกงาน ทำให้ไม่เข้าใจรายละเอียดของงานที่ให้ทำ (38) ข้อที่ว่าเวลาในการปฏิบัติงานและปริมาณงานมากเกินไป (22) ข้อที่ว่าสถานที่ฝึกงานกับบ้านอยู่ไกล มาทำงานสายไม่มีเวลาพักผ่อน (54) และข้อที่ว่าสถานที่ทำงานคับแคบไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบทางเดินคับแคบ (33)

2. ข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ข้อที่ว่าควรจัดให้ได้ฝึกงานตรงกับสาขาที่เรียนมา (77) ข้อที่ว่าควรมีการจัดหมุนเวียนงานเพื่อให้ได้เรียนรู้มากขึ้น ไม่ซ้ำซาก (12) ข้อที่ว่าควรมีการสอนงานด้วยการอธิบายให้ละเอียดกว่านี้ และก่อนเข้าฝึกงานควรมีการอบรมให้เข้าใจงานของ

แต่ละแผนกที่นักเรียน/นักศึกษา เข้าไปฝึก (44) ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ควรสอนงานนักเรียน/นักศึกษาด้วยความรักความเข้าใจ และเห็นใจนักเรียน/นักศึกษา รวมทั้งให้คำปรึกษาที่ดีแก่นักเรียน/นักศึกษา (25) ข้อที่ว่าควรให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานใกล้บ้าน (38) และข้อที่ว่า ควรจัดรถบริการรับส่งให้ถึงสถานที่ใกล้บ้าน และให้มีเพียงพอ (17)

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การครูสภาที่พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกงานมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) แสดงว่าโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การคำของครูสภาจัดได้อย่างเหมาะสมมากหรือจัดได้ดี ผลที่พบนี้จึงสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่องที่ทำในแนวเดียวกันนี้ เช่น งานวิจัยของ เฉลียว นาคเหล็ก (2536) ซึ่งศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานส่งนักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 7 ออกไปฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า นักศึกษาที่มีความต้องการออกไปฝึกงานในสถานประกอบการอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ สุรีย์ ผลฉาย (2532) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของการจัดนวัตกรรมการฝึกงานให้นักเรียน นักศึกษามัธยมศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพุนรี พบว่า การฝึกงานของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจได้รับความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงานอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ชาทรี รัตนวงศ์ (2525) ซึ่งศึกษาการประเมินผลการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ ออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรม พบว่า การออกฝึกงานของนักศึกษาทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่าง ๆ จากการฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติของกรมอาชีวศึกษา (2529 : 1) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการฝึกงานเป็นการฝึกทักษะในงานอาชีพตามสภาพความเป็นจริงในสถานประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง เพื่อให้ได้เรียนรู้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน จึงทำให้บุคคลมองเห็นความสำคัญของการฝึกงาน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเพียง 1 ด้านคือ ด้านเนื้อหาหลักสูตรเท่านั้น ส่วนอีก 2 ด้านคือ ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานและด้านวิธีการฝึกงานยังอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$ และ $\bar{X} = 3.46$) ผลนี้เป็นเช่นเดียวกับงานวิจัยอื่น ๆ เช่น

งานวิจัยของ จานงศ์ อินทองคำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 1033 - 1036) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน/นักศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยเทคนิคยะลา พบว่า วิทยาลัยได้ดำเนินการให้มีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน/นักศึกษาในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ ปรีชา บุญวิทยา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538 : 178) ที่ประเมินผลโครงการอาชีวศึกษา เพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท (อศ.กช.) วิทยาลัยเกษตรกรรมสุพรรณบุรี ศึกษาเฉพาะกรณีรุ่นที่ 1 พบว่า ครู - อาจารย์ขาดแนวสอนที่ดี ซึ่งแสดงว่ายังมีปัญหาด้านวิธีการสอนอยู่

จากผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านเนื้อหาหลักสูตร พบว่าข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำคือ ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรของกลุ่มงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีการจัดอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มวิชาชีพเลือกของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.39$) และข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้เข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศในโลกปัจจุบันอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.30$) ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น งานวิจัยของ เฉลียว นาคเหล็ก (2536) ที่พบว่า การฝึกงานของนักศึกษาไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษานั้นเป็นปัญหามากที่สุด งานวิจัยของ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2533) ที่พบว่าอาจารย์นิเทศก์ประเภทวิชาพาณิชยกรรมส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่องการฝึกงานให้ตรงตามสาขาวิชา งานวิจัยของ ประทีป พรหมทอง (2534) ที่พบว่า สถานศึกษาทุกแห่งได้จัดส่งนักศึกษาโดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาออกไปฝึกงานตามสถานฝึกอาชีพที่ให้ความรู้ทางวิชาการตรงกับสาขาวิชาชีพของนักศึกษามากกว่าหลักเกณฑ์อื่น งานวิจัยของ พัทธณ์ บุญญาลัย และสุริยะ เจียมประชนารากร และงานวิจัยของ จริยา ทัทกุล และคนอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538 : 174) ที่พบว่าปัญหาอุปสรรคในการให้นักศึกษาออกไปฝึกงานในสถานประกอบการคือ นักศึกษาไม่ได้ฝึกงานตามสาขาที่เรียน ปัญหาการไม่ได้ฝึกงานตามสาขาที่เรียนนี้อาจเป็นไปได้ว่า แม้สถานศึกษามีหลักเกณฑ์แน่ชัดว่าต้องการให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานตามสาขาที่เรียน รวมทั้งตัวนักเรียน/นักศึกษาเองก็มีความประสงค์เช่นนั้น แต่สถานประกอบการไม่สามารถสนองความต้องการดังกล่าวได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นไปได้ตามแนวการอธิบายของ รวีวรรณ ชินะตระกูล (2535 : 182) ที่อธิบายว่าเนื่องจากหน่วยงานมีเป้าหมายที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เป้าหมายของสถานศึกษานั้นมุ่งที่คุณภาพผลผลิตทางการศึกษา ส่วนเป้าหมายของสถาน

ประกอบการมุ่งที่ผลกำไร ดังนั้นในกรณีขององค์การค่าของครูสภาอาจกล่าวได้ว่าโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การค่าของครูสภามีความร่วมมือต่อสถาบันการศึกษาสูง ในการรับนักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานได้จำนวนมาก แต่ไม่สามารถจัดได้ตามสาขาวิชาเลือกที่นักเรียน/นักศึกษายอยู่ เพราะในสภาพการดำเนินงานที่แท้จริงขององค์การค่าของครูสภามีความต้องการนักเรียน/นักศึกษาในการฝึกงานประเภทงานขายมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานในครั้งนี้นับว่าส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษาประเภทงานขาย และผู้ตอบส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มวิชาเลือกที่เป็นกลุ่มวิชาการบัญชีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ ทองใบ และคนอื่น ๆ (2535) พบว่า สถานประกอบการภาครัฐมอบงานให้นักศึกษาปฏิบัติตรงตามสาขาวิชาชีพน้อย ในขณะที่สถานประกอบการภาคเอกชนสามารถมอบงานได้ตรงสาขาวิชาได้มาก นอกจากแล้วองค์การค่าของครูสภายังมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถจัดให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานตรงกับสาขาวิชาเลือก เช่น การรับเข้าฝึกงานประเภทงานบัญชีรับได้น้อย เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อนไม่สามารถจัดหางานฝึกให้ได้ อีกประการหนึ่ง ในปัจจุบันการศึกษาต่อระดับปวส. มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นผู้สำเร็จอาชีวศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับ ปวช.ประมาณครึ่งหนึ่งจะศึกษาต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : บทคัดย่อ) อาจทำให้สถานประกอบการมีความคิดว่านักเรียน/นักศึกษาระดับปวช. ส่วนใหญ่จะต้องเรียนต่อในระดับปวส. การฝึกให้เพียงมีประสบการณ์การทำงานที่น่าจะเพียงพอแล้ว จึงมิได้ฝึกลงไปถึงรายละเอียดของการฝึกงานมากนัก

สำหรับในด้านของวิธีการฝึกงานนั้น ความคิดเห็นที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานดำเนินการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน/นักศึกษาก่อนที่จะเริ่มฝึกงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.93$) และข้ออื่น ๆ ที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำในระดับเดียวกัน เช่น ข้อที่ว่าหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจัดวิธีให้นักเรียน/นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.22$) และข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยวิธีให้ศึกษาดูด้วยตนเองอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.33$) จากข้อมูลที่ได้รับนี้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าวิธีการฝึกงานยังไม่เหมาะสม ทั้งนี้เป็นเพราะในแต่ละปีจะมีนักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานพลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเข้ามาถึงปีละ 4 - 5 รุ่น เป็นผลให้เจ้าหน้าที่อาจเกิดความจำเจในการทำงานร่วมกับผู้ฝึกงาน

ไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมาฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษา และมีความรู้สึกว่
 นักเรียน/นักศึกษามีงานเป็นเพียงบุคคลที่องค์กรให้ค่าตอบแทนมาเพื่อช่วยงานตนเท่านั้น จึงมิ
 ได้ร่วมมือในส่วนนี้อย่างดีนัก ดังที่ วิรัช กุมุทมาศ (2529 : 47) ได้กล่าวถึงความร่วมมือของ
 ระบบโรงเรียน - โรงงานว่า ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการนั้น
 จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาอาชีวศึกษา ในฐานะที่เป็นผู้ให้แรงงานอาชีวศึกษารายใหญ่ จะต้อง
 กำหนดทิศทางและให้การสนับสนุนทุกวิถีทาง เพื่อร่วมกันสร้างคุณภาพคนให้สามารถพัฒนาคุณภาพ
 งานให้เป็นไปในทิศทางที่พึงปรารถนา การแก้ปัญหาวិธีการฝึกงานที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่วิ
 หนึ่งคือ การจัดกิจกรรมที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงานและเจ้าหน้าที่องค์กรค่าของ
 ชุรุสภาให้ตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกงาน รับบทบาทหน้าที่ของตนและปฏิบัติตนได้อย่าง
 เหมาะสม ปัญหาการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่องค์กรค่าของชุรุสภาอาจอธิบายได้ตามแนวคิดทฤษฎี
 X และทฤษฎี Y ของ แมคเกรเกอร์ (พรรณราย ทรัพย์ประภา. 2529 : 47 - 48 ;
 อ้างอิงมาจาก McGregor. 1960) กล่าวคือ ทฤษฎี X มีสมมติฐานว่าโดยพื้นฐานแล้วคนจะมี
 ลักษณะเกียจคร้านและหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องบังคับให้ทำงาน
 ผู้บริหารที่ยอมรับข้อสมมติฐานนี้ก็จะพยายามกำหนดมาตรการในการควบคุมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
 อย่างใกล้ชิด ส่วนทฤษฎี Y เป็นทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานว่า โดยพื้นฐานแล้วคนมีความพร้อมที่
 จะให้ความร่วมมือสนับสนุน มีความขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ หน้าที่ที่ฝ่ายบริหารจะมี
 หน้าที่คือ จัดองค์การประกอบต่าง ๆ ในการผลิตและตัวบุคคล รวมทั้งเพิ่มการจัดสภาพแวดล้อม
 ภายในองค์การให้เหมาะสมและจัดหาวิธีปฏิบัติเพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถประสบความสำเร็จ
 ตามเป้าหมายของเขา ผู้บริหารที่ยอมรับในทฤษฎี Y จะไม่ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวด
 แต่จะพยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำการควบคุมตนเองให้มากยิ่งขึ้น แต่โดยธรรมชาติของนักเรียน/
 นักศึกษาฝึกงานซึ่งมีอายุระหว่าง 16 - 18 ปี ตามแนวคิดของ เพียเจต์ (ชวรัช วงษ์สุวรรณ.
 2535 : 386 - 387 ; อ้างอิงมาจาก Piaget. 1967) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการทาง
 เขาว์ปัญญาของเด็กวัยรุ่น (อายุ 12 - 18 ปี) ว่าเด็กวัยนี้จะมีขั้นพัฒนาการที่สามารถคิดสิ่งที
 เป็นนามธรรมและคิดสร้างสมมติฐานและทฤษฎีแบบนักวิทยาศาสตร์ เด็กสามารถคิดได้แบบผู้ใหญ่
 มีความสนใจในปรัชญาชีวิต ศาสนา สามารถที่จะใช้เหตุผลเป็นหลักในการตัดสินใจ สามารถคิด
 เหตุผลได้ทั้งอนุมาณและอุปมาน และจะมีหลักการ เหตุผลของตนเองเกี่ยวกับความยุติธรรม
 ความเสมอภาค และคุณธรรม นอกจากนี้ในการพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เด็กวัยนี้จะมี

จุดประสงค์ที่แน่นอนเกี่ยวกับอาชีพ ผู้ใหญ่เช่นครูและผู้ปกครองมีส่วนช่วยวัยรุ่นได้มาก โดยพยายามใช้เหตุผลและเป็นที่ปรึกษาของเด็กวัยรุ่น เป็นผู้ฟังที่ดี ยอมรับฟังเหตุผล ไม่บังคับเด็กวัยรุ่นเกินไป จึงเป็นไปได้ที่ว่าเมื่อเจ้าหน้าที่มองเห็นนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานว่ายังเป็นเด็ก และโดยกฎระเบียบของการฝึกงานก็เป็นไปในลักษณะควบคุมให้อยู่ในกฎ ระเบียบ เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่จึงปฏิบัติต่อนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานโดยใช้วิธีควบคุมก็เป็นได้ ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้อาจทำให้ผู้ฝึกงานเกิดความตึงเครียดและมีผลกระทบต่อผลการฝึกงานโดยรวมทั้งหมดได้

สำหรับในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ความคิดเห็นที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำคือ ข้อที่ว่าการจัดรถรับส่งให้นักเรียน/นักศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอ ($\bar{X} = 3.02$) และข้อที่ว่าหน่วยงานที่องค์กรค้าฯ จัดให้นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมต่อการเดินทางของนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X} = 3.12$) และข้ออื่น ๆ อีก เช่น ข้อที่ว่าเครื่องมือเครื่องจักรที่นักเรียน/นักศึกษาใช้ในการฝึกงานมีความทันสมัย สะดวก ช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.33$) สภาพการบริหารงานขององค์กรค้าฯ มีการจัดอย่างมีระบบ ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้และข้อที่ว่าทำให้ส่วนลดค่าให้การซื้อสินค้าจากร้านศึกษภัณฑ์มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.40$) เป็นต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ฝึกงานมองเห็นว่าสภาพแวดล้อมของการฝึกงานยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก มีปัญหาอยู่ในด้านการเดินทางไป - กลับ รวมทั้งสภาพการบริหารที่ไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผลการศึกษาในข้อนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา เหมะศิลป์ (2533) ที่พบว่าสถานฝึกอาชีพอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน จึงควรแก้ไขให้สอดคล้องกับหลักการฝึกงานของกรมอาชีวศึกษา ที่ถือว่าการจัดให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกงานใกล้บ้านเป็นหลักเกณฑ์สำคัญอันดับแรกในการเลือกสถานประกอบการให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน (กรมอาชีวศึกษา. 2529 : 1) สำหรับสาเหตุของความไม่พึงพอใจต่อสภาพการบริหารงานขององค์กรค้าฯของครูสภาที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้ฝึกงานนั้นอาจมีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมโดยรวมขององค์กรค้าฯของครูสภา อันได้แก่ นโยบายการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การปกครองและการบังคับบัญชา ลักษณะของงาน เงินเดือน และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา ศรีญาณลักษณ์ (2538) ที่ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์พยาบาล สังกัดของวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้ที่ พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์

พยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเสนอแนะในการปรับปรุง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ควรมอบหมายงานให้เหมาะสมและยุติธรรม ควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและทันสมัย เงินเดือนและสวัสดิการควรปรับให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน การเบิกจ่ายก็ควรเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว

2. การทดสอบสมมติฐานแบ่งออกตามตัวแปรต่าง ๆ พบผลดังต่อไปนี้คือ

2.1 ผลการทดสอบความคิดเห็นตามเพศ ตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่พบว่า ผู้เข้ารับการศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านเนื้อหาหลักสูตร และด้านวิธีการฝึกงานที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะทักษะความสนใจของเพศชายและเพศหญิงต่างกันโดยธรรมชาติโดยส่วนใหญ่เพศชายจะมีทักษะและความสนใจเกี่ยวกับการงานที่ต้องการความฉับไว รวดเร็ว มีการวางแผน การคำนวณ ส่วนเพศหญิงนั้นโดยส่วนใหญ่จะมีทักษะและความสนใจเกี่ยวกับเรื่องภาษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวุธ สังขสิริโรจน์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532 : 234 - 235) ที่ศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียน สาระพัดช่าง พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความต้องการโดยส่วนรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ อรทัย ทองฤกษ์ฤทธิ์ (2538) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านเนื้อหาหลักสูตร และจากข้อมูลที่ศึกษาครั้งนี้ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นเพศหญิง จำนวน 276 คน หรือร้อยละ 85.2 และเพศชาย จำนวน 48 คน หรือร้อยละ 14.8 ก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งซึ่งทำให้ความคิดเห็นโดยรวมของทั้งสอง เพศในเรื่องนี้แตกต่างกันก็เป็นได้

2.2 ผลการทดสอบความคิดเห็นตามกลุ่มวิชาชีพเลือก ตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่พบว่า ผู้เข้ารับการศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้

อาจเป็นเพราะ ผู้ตอบส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มวิชาการบัญชีถึงร้อยละ 49.7 ส่วนประเภทของการฝึกงานก็พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ฝึกงานประเภทงานขายถึงร้อยละ 49.1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียน/นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ฝึกงานตามสาขาที่เลือกเรียน แต่ได้รับการฝึกงานตามที่หน่วยงานจัดให้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นไปได้ว่าผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกตามที่เรียน จึงมองไม่เห็นความแตกต่างของการฝึกงานทั้ง 3 ด้านเหมือน ๆ กัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สำหรับความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานนั้น กลุ่มวิชาการบัญชีกับกลุ่มวิชาการขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้เข้ารับการฝึกงานที่อยู่ในกลุ่มวิชาการบัญชีมีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มวิชาการขาย แสดงว่าพอใจมากกว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการขายซึ่งมีจำนวนรองลงมา เพราะฉะนั้นคำตอบจึงอาจมีความสัมพันธ์ไปในกลุ่มวิชาการบัญชีมากกว่ากลุ่มวิชาการขาย นอกจากนี้แล้วความพึงพอใจในการทำงานในด้านสภาพแวดล้อมก็ยังมี ความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลอีกด้วย ผลที่ได้ในการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ จารุรัตน์จามร (2536) ที่ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ทัศนคติของนักศึกษาภาคเช้า และนักศึกษาภาคบ่าย โดยส่วนรวมมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และทัศนคติของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยส่วนรวมมีทัศนคติแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านกายภาพมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการทดสอบความคิดเห็นตามประเภทของงานที่ฝึก ตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกงานมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านวิธีการฝึกงานนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มประเภทงานธุรการและกลุ่มประเภทงานขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้เข้ารับการฝึกงานที่เป็นกลุ่มประเภทงานธุรการมีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย และระหว่างกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ากับกลุ่มประเภทงานขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้เข้ารับการฝึกงานที่เป็นกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ามีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียน/นักศึกษาพึงพอใจงานบัญชีมากที่สุด เพราะ

เป็นงานที่องค์การคำของครุสภาจะคัดเลือกนักศึกษาเข้าฝึกงานและจะรับฝึกเพียงจำนวนน้อย จากงานวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีผู้ฝึกงานประเภทงานบัญชี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 เท่านั้น ซึ่งผู้เข้าฝึกงานได้ฝึกในสาขาที่เรียนและงานประเภทนี้ก็เป็นงานที่พึงปรารถนาของ นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานด้วย ประเภทงานธุรการ จะเป็นงานที่มีความน่าสนใจรองต่อมา เพราะ เปิดโอกาสให้นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้เรียนรู้ได้ศึกษางานในสำนักงาน ฝึกการใช้ เครื่องใช้สำนักงานที่ทันสมัย เช่น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ประเภทงานคลังสินค้า มีลักษณะโดยทั่วไปค่อนข้างหนัก แต่ขนาดของหน่วยงานที่เป็นเอกเทศ มีความคุ้นเคยและสนิทสนม กัน มีการช่วยเหลือกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เป็นชายกับนักเรียน/นักศึกษาที่เป็นหญิง และมี เครื่องมือเครื่องใช้ค่อนข้างแรง จึงเกิดความพึงพอใจอันดับต่อมา อันดับสุดท้าย คือประเภทงานขาย เป็นงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจน้อยที่สุด เพราะลักษณะงานที่แตกต่างจากงาน 3 ประเภท ข้างต้นที่ส่วนใหญ่ประสานงานเฉพาะบุคคลในองค์กรเท่านั้น แต่งานขายเป็นงานบริการลูกค้าซึ่งมี ความต้องการแตกต่างกันไป ต้องยืนแทบตลอดทั้งวันรวมทั้งลักษณะงานที่เกี่ยวกับการเช็คสินค้า จัดของ เขียนใบเสร็จ ทำให้ให้นักเรียน/นักศึกษา มีความรู้สึกว่าเป็นงานที่ไม่ได้พัฒนาตนเอง ไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเอง เพราะฉะนั้นนักเรียน/นักศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ใน สาขาวิชาการบัญชีก็จะมีความรู้สึกต่ำต้อยที่ต้องมายืนขายของหน้าร้านในงานของพนักงานขาย

ในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มประเภทงาน ธุรการและกลุ่มประเภทงานขายมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้เข้ารับการฝึกงานที่เป็นกลุ่มประเภทงานธุรการมีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มประเภทงานขาย และผู้เข้ารับการฝึกงานที่เป็นกลุ่มประเภทงานคลังสินค้ามีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มประเภทงาน ขาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นไปตามแนวปัจจัยจูงใจ - ค้ำจุน (Two - Factor Theory) ของ เฮอริเบิร์ก (พรหมราย ทรัพย์ะประภา. 2529 : 79 ; อ้างอิงมาจาก Herzberge. 1959) ที่อธิบายว่าแรงจูงใจที่อยู่ในขั้นสูงคือ แรงจูงใจด้านปัจจัยจูงใจ (Motivator) ได้แก่ ความสำเร็จของงานโดยที่คนยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า ของงาน เป็นต้น และลักษณะของงานนับเป็นปัจจัยจูงใจที่สำคัญประการหนึ่ง งานที่อยู่ในระดับที่ดี กว่าย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติมีความพอใจสูงกว่าที่อยู่ในระดับต่ำกว่า เพราะฉะนั้น โดยสภาพแล้วงาน ธุรการกับงานคลังสินค้าย่อมดีกว่างานขาย ดังที่ได้อธิบายในตอนต้นแล้ว สิ่งเหล่านี้อาจเป็นเหตุ ให้ผู้ฝึกงานมีความพอใจกับงานสูงกว่ากันก็เป็นได้

2.4 จากที่พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2 ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ทั้ง 3 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 และกลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มระดับผลการเรียนต่ำกว่า 3.0 มีความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มระดับผลการเรียน 3.6 ขึ้นไป ซึ่งอาจอธิบายได้ตามแนวคิดปัจจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในงานของ มัมฟอร์ด (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2521 : 126 - 130 ; อ้างอิงมาจาก Mumford, 1972) ในเรื่องของ เขาว่าปัญหาว่าปัญหาเรื่องเขาว่าปัญหากับความพึงพอใจในการทำงานขึ้นอยู่กับสถานการณ์และลักษณะงานที่ทำ ในบางลักษณะไม่พบความแตกต่างระหว่างเขาว่าปัญหากับความพึงพอใจในการทำงาน แต่ในลักษณะงานบางอย่างพบว่ามี ความแตกต่างกัน โดยพบว่าพนักงานในโรงงานแห่งหนึ่งมีเขาว่าปัญหาในระดับสูงมักจะเบื่อหน่ายงานได้ง่ายและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการทำงานในโรงงานผลิต ซึ่งงานที่ไม่เหมาะสมกับความสามารถของเขา แนวคิดนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ สุขประเสริฐ (2535) ที่ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานช่างมหาวิทยาลัยมหิดล ๗ สาขา พบว่า พนักงานช่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงสุด รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นด้านปัญหาของผู้เข้ารับการฝึกงานโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสามารถอธิบายได้ดังนี้คือ

3.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร ที่พบว่าเนื้อหาหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก แต่มีปัญหาในข้อที่ว่านักเรียน/นักศึกษาไม่ได้ฝึกงานตามสาขาวิชาที่เรียนมา ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่เกิดมาจากการที่สถานประกอบการมีไม่เพียงพอแก่การฝึกงาน เนื่องจากสถานประกอบการเอกชนมักไม่ให้ความร่วมมือที่จะให้นักเรียน/นักศึกษา เข้าฝึกงานเพราะเกรงว่าจะเกิดความเสียหายทางธุรกิจ ในแต่ละปีจึงรับได้เพียงไม่กี่คน ตรงกันข้ามกับรัฐวิสาหกิจของรัฐที่สามารถตอบสนองในส่วนนี้ได้มากกว่า ซึ่งในสถานะที่สถานประกอบการที่เป็นรัฐวิสาหกิจมีน้อย สถานบันการศึกษาจำเป็นต้องจัดการฝึกงานให้นักเรียน/นักศึกษาให้ครบตามหลักสูตร แม้จะต้องฝึกงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนก็เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ว่ารัฐบาลจะเริ่มวางนโยบายให้สถานศึกษา

ร่วมมือกับสถานประกอบการจัดการฝึกงาน ในแผนพัฒนาการศึกษาชาติ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534) แต่จนถึงปัจจุบันการจัดอาชีวศึกษาในด้านการฝึกงานก็ยังพบว่า สถานประกอบการที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกงานนั้นหาได้ยากสถานประกอบการในท้องถิ่นมีน้อยไม่เพียงพอจะรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน และบางครั้งต้องแข่งขันกับสถานศึกษาอื่นด้วย ในการส่งนักเรียน/นักศึกษาออกฝึกงาน (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 170, 177) ซึ่งสภาพเช่นนี้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่มีใช้อยู่

3.2 ด้านวิธีการฝึกงาน ที่พบว่าในด้านวิธีการฝึกงานมีความเหมาะสมปานกลาง แต่มีปัญหาคือในข้อที่ว่าเจ้าหน้าที่ไม่แนะนำงานก่อนให้นักเรียน/นักศึกษาลงมือปฏิบัติในระยะแรกที่เข้าฝึกงาน ทำให้ไม่เข้าใจรายละเอียดของงานที่ให้ทำ เป็นไปดังปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคือการจัดวิชาชีพในโรงเรียนระบบโรงเรียน - โรงงานของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่กล่าวว่าการแก้ไขปัญหาคือควรทำโดยสถานประกอบการจะต้องจัดพี่เลี้ยงช่วยดูแลการฝึกงานให้และพี่เลี้ยงควรมีความรู้และความสนใจที่จะช่วยฝึกงานให้นักศึกษาด้วยเช่นกัน (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2536 : 1 - 2) นอกจากนี้แล้ว รวีวรรณ ชินะตระกูล (2535 : 78 - 79) ยังได้กล่าวถึงหน้าที่ของสถานประกอบการว่า บุคลากรในสถานประกอบการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา การร่วมมือในการฝึกงานของนักเรียนและนักศึกษาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคลากรในสถานประกอบการจะต้องมีลักษณะดังนี้ คือ 1) มีทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษา 2) มีความสนใจในการให้ความร่วมมือ 3) มีความรู้ความเข้าใจในการให้ความร่วมมือ 4) มีความพร้อมที่จะให้นักเรียนและนักศึกษาเข้าฝึกงาน จึงควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการทำงานของบุคลากรในสถานประกอบการอีกส่วนหนึ่งด้วย

3.3 ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ที่พบว่าผู้ฝึกงานมีความเห็นในด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงานมีความเหมาะสมปานกลาง แต่มีปัญหาคือในข้อที่ว่าสถานที่ฝึกงานกับบ้านอยู่ไกล นอกจากนี้สถานที่ทำงานยังไม่สะดวก คับแคบ ไม่เป็นระเบียบ และไม่มีสภาพก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานนั้น อาจเป็นเพราะองค์การการค้าของครูสภาเป็นหน่วยงานก่อตั้งมาเป็นเวลานาน ตัวตึกอยู่ในสภาพเก่าและมีสภาพแวดล้อมไม่สู้ดีนัก นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านค่าใช้จ่าย ทำให้ไม่สามารถปรับปรุงขยายที่ทำการได้ สภาพเหล่านี้จึงส่งผลให้ผู้ฝึกงานเกิดความไม่พึงพอใจ

ใจในสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ผลอันนี้พบในงานวิจัยอื่น ๆ เช่นกัน เช่นงานวิจัยของ ณรงค์ชูเพชร (2537) ที่ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและอำเภอ เขตการศึกษา 2 พบว่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และเสนอให้ปรับปรุงในเรื่องการจัดสรรอุปกรณ์เครื่องใช้ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และทันสมัย สำนักงานควรแยกเป็นสัดส่วนเป็นเอกเทศ และกว้างขวางพอสมควร และควรจัดสรรรถยนต์เพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการ และงานวิจัยของ ภาควงศ์ พิฆานเทพ (2538) ที่ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารเหล่าการเงิน สังกัดกรมการเงินทหารบก พบว่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อมการทำงานในระดับปานกลาง และเสนอให้จัดหาและปรับปรุงด้านครุภัณฑ์ และเครื่องใช้สำนักงานที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จัดสำนักงานใหม่แสงสว่างอย่างเพียงพอ มีความเป็นระเบียบ และมีอากาศถ่ายเทสะดวก

4. ข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการศึกษาโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน
สามารถถกปรายได้ผลดังนี้ คือ

4.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร จากข้อเสนอแนะว่าด้านเนื้อหาหลักสูตร ควรปรับปรุงแก้ไขในเรื่องการฝึกงานที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาเลือกของนักเรียน/นักศึกษา ผลอันนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537 : 177) ในเรื่อง ประสิทธิภาพของระบบผลิตการอาชีวศึกษา ที่ได้ให้ข้อที่ได้อ้างอิงข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหานี้ว่าควรให้มีกฎหมายรองรับการฝึกงานร่วมกันสถานประกอบการพร้อมทั้งกำหนดรูปแบบการฝึกงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และงานของ พิพัฒน์ บุญฉะลีย์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 1205 - 1209) ในเรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน ในการจัดการอาชีวศึกษา สาขาพัฒนกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน พบว่า การจัดนักเรียน/นักศึกษาไปฝึกงานตามหลักสูตรทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส. ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้เนื่องจากสถานประกอบการส่วนใหญ่ ยังไม่เห็นความสำคัญในการที่นักเรียน นักศึกษาไปฝึกงานตามหลักสูตร นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ฝึกงานไม่ตรงตามสาขาที่เรียน และได้เสนอให้สถานศึกษาจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับสถานประกอบการให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้เสนอให้รัฐออกกฎหมายเพื่อส่งเสริมให้สถานประกอบการให้ความสำคัญและความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาฝึกงาน

4.2 ด้านวิธีการฝึกงาน จากข้อเสนอแนะว่าด้านวิธีการฝึกงาน ควรปรับปรุงวิธีการสอนงานของเจ้าหน้าที่ให้มีการจัดปฐมนิเทศที่มีเนื้อหาในการที่จะช่วยนักเรียน/นักศึกษาได้เรียนรู้ลักษณะงานที่ตนจะเข้าไปฝึก ได้แก่ เรื่องของลักษณะงานที่จะปฏิบัติซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรที่จะต้องร่วมมือด้วย มีการอบรมเจ้าหน้าที่ในองค์กรให้มีความร่วมมือในการเข้าฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานโดยคำนึงถึงประโยชน์โดยรวมและชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ ผลอันนี้สอดคล้องกับความเห็นของ เฉลียว นาคเหล็ก (2536) ที่เสนอรูปแบบการดำเนินงานส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานในสถานประกอบการในการประสานสัมพันธ์กับสถานประกอบการว่าควรประชาสัมพันธ์ในสถานประกอบการเข้าใจและเห็นประโยชน์มากที่สุด และความเห็นของ เจ็ดโถม ภวภูตานนท์ มหาสารคาม (2536) ที่ศึกษารูปแบบการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีความเห็นว่าจะต้องมุ่งเน้นให้นักศึกษาฝึกสอนทุกคนเข้ารับการปฐมนิเทศ เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบแนวทางในการปฏิบัติตน เพราะเห็นว่านักศึกษาทุกคนจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมทุก ๆ ด้านก่อนการฝึกสอน รวมทั้งอาจารย์ที่เลี้ยงควรเข้าร่วมการปฐมนิเทศ เพื่อจะได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและกระบวนการสอนดีขึ้น เกิดความเข้าใจและสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยงและส่งผลให้การฝึกสอนบรรลุเป้าหมาย

4.3 ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน จากข้อเสนอแนะที่ว่าด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของรถบริการรับส่งให้กระจายออกไปใกล้จุดที่อยู่ของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานให้มากที่สุด และพยายามที่จะจัดให้นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้ฝึกงานใกล้บ้าน และการปรับสภาพแวดล้อมของการทำงานให้ดีขึ้น ตรงกับความคิดเห็นของ สุชิน ชินสีห์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 152) ที่ศึกษาปัจจัยที่ทำให้ให้นักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างออกก่อนจบหลักสูตร พบว่า การเดินทางไกล เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ให้นักศึกษาออกก่อนจบหลักสูตรซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ สมชาย โพธิ์วิชยานนท์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 1068 - 1072) ที่ประเมินโครงการฝึกอาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกับโรงเรียน และความคิดเห็นของ จางงศ์ อินทองคำ (2536) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน/นักศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยเทคนิคยะลา โดยเห็นว่า วิทยาลัยควรแก้ไขปรับปรุงในด้านบริการ ได้แก่ น้ำดื่ม ด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ ห้องน้ำห้องส้วม

โต๊ะที่นั่งรับประทานอาหาร ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้มาก และในด้านกฎระเบียบว่าวิทยาลัยไม่ควรเข้มงวดในเรื่องระเบียบการแต่งกายและทรงผมจนเกินไป

ข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติ

1. จากที่พบว่านักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุศรมีภาพรวมของการฝึกงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุศรมีในปัจจุบันมีการจัดการฝึกงานอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ แต่ควรจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่เป็นปัญหาเพื่อให้โครงการเป็นต้นแบบการฝึกงานในสถานประกอบการอื่น ๆ เพื่อช่วยกระตุ้นการร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการอื่น ๆ กับการจัดการฝึกอาชีพ ซึ่งจะส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมั่นคงในที่สุด ซึ่งในการนี้องค์การการค้าของคุรุสภาควรจัดทำเป็นโครงการเฉพาะกิจในการแก้ไขปัญหาข้อนี้โดยเร่งด่วน

2. จากที่พบว่าผู้เข้ารับการฝึกงานมีความเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานด้านเนื้อหาหลักสูตรว่าฝึกงานไม่ตรงสาขาที่เรียนมา ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดศึกษาให้ตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งในปัจจุบันการฝึกอาชีพมีการจัดในหลักสูตรทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะสถาบันการศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาเท่านั้น ควรเป็นแกนนำพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบสถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีศักยภาพทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร การดำเนินงานที่เป็นระบบ ที่จะรับนักศึกษาเข้าฝึกงานได้ ให้ร่วมมือโดยออกเป็นข้อบังคับให้สถานประกอบการให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา โดยมีการดำเนินการเรื่องนี้โดยเร่งด่วน

3. จากที่พบว่าผู้เข้ารับการฝึกงานมีความเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานด้านวิธีการฝึกงานที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่องค์การการค้าของคุรุสภา ดังนั้น องค์การการค้าของคุรุสภาจึงควรดำเนินการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงานซึ่งเป็นผู้ที่ดูแลนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานทั้งในด้านการฝึกงานและให้คำปรึกษา ให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของความร่วมมือของหน่วยงานกับสถานศึกษา การศึกษา ซึ่งให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ให้มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน และมีความพร้อมที่จะทำงานด้วย

4. จากที่พบว่าผู้เข้ารับการฝึกงานมีความเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานด้านสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นองค์การค้ำของคुरुสภาจึงควรจะได้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมดังกล่าว เพราะสภาพแวดล้อมที่ดีจะเป็นขวัญกำลังใจในการทำงาน ได้แก่ ในเรื่องของห้องน้ำ สถานที่รับประทานอาหาร ความสะอาดโดยทั่วไป ลิฟต์ และที่สำคัญคือ รถบริการรับส่งที่ควรจะให้มีความเพียงพอ และจัดให้กระจายได้ทุกจุด ให้บริการผู้ฝึกงานได้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาเรื่องต่อไป โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่มีใช้ผู้ฝึกงาน เช่น ครู อาจารย์ในเทศก์ของสถานศึกษาที่ส่งนักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงาน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนประสานงานการศึกษาและการฝึกงาน เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงาน เจ้าหน้าที่องค์การค้ำของคुरुสภา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษามา เปรียบเทียบกับความคิดเห็นของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานที่ทำการวิจัยในครั้งนี้
2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในเรื่องความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับประเภทของงานที่ฝึกในองค์การค้ำของคुरुสภา ในสาขาอื่นที่มีได้อยู่ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลที่ได้ในงานวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งศึกษาผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียน - โรงงาน โครงการช่างฝึกหัด ซึ่งองค์การค้ำของคुरुสภาดำเนินการร่วมกับสถาบันการศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับการศึกษาครั้งนี้
3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเชิงทดลอง เพื่อหารูปแบบการฝึกงานที่มีคุณภาพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน/นักศึกษา แบ่งเป็นกลุ่มที่ใช้วิธีฝึกแบบเดิมกับกลุ่มที่ฝึกด้วยวิธีการใหม่ ๆ เปรียบเทียบผลที่ได้ และหากพบว่า ผลการฝึกวิธีใหม่ดีกว่า องค์การค้ำของคुरुสภาก็นำวิธีแบบใหม่นี้มาใช้ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของระบบ
ผลิตการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี, 2537.
- _____. บทสรุปรวมผลงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (เล่ม 6).
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี,
2535.
- _____. บทสรุปรวมผลงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (เล่มที่ 7).
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2538.
- _____. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและ
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2534.
- _____. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและ
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ครั้งที่ 8 เล่มที่ 3. 13 - 17 กันยายน 2536.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.
- ค้ำของคุรุสภา, องค์การ. คู่มือนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานองค์การค้ำของคุรุสภา.
กรุงเทพฯ : ฝ่ายทรัพยากรบุคคล องค์การค้ำของคุรุสภา, 2536.
- _____. โครงการต้นแบบการฝึกงานนักเรียน/นักศึกษา พ.ศ. 2531/2534 โดยความ
ร่วมมือระหว่างองค์การค้ำของคุรุสภาและกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :
ฝ่ายทรัพยากรบุคคล องค์การค้ำของคุรุสภา, 2531.
- _____. องค์การค้ำของคุรุสภา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประชาสัมพันธ์ องค์การค้ำของ
คุรุสภา, 2539.
- _____. แผนการรับนักศึกษางานประจำปี 2539. กรุงเทพฯ : ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
องค์การค้ำของคุรุสภา, 2538.

- เจลิยว นาคเหล็ก. ศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งนักศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 7 ออกไปฝึกงานในสถานประกอบการ. ปริญญาโท กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.
- เจ็ดโถม ภวภูตานนท์ ฅ มหาสารคาม. รูปแบบการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2536. อัดสำเนา.
- ชาติรี รัตนวงศ์. การประเมินผลการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคโนโลยี อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือออกฝึกงานในหน่วยงาน อุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 5225. อัดสำเนา.
- เชียรศรี วิวิธศิริ. การศึกษาผู้ใหญ่นและการศึกษานอกระบบโรงเรียน : เทคโนโลยีทาง การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- ณรงค์ ชูเพชร. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดและอำเภอ เขตการศึกษา 2. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 22537. อัดสำเนา.
- ณรงค์ สุขประเสริฐ. การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานช่าง มหาวิทยาลัยมหิดล ฅ ศาลายา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535. อัดสำเนา.
- นิตยา ศรีญาณลักษณ์. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์พยาบาล สังกัดงาน วิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ในภาคใต้. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- แน่นน้อย พงษ์สามารถ. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2519.
- ทัศน์ย์ จารุรัตน์จามร. ทฤษฎีของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, สถาบัน. มาตรฐานอาชีวศึกษาไทย ; โครงการหนด.

กรุงเทพฯ : นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร (อาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัยและคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2536.

ประทีป พรหมทอง. การใช้สถานฝึกงานอาชีวชนอกสถานศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ในเขตการศึกษา 8.

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2534. อัดสำเนา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2535.

พรรณราย ทพยะประภา. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.

ธวัช วงษ์สุวรรณ. พื้นฐานการบริหารงานและการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :

แผนกวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2535.

_____. ศิลปปฏิบัติ : การงานและการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาอุตสาหกรรม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.

ภาณุภูมิ พินานเทพ. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารเหล่าการเงิน

สังกัดกรมการเงินทหารบก. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

มานพ ทองใบ และคณะ. "ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการฝึกงานของ
นักศึกษา," วารสารการวิจัยอาชีวศึกษา. 29 - 30 ; พฤษภาคม 2535.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2535.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร,
2528.

วรพงษ์ รัตนโกคา. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดส่งนักศึกษาสาขาวิชาชีพอิเล็กทรอนิกส์ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ออกฝึกงานในสถานประกอบการ.

วิทยานิพนธ์ ต.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531. อัดสำเนา.

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ 2531 - 2532. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การศึกษาเพื่ออาชีพ งานศิลปหัตถกรรมและอาชีวศึกษา'29
กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี 2529. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2529.

_____. ครบรอบ 53 ปี กรมอาชีวศึกษา รายงานประจำปี 2536 - 2537.

กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2537.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชา
พาณิชยกรรม. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2538.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติ
12 สิงหาคม 2535. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประสานมิตร, 2535.

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. เทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์
เครื่องกล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2527.

สุรีย์ ผลฉาย. การศึกษาความคิดเห็นของการจัดนวัตกรรมการฝึกงานให้นักเรียน นักศึกษา
บริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี. ลพบุรี : วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี, 2532.
อัดสำเนา.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ หน่วยที่
9 - 15. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
2533.

อาชีวศึกษา, กรม. หลักเกณฑ์การฝึกงานในและนอกสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กรม
อาชีวศึกษา, 2529. อัดสำเนา.

- อรรถัย ทองฤกษ์ฤทธิ์. ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการพัฒนาบุคลากร
ด้านคอมพิวเตอร์ กระทรวงศึกษาธิการ. ปริณิฎานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- อุษา เหมาะะศิลป์. "ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในการส่ง
 นักเรียนออกฝึกงานนอกสถานที่ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
 ในเขตการศึกษา 3," ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่องการวิจัย
ทางการศึกษา. หน้า 20 - 21. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 แห่งชาติ, 2533.
- Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. New York :
 Harper and Row Publishers, 1978.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1007/4807

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

7 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการอินทราชัย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวหัตถ์นันท เทศสอาด เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/ นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของตุรกี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร. เพ็ญแข ประจันปัจฉินก ประธาน

รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการ

สิ่งที่นิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักเรียนระดับ บวช. ชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาระดับ บวส. ชั้นปีที่ 1 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2539 เพื่อเป็น ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. นภาพร หะวานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/4808

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

7 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการบางนา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวหัตถ์นันท เทสสอาด เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/ นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร. เพ็ญแข ประจันปัจฉินิก ประธาน

รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้ให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2539 เพื่อเป็น ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. นภาพรณี หะวานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/4809

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

7 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการเขตพน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวหัตถ์นันท์ เทศสอาด เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/ นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของครูสภา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร. เพ็ญแข ประจันปัจฉิม ประธาน

รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2539 เพื่อเป็น ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. นภาพร หะวานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/4810

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

7 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวหัตถ์นันท์ เทศสอาด เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ วิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/ นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.เพ็ญแข ประจันปัจฉินิก ประธาน

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ กรรมการ

สิ่งที่นิติใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักเรียนระดับ บวช. ชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาระดับ บวส. ชั้นปีที่ 1 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2539 เพื่อเป็น ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.นภาพรณี หะวานนท์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง

"ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกงานที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน
ขององค์การค้ำของคุรุสภา"

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
คำตอบของท่านจึงไม่มีผลกระทบเสียหายแก่ตัวท่าน
จึงขอความกรุณาตอบตามความเป็นจริงและตอบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามดังต่อไปนี้ โดยใส่เครื่องหมาย / ลงใน ()
หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. กลุ่มวิชาชีพเลือก

() กลุ่มวิชาการบัญชี

() กลุ่มวิชาการขาย

() กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

() กลุ่มวิชาการเลขานุการ

() กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์

() กลุ่มวิชาบริการธุรกิจสถานพยาบาล

() กลุ่มวิชาบริการธุรกิจโรงแรม

3. ประเภทของงานที่ฝึก

() งานขาย

() งานธุรการ

() งานบัญชี

() งานคลังสินค้า

4. ระดับผลการเรียนชั้นปีที่ 2

() ต่ำกว่า 3.0

() 3.0 - 3.5

() 3.6 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ด้านความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อหาหลักสูตร วิธีการฝึกงาน และสภาพแวดล้อมของ
การฝึกงาน

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนีขอใหท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนักเรียน/
นักศึกษาฝึกงานขององค์การการค้าของคุรุสภา จำนวน 3 ด้าน โดยใส่เครื่องหมาย / ลงใน
ช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด แต่ละข้อขอให้ใส่เครื่องหมาย /
เพียงช่องเดียว

คะแนน	1	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด
คะแนน	2	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อย
คะแนน	3	หมายถึง	มีความเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน	4	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมาก
คะแนน	5	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมากที่สุด

	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านเนื้อหาหลักสูตร</u>					
1. การจัดปฐมนิเทศก่อนเข้าฝึกงานจัดได้อย่างเหมาะสม					
2. เนื้อหาหลักสูตรการปฏิบัติงานที่นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมครอบคลุมช่วยให้การฝึกงานมีประสิทธิภาพ					
3. ระยะเวลาการฝึกงานตามที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
4. เกณฑ์การให้คะแนน โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการฝึกงานและจากสมุดบันทึกการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษามีความเหมาะสม					
5. การให้คะแนนจากการประเมินผลของเจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกงานเป็นไปอย่างเหมาะสมยุติธรรม ..					
6. เนื้อหาหลักสูตรของกลุ่มงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีการจัดอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มวิชาชีพเลือกของนักเรียน/นักศึกษา					
7. เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมการพัฒนาความรู้ทักษะ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการทำงาน					
8. เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมการทำงานที่ดีให้แก่เรียน/นักศึกษา					

	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้เข้าใจระบบการบริหารงานขององค์การค้ำของคุรุสภา อย่างเหมาะสม					
10. เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้เข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศในโลก ปัจจุบันอย่างเหมาะสม					
11. เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้รู้จักระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ในการทำงานอย่างเหมาะสม					
12. เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้รู้จักองค์การค้ำของคุรุสภาในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ทำ ประโยชน์ให้แก่การศึกษาของชาติอย่างเหมาะสม ..					
13. เนื้อหาหลักสูตรการฝึกงานส่งเสริมให้สามารถเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตอย่าง เหมาะสม					
14. เนื้อหาหลักสูตรในภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมสอดคล้อง เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกปฏิบัติ					
15. การจัดหลักสูตรการฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพการฝึกงานจริงของนักเรียน/ นักศึกษา					

	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านวิธีการฝึกงาน</u>					
1. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมอบหมายให้นักเรียน/นักศึกษาทำอย่างเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน					
2. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาจัดงานให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกตรงกับกลุ่มวิชาชีพเลือกที่ศึกษาอยู่					
3. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการสํารั้ดอย่างเหมาะสม					
4. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการอธิบายอย่างเหมาะสม					
5. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีการซักถามความเข้าใจของนักเรียน/นักศึกษาอย่างเหมาะสม					
6. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานสอนงานโดยใช้วิธีให้ศึกษาด้วยตนเองอย่างเหมาะสม					
7. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานดำเนินการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน/นักศึกษาก่อนที่จะเริ่มฝึกงานอย่างเหมาะสม					

	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
8. ปริมาณความมากน้อยของงานที่นักเรียน/ นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำในแต่ละวันเป็นไป อย่างเหมาะสม					..
9. ความยากง่ายของงานที่นักเรียน/นักศึกษาได้รับ มอบหมายให้ทำในแต่ละวันเป็นไปอย่างเหมาะสม ..					..
10. วิธีการฝึกงานให้กับนักเรียน/นักศึกษาของเจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานเป็นไปอย่างเหมาะสม					..
11. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน มอบหมายที่นอกเหนือจากงานที่นักเรียน/ นักศึกษาต้องรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม					..
12. เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการฝึกงานดูแลเอาใจใส่ ความเป็นอยู่ และแก้ไขปัญหานักเรียน/ นักศึกษาฝึกงานอย่างถูกต้องเหมาะสม					...
13. หน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานจัดวิธีให้ นักเรียน/นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในการ ทำงานได้อย่างเหมาะสม					...
14. หน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานช่วยสร้าง มนุษยสัมพันธ์ที่ดีแก่นักเรียน/นักศึกษาใน การทำงาน					...
15. หน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีวิธีการ ฝึกงานที่ช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงาน อย่างเต็มที่					...

	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านสภาพแวดล้อมของสถานที่ฝึกงาน</u>					
1. สถานที่ทำงานที่องค์กรค้าฯ จัดให้นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงานมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ฝึก					
2. เครื่องมือและเครื่องจักรที่นักเรียน/นักศึกษาใช้ในการฝึกงานมีความทันสมัย สะดวกช่วยให้นักเรียน/นักศึกษาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3. หน่วยงานที่องค์กรค้าฯ จัดให้นักเรียน/นักศึกษาเข้าฝึกงาน มีความเหมาะสมต่อการเดินทางของนักเรียน/นักศึกษา					
4. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรค้าฯ เกี่ยวกับนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานมีความเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน/นักศึกษา					
5. สภาพการบริหารงานขององค์กรค้าฯ มีการจัดการอย่างเป็นระบบทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ..					
6. ระเบียบการเข้า - ออก การลา ขาด สายของนักเรียน/นักศึกษา มีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติ					
7. เงินรางวัลที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานได้รับมีความเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ					
8. การจัดรถรับส่งให้นักเรียน/นักศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอ					

	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. การให้ส่วนลดในการซื้อสินค้าจากร้านศึกษาภัณฑ์ มีความเหมาะสม					
10. การให้บริการด้านการรักษาพยาบาลเป็นไปอย่าง เหมาะสม					
11. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่นักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน มีความรู้ความเข้าใจในงานและให้คำแนะนำ ช่วยเหลืออย่างดี					
12. เจ้าหน้าที่องค์การค้ำคุรุสภาส่วนใหญ่มีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีต่อนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน					
13. องค์การค้ำของคุรุสภามีกิจกรรมที่แสดงถึงการให้ ความร่วมมือในการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษา ..					
14. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การค้ำของคุรุสภา มีการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ..					
15. ลักษณะธุรกิจการดำเนินงานและชื่อเสียงของ องค์การค้ำของคุรุสภามีความเหมาะสมต่อ การจัดการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษาฝึกงาน ...					

ตอนที่ 3 ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อโครงการนักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การค้ำ
ครูสภา

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ
นักเรียน/นักศึกษาฝึกงานขององค์การค้ำของครูสภาอย่างไร โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน
โดยการเขียนตอบข้อความข้างล่างต่อไปนี้

1. ปัญหา

1.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร

.....
.....
.....

1.2 ด้านวิธีการฝึกงาน

.....
.....
.....

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน

.....
.....
.....

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร

.....
.....
.....

2.2 ด้านวิธีการฝึกงาน

.....
.....
.....

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมของการฝึกงาน

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนี้อ

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. นายราชศักดิ์ กุลละวณิช หัวหน้าแผนกประสานงานการศึกษาและ
การฝึกงาน ส่วนการศึกษาและฝึกอบรม
ฝ่ายทรัพยากรบุคคล องค์การตำรวจครูสภา

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล

นางสาวหัตถ์นันท์ เทศสอาด

เกิดวันที่

7 ธันวาคม 2505

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

68/1 ถนนเทศบาลสาย 2 แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี
กรุงเทพฯ 10600 โทร. 465-1820

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยข้อมูลและข้อเสนอเทศ ระดับ 5

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา	โรงเรียนช่างตากู้อู่สคอนแวนท์
มัธยมศึกษา	โรงเรียนศึกษานารี
ครุศาสตรบัณฑิต	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
การศึกษามหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
	ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2531 นักวิชาการ ระดับ 4 แผนกประชาสัมพันธ์
องค์การค้ำของครุสภา

พ.ศ. 2539 ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยข้อมูลและข้อเสนอเทศ ระดับ 5
ศูนย์ประชาสัมพันธ์ องค์การค้ำของครุสภา